

GODS GENADE OVERVLOEDIG EN BESTENDIG

6 PREDIKATIES

DOOR

DS W.C. LAMAIN

PREDIKANT TE GRAND RAPIDS (USA)

UITGAVE GEBROEDERS
Weststrate, Wemeldinge
1947

STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG
2018

INHOUD

VOORWOORD

MIJN REIS NAAR AMERIKA

1. Mozes' drievoudige zegen over Naftali.

"En van Naftali zeide hij: O Naftali, wees verzadigd van de goedgunstigheid en vol van den zegen des HEEREN; bezit erfelijk het westen en het zuiden." Deuteronomium 33:23.

2. Gods welbehagen in Christus geopenbaard en verheerlijkt.

"Een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin, voert uit, die in boeien gevangen zijn; maar de afvalligen wonen in het dorre." Psalm 68:7.

3. Een opwekking om te wandelen in het licht des Heeren.

"Komt gij huis Jakobs, en laat ons wandelen in het licht des Heeren." Jesaja 2:5.

4. Het antwoord aan de boden des volks

"Wat zal men dan antwoorden den boden des volks? Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden." Jesaja 14:32.

5. De toebereidselen tot Christus' plechtige intocht te Jeruzalem

"En het geschiedde, als Hij nabij Bethfagé en Bethanië gekomen was, aan den berg genaamd den Olijfberg, dat Hij twee van Zijn discipelen uitzond, Zeggende: Gaat heen in dat vlek, dat tegenover is; in hetwelk inkomende, zult gij een veulen gebonden vinden, waarop geen mens ooit heeft gezeten; ontbindt het en brengt het.

En indien iemand u vraagt: Waarom ontbindt gij dat? zo zult gij alzo tot hem zeggen: Omdat de Heere het van node heeft." Lukas 19:29-31.

6. Over de verdwijning van de zee

"En de zee was niet meer." Openbaring 21:1b.

VOORWOORD

Geliefde Gemeenten en Vrienden in de Classis Kampen en in het gehele Vaderland.

Het is op herhaald verzoek van vele vrienden in onze vorige gemeente en verschillende leden uit de gemeenten der Classis waar wij enige jaren mochten werkzaam zijn, dat deze predikatiën het licht zullen zien.

Wij zullen vooraf enige aantekeningen, die wij maakten van onze reis naar Amerika, aan de vrienden overgeven.

De Heere gebiede in het bijzonder Zijn zegen over de predikatiën. Ik kan thans in de gemeenten, waar de Heere ons aan verbonden had, niet meer optreden. God schonk ons een arbeidsveld in een ander deel der wereld. Bij doet wat Hem behaagt en volvoert in alles Zijn Goddelijk Welbehagen.

Bij ogenblikken mag mijn ziele rusten in die aanbiddelijke Raad Gods, waar toch die Raad bestaan zal tot in eeuwigheid en al wat God doet is welgedaan. Hij bekomt toch met alles Zijn doel. Christus Zelf, de Leraar der Gerechtigheid moest door Samaria gaan, en het was niet zonder doel, ook niet tevergeefs.

God doet met Zijn Woord, wat Hem behaagt en het zal de een zijn ten oordeel, en de ander tot eeuwig voordeel. Driewerf gelukzalig zijn zij, die onder de majesteit van Gods eeuwig Woord mogen buigen, met die vernedering, die alleen door Gods Geest wordt gewerkt. Zij worden hierin de tijd het onderwerp gemaakt van het grote voorwerp des geloofs n.l. Christus Jezus, en tevens voor- en toebereid om God te ontmoeten.

In mijn gedachten, gebeden en verzuchtingen leef ik nog met U mede en heb nog enige tijd kunnen vinden om enkele preken persklaar te maken, in de hoop U daarmee nog te kunnen dienen, nu ik afwezig ben.

God, mocht Zijn lieve Geest niet van Ulieden wegnemen in het oude Vaderland, maar ook van ons niet wijken in het grote Amerika.

De tijden zijn donker en de goddeloosheid groot, ja met bedruktheid kunnen wij de toekomst wel tegemoet zien, gedachtig aan de woorden van de Heere Jezus Christus, gesproken over het laatste der dagen.

De Heere verzoene al het gebrekkige en onvolmaakte in deze predikatiën in het bloed Zijns Zoons.

Veel van mijn krachten heb ik moeten geven in de Classis, daar ik steeds alleen de gemeenten moest dienen. De waardering daarvoor is altijd groot geweest, en ik denk er nog met vernedering aan terug. Doch anderzijds moest ik veel van mijn krachten onttrekken aan de gemeente van Rijssen. In liefde is het steeds door hen gedragen. Maar des te meer gevoel ik mij gedrongen om, wanneer de mogelijkheid daartoe is, blijk te geven van mijn medeleven met hen. Vooral, gemeente van Rijssen, ontvang dan deze predikatiën als een aandenken aan het verblijf in uw midden. Zoals u bemerken zult, mocht ik die predikatiën in uw midden uitspreken op verschillende tijden.

Mijn hart is, uitgebreid, en ik wens u samen, alsook de andere gemeenten der Classis, alsmede de vrienden in het vaderland, de onmisbare zegen des Heeren toe.

God bezoeke de gemeenten, bovenal onze harten, en verlene om Christus' wil Zijn Goddelijke Geest.

De Heere zegene de lezing dezer predikatiën tot een eeuwige zegen in de gemeenten, maar ook in de huisgezinnen en voor degenen, die aan hun woningen en krankbedden zijn gebonden.

Dat de ouderen lust ontvingen om dé Waarheid te onderzoeken, en dat het opkomend geslacht er naar greep, als naar de woorden des eeuwigen levens.

De tijd kon nog wel eens aanbreken, dat de Waarheid schier niet meer zal worden gehoord, en dat men er naar zal zoeken, maar het niet meer zal vinden, hoewel er altijd zal zijn een overblijfsel naar de verkiezing der genade.

De getrouwe Verbonds-Jehova gedenke Zijn Sion in deze donkere tijden. Velen mochten er over de lengte en breedte der aarde nog toegebracht worden tot de gemeente die zalig zal worden. God werkt nog met Zijn Geest in het geslacht van Sem, Cham en Jafeth tot de heerlijkheid Zijns Naams, en tot beschaming van de hel.

God legge nog glans op Zijn Kerk. Hij verheerlijke Christus in de harten Zijner uitverkorenen, en geve een opwassen en toenemen in de kennis en in de genade van de Heere Jezus Christus. Hij stelle de arbeid van Zijn geroepen knechten, in spreken, bidden en schrijven, zowel aan de overzijde van de oceaan, als in dit grote werelddeel tot een uitgebreide zegen, en bereide door Zijn Geest ons voor en toe voor Zijn eeuwig hemels Koninkrijk.

Uw heilwensende Leraar en vriend,

ds. W. C. Lamain

Grand Rapids, Juni 1947

MIJN REIS NAAR AMERIKA

Vrienden;

Nu ik mij thans op de grote Oceaan bevind met mijn gezin, op reis naar de Verenigde Staten, wens ik een en ander op te tekenen, in verband met het verlaten van ons dierbaar vaderland en de aanneming van het beroep naar Grand-Rapids.

Groot was het medeleven uit de verschillende gemeenten in betrekking tot de beslissing, die gevallen was. Vanwege de overstelpende drukte was het mij niet mogelijk alle brieven te beantwoorden. De tijd ontbrak zelfs om alle brieven zelf te lezen. Mijn vrouw, die dat gewoonlijk toch doet, heeft mij echter de zegenwensen en groeten overgebracht, waarvoor mijn hartelijke dank. Vele gemeenten heb ik niet kunnen bezoeken, en van vele voorgenomen bezoeken aan vrienden moest ik ook afzien, daar het klaarmaken van de papieren, nodig voor de reis, zoveel tijd in beslag nam.

Het is op veler verzoek, dat ik thans een en ander wil meedelen, wat mij geleid heeft tot de aanneming van het beroep.

Reeds zeer jong werkte de Heere in mijn hart en riep de Heere mij tot de bediening des Woords. God Zelf opende daartoe de wegen, nadat ik de zaak in God was kwijtgeworden, en bemoedigde mijn ziel uit 1 Thes. 5:24: „Hij, Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal”.

Nog voor ik 20 jaar oud was, sprak ik 4 maal in de gemeente van Bruinisse. In Februari 1924 werd ik op de Part. Synode te Middelburg aangenomen, om opgeleid te worden tot de dienst des Woords. In Mei van datzelfde jaar vertrok ik naar Leiden, om mijn eerste opleiding te ontvangen bij wijlen Ds. W. den Hengst. Toen zijn krachten het helaas niet meer toelieten werd de opleiding aan Ds. G. H. Kersten, destijds Predikant te Yerseke, opgedragen. Op verschillende plaatsen ontvingen wij les, totdat eindelijk in Rotterdam de Theol. School geopend werd in 1927. In het laatst van Augustus 1929 werd ik door mijn leermeester bevestigd in het ambt te Leiden, waarna ik mij op Zondag 1 Sept. aan die gemeente verbond. Veel liefde en vriendschap hebben wij daar ondervonden, vooral van de nu zalige Ds. G. v. Reenen, die destijds als emeritus predikant daar woonachtig was.

Bijna 3 jaar hebben wij die gemeente mogen dienen, én zijn toen zonder tegenspreken gegaan naar Rotterdam-Zuid. Mijn oude leermeester, ook predikant in R'dam (Boezemsingel), bevestigde mij weder aldaar.

Ruim 11 jaar hebben wij daar mogen arbeiden en veel lief en leed met de gemeente doorleefd. Nauwe banden werden gelegd, en groot was de lief de die wij daar met ons gezin mochten ontmoeten.

De bange oorlogsdagen van 1940 hebben wij daar meegemaakt, en de banden werden al maar nauwer. God gaf getuigenis aan Zijn Woord en de gemeente werd in de druk der tijden gebouwd. In Augustus 1943 moesten wij R'dam-Zuid verlaten, om naar Rijssen te vertrekken. Vier maal waren wij beroepen door de „Esch-kerk” te Rijssen, en het vijfde beroep, dat van de “Walkerk” kwam, moesten wij aannemen. Niet zonder strijd ging dat. Ons vlees had liever in R'dam gebleven, doch wij werden overreed van de wil Gods en wij gingen. Een stille hoop was er in mijn hart, dat ik als middel gebruikt mocht worden, om de breuk te helen, die er lag tussen de beide gemeenten. Helaas, zo ver kwam het niet, wat voor mij persoonlijk een bittere teleurstelling was. Veel hebben wij in Rijssen mogen arbeiden, alsook in de Classis “Kampen”, die door het overlijden van Ds. J. Vreugdenhil geheel ontbloot was van leraar.

Veel hebben wij met de gemeente in Rijssen doorleefd. Op een Zaterdagmorgen werden er 1500 mannen en jongelingen weggevoerd naar de IJsellinie. Wij stonden ook in de rij om weggedreven te worden. Wat was het een bange morgen. Een Geref. Predikant die van zijn gezin en gemeente was weggehaald, was reeds op de wagen. Op het laatste moment werd ik teruggestuurd en mocht thuis blijven. Vele malen hebben wij toen gepreekt aan de IJsellinie in boerenschuren, voor die mannen en jongens. Wat was het meeleven van die boeren groot, en wat was er een bereidwilligheid om ons een plaats te geven om te preken, maar ook om te overnachten.

Velen waren ook als „gijzelaars” weggevoerd uit Rijssen, waarvoor wij ook een keer mochten voorgaan in Zwolle. Een bombardement, dat aan velen het leven kostte, ook

enkelen uit onze gemeente, hebben wij aldaar meegemaakt. Wij hebben mogen meeleven ook in die bange week, kort voor de bevrijding, toen er op een Zondagnacht een V1 in een zijstraat van “de Kaaistraat” viel. Een en dertig mensen werden toen in één week naar het graf gebracht in Rijssen, wa't in meer dan vierhonderd jaar niet gebeurd was.

De belangstelling voor de Waarheid was groot, voornamelijk in die oorlogsdagen. Elke Zondag 4 maal preken en in de week 2 maal. Wat werd het gewaardeerd. De kerk was altijd stampvol. Velen moesten zich met een staanplaats tevreden stellen. Kaarsen werden gebracht, om 's avonds te kunnen preken.

Twee Zondagen kon er alleen maar 's morgens gepreekt worden, omdat wij na 1 uur 's middags van de Duitsers niet meer buiten mochten. Wat waren het treurvolle tijden. Toch waren het ook tijden dat de nood veel dreef tot de hemel. O neen, de nood op zichzelf doet niet bidden. Gods Geest moet het ons leren, maar toch gebruikt God het menigmaal voor Zijn volk, gelijk David zegt in Ps. 86:4:

'k Ben gewoon in bange dagen

Mijn benauwdheid U te klagen.

Onder hoeveel strijd wij onze vorige gemeente verlaten hadden, toch zijn er ogenblikken gekomen, dat wij moesten zwijgen, maar ook momenten dat wij mochten zwijgen.

Ik heb de zorge Gods over de gemeenten in het Oosten en in het Noorden des lands gezien. Van alles waren de gemeenten ontbloot geweest in dat gedeelte van ons land; geen kind had gedoopt kunnen worden; geen avondmaal bediend enz.

En zie, nu kon alles zijn loop hebben, ook al werd de IJsel gesloten, al lagen alle spoorwegen stil, en al was er geen verbinding meer van de ene plaats naar de andere.

Vele reizen hebben wij afgelegd per fiets naar Kampen en Genemuiden; soms onder grote moeilijkheden en veel bezwaren. Wij hebben ook zelfs de gemeenten in Friesland per fiets bezocht. En God gaf kracht en sterkte. Wat was de waardering groot en wat werden de banden der liefde versterkt. Wat gebruikte God het Woord menigmaal tot opbeuring en versterking in de moeilijke 'tijden. Ook heb ik Gods voorzienig bestel mogen opmerken bij mijn verblijf in Overijssel in de laatste dagen van de oorlog. Voor ons gezin was het als een “Pella”. Wat hebben de gemeenten ons rijk verzorgd. Zelf hadden wij een groot gezin, en daarbij meestal drie of vier onderduikers in huis, en kinderen uit onze vorige gemeente.

Enkele honderden kinderen mochten wij een onderdak bezorgen, die vanwege de honger in het Westen des lands, een toevluchtsoord mochten vinden in Rijssen.

Alles kwam op Rijssen aan. Ook mensen die uit Duitsland kwamen vluchten, of mannen en jongens die uit de treinen sprongen, die hen brengen zouden naar dat gevreesde land, ver van hun dierbare betrekkingen. Het is gebeurd, dat er op één dag meer dan twintig mensen bij ons om een onderdak kwamen, en bij ons zich warmden en eten kregen. Wij hebben met velen van hen geweend, gezucht, maar ook psalmen gezongen. De Heere regeert, en Zijn Voorzienigheid gaat over alles.

Boven alles, wij hebben ruim 3% jaar in Rijssen de gemeente mogen dienen. In alle zwakheden en gebreken werden wij gedragen, en de Heere heeft Zijn doel er mede bereikt. Zijn Woord zal nooit ledig wederkeren, maar doen hetgeen Hem behaagt, en het zal voorspoedig zijn tot alles waartoe Hij het zenden zal. Wij zien het hier altijd niet, maar de vrucht van Gods Woord zal eenmaal ruisen als de Libanon. Hier op de wereld blijft er veel bedekt. Ook daar heeft God Zijn wijze bedoelingen mede. Wij zijn eerrovers van God, en hoeveel kwaad doen wij er menigmaal mee, ook met hetgeen God hier openbaart.

Wie zichzelf leert kennen zal er wel een weinig kennis van krijgen, welk een jammerlijk schepsel hij is, en dat wij van niemand meer bang moeten zijn dan van onszelf. God mocht in het bloed Zijns Zoons verzoening doen over al ons gebrek en tekort, ook in de tijd dat wij de gemeenten in Holland mochten dienen, en wat van Hem is, zegenen tot de heerlijkheid en lof Zijns Naams. Vaak is mijn ziele daarmee getroost, dat God Zijn Raad volvoert, al kunnen wij het niet altijd bekijken of geloven.

De mens overdenkt zijn weg, maar de Heere bestuurt zijn gangen. Toch, van achteren moeten wij wel eens opmerken, dat God de wegen prepareert, die Hij in Zijn ondoorgrondelijke Voorzienigheid op de aarde voor ons opent.

Zo was het ook met ons vertrek naar Amerika.

Met de eerste Pinksterdag 1946 preekte ik in Rijssen over Ps. 104 : 30. „Zendt Gij Uwen Geest uit, zo worden zij geschapen.” Van de zending des H. Geestes op het Pinksterfeest te Jeruzalem mochten wij toen handelen, en welke rijke vrucht voor het Koninkrijk Gods het' afwierp.

De volgende morgen was het voornemen het laatste gedeelte van deze tekst te behandelen: „En Gij vernieuwt het gelaat des aardrijks.” In de eenzaamheid over die woorden nagedacht, zou ik ze in die geest verklaren, dat God Zijn eigen werk bevestigt in de harten Zijns volks, en dat Hij hun jeugd vernieuwt als eens arends.

Toen ik echter over die tekst ging preken, opende God nog een andere verborgenheid uit die tekst. Ik kreeg klaar te zien, dat er nog onvervulde beloften lagen, voor het Jodendom, voor het Heidendom, en dat, aler Christus komen zou op de wolken des hemels, de aarde vol moest worden van de kennis Gods, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken. Een bijzondere ruimte gaf God mij daarin, zelfs zo, alsof het was dat ik zelf die tijd nog beleven zou. „God zou Sion's steen nog herbouwen uit het stof.” Persoonlijk kreeg ik daaruit veel sterkte te midden van al de afval, en van al het verval dat zich allerwegen openbaart. Enige tijd mocht ik voor mijn eigen ziel bemoedigd, de reis voortzetten, en mocht het verschillende van Gods kinderen meedelen. Menigmaal werd ik beroepen naar andere gemeenten, doch steeds moest ik bedanken. Toch was er gedurig in mijn hart: „Maak u gereedschap voor vertrek.”

Over Amerika had ik het allerminst gedacht. Voor de oorlog had ik viermaal een beroep uit dat verre land gehad, doch nimmer vrijmoedigheid kunnen vinden om het aan te nemen. Voor mij geheel onverwachts kwam echter het beroep van Grand-Rapids. Van stonde aan greep het mij aan. Als een zware last werd het op mijn ziel gebonden.

De eerste avond toen ik het beroep had gekregen, preekte ik in Friesland over Ex. 4 : 20 B, en ongedacht en onverwacht kreeg ik mijn weg en pad in God te verliezen, dat ik zei: Heere, als het Uw wil en weg is, geef mij dan maar genade om te doen wat U welbehagelijk is.

Ik kreeg betrekking om aan de zijde Gods te vallen, met verloochening van eigen zin en wil, en mijzelf onvoorwaardelijk aan de leiding des Heeren over te geven.

Een week later had ik mij afgezonderd, en zat stil in overdenking, wat toch Gods wil en weg zijn zou. Opeens werd ik bepaald bij Ex. 23 : 20: „Ziet, Ik zende eenen Engel voor uw aangezicht, om U te behoeden op deze weg, en om U te brengen tot de plaats, die Ik bereid heb.” 't Was, of ik in mijn ziel gewaar werd, dat God er mij wat mee te zeggen had en dat ik die waarheid nog nooit had gelezen. Ik ging van boven naar beneden, en daar lag weer een brief van de kerkeraad van Grand-Rapids. Die brief was niet anders dan een noodkreet door Goddelijke aandrang geschreven. Mijn gemoed werd ontroerd, en dadelijk was het in mijn hart: „Hoedt U voor Zijn aangezicht en weest Zijn stemme gehoorzaam, en verbitter Hem niet.” De Heere liet mij zien dat Hij met de gemeenten in Amerika nog wat voor had, dat het Zijn wil was om die kerken nog te bewaren en te bouwen. Ook was het gedurig in mijn ziel: Gaat dan henen, in de gehele wereld, predikt het evangelie, alle creaturen,” wat mij tot nadenken bracht, en mij niet losliet.

Desniettenstaande bleven de bezwaren niet achterwege. Een grote gemeente was aan mijn zorg in Rijssen toebetrouwd, daarbij een gehele Classis zonder leraar. In Nederland hadden wij bijna 22 jaar de gemeenten mogen dienen, en veel arbeid mogen doen in de kracht des Heeren. Veel moesten wij achterlaten, en vele bergen rezen er voor ons op. Van binnen gingen ze niet zo weinig redeneren. Een lid van mijn gemeente die ik op straat ontmoette zei: U kon beter voor drie maanden naar Amerika gaan, 't is alles zo onbekend, en 't kan U wel tegenvallen enz. En alles wat die man zei, had in mijn hart wel aanslag; ik stemde het alles toe. Sterk kwam de gedachte naar voren om voor enige tijd Amerika dan te bezoeken. Mijn kerkeraad had daar ook geen bezwaar tegen. Thuis gekomen, lag er juist een brief van de Classis Oost uit Amerika, om voor drie maanden te komen. Dat was wel een oplossing. 't Kon niet beter.

Wat was die brief toch op tijd gekomen. Toen ik er echter mede in het verborgen kwam, was het spoedig beslist. Als een donderslag uit de hemel kwam in mijn hart Hebr. 11 : 8: „Door het geloof is Abraham, geroepen zijnde, gehoorzaam geweest om uit te gaan, naar de plaats die hij tot een erf deel ontvangen zou, en hij is uitgegaan, niet wetende waar hij komen zou.”

't Voornemen om voor drie maanden te gaan, was spoedig weggefallen. God nam de zorg van de gemeente die ik dienen mocht weg. Als ook van de andere gemeenten, eri Amerika werd op mijn ziel gebonden.

Ik had nog een oude moeder in Zeeland van bijna 82 jaar. 't Was toch onmogelijk om haar te verlaten. Zou ik gaan, wij zouden elkander wel nooit meer ontmoeten, en dat kon toch ook niet. Doch dat bezwaar nam God ook weg: „Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig.”

Maar alles achterlaten, huisraad, en al wat God ons gegeven had, dat had toch ook wel bezwaren. Wanneer 'ter eens op aankomt, dan wordt een mens gewaar hoe vast hij zit aan hetgeen van deze aarde is. Wat is het een groot verschil om het te belijden of het te beleven. Ook dat lag zwaarder op mijn hart. Een mens is zo jammerlijk, dat hij soms nog vast zit aan een oude stoel. Maar zie daar kwam die waarheid: „Naakt zijn wij in de wereld gekomen, en naakt gaan wij er uit” ; en vrienden, al had toen die dag een uitdrager gekomen, om alles weg te halen, dan had het gekund.

Voor die ogenblikken maakte God mij los van hetgeen van de wereld was. Gods eer kreeg voor mij meer waarde dan alles van de wereld. En zo Hij mij nu naar dat verre land wilde zenden, om Zijn Woord te verkondigen, en Zijn kerk te dienen, wat had ik dan toch te zeggen. Ook in die dagen preekte ik in mijn eerste gemeente Leiden, en wat de Heete mij daar 14 jaar geleden beloofd had toen ik die gemeente verwisselen moest met R'dam Zuid, kwam zo liefelijk in mijn ziele terug:

En waar g' U heen moogt spoeden,
Zal eeuwig U behoeden.

't Was voor mij een zeer opmerkelijke zaak. Toch kon ik maar niet beslissen. Twee gemeenten hadden mij beroepen in Grand Rapids. Een Hollandse en een Engelse gemeente. En dan die taal! Meer dan dat ik schrijven kan, heeft mij dat ook neergedrukt, en was voor mij ook zulk een onoverkomelijke berg. De een zei: U spreekt nooit geen Engels meer, een ander zei: 't kan nog wel meevallen. Maar ook dat bezwaar moest God wegnemen. En dat geschiedde uit Ps. 32 : 8: Ik zal raad geven, Mijn oog zal op U zijn.” De laatste Zondag voor ik beslissen moest, viel de gemeente van Rijssen bij vernieuwing weg, en Amerika werd opgebonden. 's Woensdags preekte ik in Alblasterdam, s' middags over Ps. 63 : 8. „Want Gij zijt mijn hulp geweest, en onder de schaduw Uwer vleugelen zal ik vrolijk zingen.”

Daar kreeg ik mij geheel en al in God te verliezen, en 's avonds was het of ik het volk uit Amerika hoorde roepen: „Kom over en help ons.”

Toen de gemeente in Wierden de volgende avond, bij het begin der godsdienstoefening Ps. 33 : 6 zong, werd het beslist.

Vooral die woorden:

„Niets kan Zijn hoog besluit ooit keren,
't Blijft van geslachte tot geslacht.”

hadden zoveel kracht in mijn hart, dat ik niet anders meer kon dan de roeping aanvaarden.

't Was een verlichting in mijn gemoed, toen de beslissing gevallen was. Een bange nacht is er echter op gevolgd.

Toen ik op bed kwam, brak het zweet mij van alle kanten uit. Ik heb door het bed gekropen vanwege de ontzaglijke strijd. De pijlen die door mijn ziel geschoten werden waren verschrikkelijk. Ik kwam als aan de rand van de afgrond. 't Was al lang geleden dat het zo in mijn ziel gestormd had. 't Was benauwd van alle zijden.

Toch liet de Heere Zich niet onbetuigd. Mijn ziel schreeuwde tot God. En daar behaagde het de Heere mij verlichting te geven uit Joh. 4 : 4: „En Hij moest door Samaria gaan.” Daar kreeg ik te geloven, dat God Zich nooit vergist, maar dat Zijn Raad zal bestaan, en Hij al Zijn welbehagen zal doen. Diezelfde avond verkwikte God mijn ziele met vers 35 uit datzelfde kapittel: „Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier maanden, en dan komt de oogst? Ziet, Ik zeg U: heft uwe ogen op en aanschouwt de landen, want zij zijn alrede wit om 'te oogsten. Daar mocht ik geloven dat mijn reis naar Amerika niet tevergeefs zou zijn. Ook kwam de preek van de Tweede Pinksterdag 1946 weer terug, en mocht ik geloven dat God Zijn kerk nog zou bouwen in de benauwdheid der tijden. En wanneer er nu nog edele stenen mochten liggen onder het stof der zonde, die God nog 'te voorschijn wilde brengen, om

gebouwd te worden op het enige fundament Christus, wat zou ik er dan toch op 'tegen hebben, om die reis te aanvaarden? Ik mocht bij vernieuwing leem worden in de hand van de grote Pottenbakker. Ook mijn vrouw werd ingewonnen om met ons de reis te aanvaarden naar Amerika. Er was wel een opzien, doch geen opstand. God maakte ook te dien opzichte alles wel. Uw wil geschiedde, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde!

De belofte van de Engel, die God mij zenden zou, is menigmaal teruggekomen, doch bovenal heeft Hij door mijn vertrek uit Nederland verzekerd, dat Zijn aangezicht met ons mede zou gaan om ons gerust te stellen. Veel meeleven uit het midden der gemeenten hebben wij ontvangen, alsook van vele leraars en ambtsdragers.

Na de aanneming van het beroep, kreeg ik een brief van Ds. Fraanje van Barneveld, die mij tot veel troost geweest is, zowel op het land als op het water. Ook op verzoek van vele vrienden in het Vaderland zal ik hem hier laten afdrukken. Het menselijke mocht er uit weggenomen worden, doch ik heb het als een groot voorrecht gezien, dat er in deze tijden van haat en vijandschap, waar de liefde van velen verkoudt en verkoelt, nog samenbinding is en een meedragen van elkanders lasten. De wereld mag wel weten, dat er nog een volk is op de wereld, dat niet alleen belijdt en preekt, maar ook beleeft door genade om Christus wil: „Ik geloof de gemeenschap der heiligen.”

BARNEVELD, 18 October 1946.

Geachte en zeer geliefde broeder in de Heere Jezus Christus. Genade en vrede zij U toegebeden, ook Uw vrouw en kinderen, met het door U aangenomen beroep naar Amerika. Ik wens, dat het U gegaan mag zijn gelijk de oude Ds. Middel, welke zijn beroep naar Middelburg aannam, onvoorwaardelijk, zelfstandig, onberouwelijk, zonder voor of tegen, af gesneden van alles en een ogenblikje stil weggezonden in Gods gedachten, wil, raad, woord, werk, ere, waar de gunste Gods werd ontmoet. Geen berouw, maar vol moed, Gods eer en leer op het oog hebbende, genoeg aan God, bevredigd in, door en met God, niet zonder strijd, maar de overwinning is Godes.

Al komt er eens iemand bij U, gelijk er een jongen bij Mozes kwam om voor U te ijveren, laat dat niet 'toe. Och, dat al Gods volk profeten waren! Al zou Aäron U willen verachten. God laat dat niet toe. Leer dan als Mozes, kort en zakelijk voor hen te bidden.

En wat de schuld betreft zo hier als in Amerika, bedek ze niet gelijk de dwaas, beperk ze niet gelijk een kerkelijk belijder, maar wees oprecht, want bij de oprechten is goedwilligheid. Hoe 't ook ga, wat U overkomt

„Al wie oprecht is van gemoed”

„Die merkt het op en keurt het goed.”

Die drijft op de wateren van vrije genade en laaft zich daaruit. God schenke U kracht van het Apostolische Woord uit 2 Petr. 1 : 3. Daar kunt U het wel mee doen, en de Heere zij ook Uw vrouw en Uw kinderen genadig.

Voor dat U weggaat, wat nog met zo spoedig zijn zal, komt U nog wel eens avondje afscheid preken in Barneveld. Dat hoor ik wel, als ik D.V. in Rijssen kom.

De Heere houde U staande boven de wateren van moedeloosheid, en in de storm, die zeer hevig kan zijn. Wanneer ze U een offer en een kransje willen brengen gelijk ze Paulus en Barnabas deden, verlosse Hij U uit zo'n mensenvergoding.

De Heere doe U opstaan en Uw reisje voortzetten, zoals bij Paulus; de discipelen omringden hem, toen de vijanden hem gestenigd hadden en zich vergisten, menende dat hij dood was! Dan wordt U rijp, om de zielen der discipelen te versterken, ze te vermanen bij het geloof te blijven, en je niet te vergissen, maar te zeggen, te belijden, zo wel als te beleven, dat men door vele verdrukkingen moet ingaan in het Koninkrijk der Hemelen.

Als de winter U soms overvalt, verwacht dan als een wintervogeltje voor het open venster, de Koning in de zomer en zing toch in de winter.

Wanneer Uw vrouw soms het bed kiest en de moed verliest, God beure ze op, en leide ze onbedwongen en gewillig over de oceaan, al moest ze daar sterven of wederkeren; dat ze niet buiten God en Christus blij mag zijn, maar in God verblijd met ootmoed.

En U broeder, al ziet U wat leeuwen en beren op de weg en al zijn hun muilen wat wijd geopend, of gesloten, God houde U staande. Christus is de hope der heerlijkheid.

Zulk een Evangelie is vaste spijze, laat ouden en jongen op de straten van Jeruzalem het onschuldige spel spelen, de Kerk wordt gebakerd door de deugden Gods.

Ik ben geen erge schrijver broeder, mijn dwaasheid is groot, voor alles afgekeurd, maar de Koning leeft en Hij neemt nota van de zaken. Hij houdt de sterren vast, hij laat ze niet vallen, al vrezden ze 't zelf, ja de vijanden het wensen en de vreemden het denken, omdat ze bang worden.

Met broedergroeten, ook aan de kerkeraad. Ps. 19 : 1.

w.g. J. FR.AANJE.

In enkele gemeenten mochten wij afscheid nemen. De Heere maakte het wel, en ondersteunde met de Rechterhand Zijner Ge- rechtigheid. Van mijn gemeente in Rijssen mocht ik afscheid nemen met 2 Kor. 13 : 13. Met vrede mochten we van elkander scheiden.

Ook in de andere gemeenten der Classis mochten wij een afscheidswoord spreken, als ook op verschillende plaatsen in Zeeland Holland en Gelderland. Ook in de gemeente van Leiden en R'dam-Zuid, die wij tevoren mochten dienen.

Veel gemeenten moest ik teleurstellen die ik gaarne nog een keer voor mijn vertrek gediend had. Voor ons onverwachts, werd de datum van vertrek bepaald.

Ds. Verhage van Lisse en Ds. Kok van-Veenendaal deden ons uitgeleide naar het schip, alsmede bijna de gehele kerkeraad van. Rijssen (Wal) en twee afgevaardigden van Rijssen (Esch.), benevens vele vrienden uit R'dam en omstreken. De Heere heeft ons met ons gezin ondersteund bij het verlaten van het dierbare Vaderland.

De wetenschap dat de Heere ons geleiden zou en beveiligen, heeft ons gesterkt. God heeft onze geringe arbeid in het land willen zegenen en de getuigenissen zijn er dat God ons gebruiken wilde als slijk aan Zijn heilige vingers. Vrienden erkent er de Heere voor! Zijn Naam alleen moet eeuwig de ere ontvangen. ,Wij hebben een biddend volk in Nederland achtergelaten en wij reizen een biddend volk tegemoet, dat ons wacht om welhaast in haar midden de herderstaf op te nemen.

De eerste Zondag op de boot heeft de Heere het welgemaakt. Wat ik niet had durven denken, is geschied. Driemaal heb ik Gods Woord mogen spreken voor een aandachtig gehoor. De grote werken Gods zien wij op de grote wateren. Lichamelijk zijn wij thans wel gescheiden van het volk en van de vrienden, doch geestelijk niet. De geestelijke gemeenschap in Christus kent geen afstanden, en ook geen scheidings.

Bij ogenblikken mochten wij Gods gunste ontmoeten in ons hart. De tijd hebben wij door mogen brengen met schrijven. Het leven op zulk een boot is zo geheel anders dan thuis, en in ons dagelijks leven, doch wij mogen niet anders zeggen, dan dat de Heere het álles wel gemaakt heeft.

Wij hadden gehoopt voor de Zondag in Amerika te zijn, doch die hoop vervloog. Daar de zee een paar dagen ontstuimig was, ging het niet zo vlot als wij gehoopt hadden.

Wij hebben golven gezien van een huis hoogte, zodat de boot geslingerd werd naar alle kanten. Er kwamen rukwinden, waardoor het water over het dek sloeg. En wat heeft toch de zee een kracht. Geen wonder dat er zoveel beelden aan ontleend worden in de Heilige Schrift om het leven van Christus, en het leven van de Kerk te tekenen.

Zaterdag 1 Maart werden wij weer verzocht om 's Zondags op de boot te preken. Alles werd in gereedheid gebracht, en vooral de eerste dienst was nog drukker dan de week te voren. Verschillende mensen moesten staan. Ook 's avonds was de hal ook weer vol, God doet met Zijn Woord wat Hem behaagd. 't Zal zijn tot een reuke des doods ten dode, maar ook tot een reuke des levens ten leven.

's Maandags hebben wij de gehele dag nog gevaren, zonder land te zien. Het verlangen werd groot om aan de overkant van de oceaan te komen, vooral voor hen, die zeeziek waren. 't Was waarlijk een verrassing toen wij 's avonds om een uur of 8 hoorden, dat de eerste lichten gezien werden. 't Waren enkele vuurtorens aan de Amerikaanse kust. Op het land denken wij er niet aan, maar dat is op de zee anders. Weldra naderden wij de kust. Wat een lichten zagen wij toen. De loods kwam aan boord, en de gemoedsstemming onder de mensen werd zo geheel anders dan de vorige dagen.

Het is niet om te beschrijven wat er in een mens omgaat, wanneer het vaste land in zicht

komt. De discipelen waren verblijd in Joh. 21, toen zij na die bange teleurstellende nacht op het vaste land kwamen. Wat is het wanneer Gods kinderen ook hun voeten mogen zetten op dat vaste land van Gods eeuwig welbehagen, en op die onbewegelijke grond van Christus' eeuwige gerechtigheid.

Maar wat zal het boven alles zijn, wanneer zij voor eeuwig de levenszee verlaten mogen, om de oever der eeuwigheid te mogen betreden, en in 'te gaan in de stad, waar geen rouw, noch gekrijt meer zijn zal, en ook geen slingeringen meer zijn zullen. Dinsdagmorgens kwamen wij reeds vroeg op het dek en zagen zo Amerika voor ons. Wat een gezicht is dat toch.

Toen wij ongeveer 8 uur in de haven aanlegden, zagen wij enkele vrienden en een van onze zwagers. 't Was een ogenblik van diepe ontroering. We konden toen echter dadelijk de boot niet verlaten, er moest nog heel wat plaats hebben, gekeurd en gevisiteerd enz., wat alles zeer lang duurde. Toen moesten wij nog bij de douane komen. Kisten moesten opengemaakt en worden nagezien.

't Was in Holland wel verzegeld, doch dat hielp in Amerika weer niet. Gelukkig dat wij geen smokkelwaar bij ons hadden.

Toen alles afgelopen was, mochten wij nog een andere zwager ontmoeten, en vele vrienden uit Paterson. Een afgevaardigde van de Kerkeraden uit Grand-Rapids was er ook om ons te verwelkomen, alsook de oude Ds. Wielhouwer.

Met auto's zijn wij toen van de boot, langs New York naar Paterson gereden, waar wij zeer vriendelijk onthaald werden.

Daar werd het ons een ogenblik te machtig, toen wij mochten terugzien op de trouwe Gods. Wat Hij ons beloofd had bij ons vertrek uit het Vaderland, had Hij bevestigd.

Mijn ziele mocht een ogenblik in het stof buigen. O, wanneer wij niets meer zeggen kunnen, dan spreken wij zoveel. 's Avonds hebben wij gesproken in "Peoples Park", waar het ons een innerlijke behoefte was om te zingen uit Ps. 103 : 4.

„Zijn daan getoond en 'trouwelijk ons geleid.”

Wat was er onder dat volk een blijmoedigheid en een opgewektheid. Ik bemerkte dat er nog een overblijfsel was naar de verkiezing der genade. Wat een jonge mensen waren daar ook in de kerk. Op verzoek van Ds. Wielhouwer zong de gemeente ons met ons gezin de Zegenbede uit Ps. 134 : 3 toe. Tot in de nacht zijn wij met verschillende vrienden samen geweest, om Gods goedertierenheden te gedenken.

De volgende avond 5 Maart werd er in een der kerkgebouwen een Engelse dienst gehouden, een stichtelijk Woord werd gesproken door een der broeders, die daartoe door de classis was aangenomen. Na het beëindigen van die avond heb ik op verzoek ook enige woorden gesproken tot de Engelse gemeente. Vele jonge mensen kunnen het Hollands niet meer verstaan, wel door velen gedeeltelijk, zodat ze het nog enigszins kunnen volgen. Na die godsdienst oefening was er weer een groot gezelschap, dat eerst na middernacht uit elkander ging en waarin de Heere nog blijken van Zijn gunst gaf.

Ik had gedacht na de vermoeiende bootreis, wat rust te krijgen, doch dat was zo geheel anders. Van alle kanten kwamen de vrienden opdagen, er werden bezoeken afgelegd bij ouden van dagen en zieken die niet in de kerk konden komen, waaronder er waren die met blijmoedigheid getuigenis geven mochten van de hope die in hen was. Ik ben er in versterkt geworden dat de Heere overal Zijn volk heeft, ook in Amerika. Donderdagsavonds heb ik weer gepreekt in de Eben-Haëzerkerk, waar ook velen waren saamgekomen, ook de drie kerkeraden. Na de dienst was er weer een groot gezelschap, waarin gesproken werd over de wegen Gods met Zijn volk.

Vrijdagsavonds hebben wij gepreekt in Passaic, welke stad niet ver ligt van Paterson. Het ruime kerkgebouw was geheel gevuld, en het was wel waar te nemen, dat ook daar nog een volk was dat de Waarheid liefheeft. Ten huize van Mr. Wielhouwer, die daar de gemeente dient, werd met vele vrienden vergaderd.

't Was weer middernacht toen wij thuis kwamen. Zulke samenkomsten na de dienst worden zeer gezocht, en hoe langer · het duurt, hoe aangener men het vindt.

Zaterdag werd ons de gelegenheid gegeven om ons voor te bereiden voor de Zondag. Driemaal mochten wij toen in de verschillende kerkgebouwen het Woord bedienen. Grote scharen volk waren van alle kanten saamgekomen om de Waarheid te horen. Met innerlijke

verkwikking van onze eigen ziel mochten wij getuigen van de rijke genade Gods in Christus geopenbaard, en door de Heilige Geest toegepast. Uit de toespraken, die gehouden werden, door de ouderlingen aan het eind van de dienst bleek wel, hoe groot de blijdschap was, dat wij in hun midden enkele dagen hadden mogen verkeren. Het was ook wel te merken, dat het meer dan vorm was, toen aan het einde van elke' dienst de gemeente ons toezong het laatste vers uit Ps. 121, met het oog op het vertrek naar Grand-Rapids. Zichtbaar was de ontroering onder oud en jong. Als wij de belangstelling dan waarnemen, ook vooral van het opkomend geslacht, dan kan het niet anders dan aangrijpen.

Lange jaren heeft men zonder leraar moeten leven in Paterson, doch velen van het jonge volk vragen nog naar de oude Waarheid. Van de morgen tot de avond stelt men alles in het werk om onder de Waarheid te komen. De Heere mocht Zich over de gemeenten in het Oosten nog ontfermen. Met genoegen hebben wij onder het volk daar mogen verkeren, en een zeer aangenaam thuis gehad bij de familie Mr. en Mevr. Leendert Groenendijk, die alles deden met hun familie om ons en onze kinderen te verzorgen. De Heere mocht het hun samen om Christus wil uit genade vergelden.

Verschillende van die familieleden, alsook onze beide zwagers brachten ons 's Maandagsmiddags naar New York, vanwaar wij om 6 uur 's avonds per trein de reis zouden ondernemen naar Grand Rapids.

Ook aan dat grote station stonden nog verschillende vrienden om ons te groeten en Gods zegen toe wensen op reis naar onze nieuwe gemeente.

Wij hebben toen de nacht doorgebracht in de trein, waar ook gelegenheid was om te slapen.

Met enkele van onze kinderen zaten wij in een aparte coupé, waarin wij 's morgens allen gegeten hebben, alsook Ds. Wielhouwer met zijn dochter, en broeder Boerkool uit Grand Rapids. Wij hebben na het eten en het lezen van Gods Woord nog gezongen Ps. 25 : 2.

Eindelijk tegen 12 uur 's middags kwam de trein aan in Grand Rapids. Het was een ontroerend ogenblik, toen daar een dichte drom van mensen stond, om ons met ons gezin te verwelkomen. Velen waren diep bewogen, toen zij ons de hand drukten. Sinds het vertrek van wijlen Ds. Minderman hadden de gemeenten geen leraar: meer gehad, en nu . haar wens vervuld. 't Was meer dan 25 jaar dat de gemeenten vacant geweest waren, en toch had de Heere nog over hen gewaakt, en hen nog bewaard bij de Waarheid. Het wonder dat de Heere Zich nog ontfermd had, konden velen niet in woorden uitdrukken.

Donderdag 13 Maart was het Biddag in de kerk van Division Ave, waar wij, toen 's morgens en 's middags mochten voorgaan. De Heere liet Zich niet onbetuigd en Hij gaf nog blijken van Zijn gunst in spreken en horen. Ik stond toen op de preekstoel, waar ook eenmaal Kloppenburg, v. d. Spek, Wolbers, Pieneman en Ds. Minderman stonden, die de Hollandse gemeente daar gediend hebben.

's Avonds kwam de Engels sprekende gemeente samen in het kerkgebouw aan Ottawa Avenue, waaronder ook weer velen van de gemeente van Division Ave. Tot in alle hoeken was het kerkgebouw gevuld, alsook op de gaanderij. Een Biddagspreek, uit het drietal ten vorigen jare door mij uitgegeven, vertaald in het Engels werd door een ouderling voorgelezen. Na het lezen der predikatie, hebben wij toen nog een korte toespraak gehouden in het Hollands.

Zondag 16 Maart hebben wij weer tweemaal gepreekt in de Hollandse gemeente, en eenmaal in de Engelse gemeente. De belangstelling is groot, en 't is te merken, dat vooral de jonge mensen, die de Hollandse taal niet machtig zijn over het algemeen zich inspannen om het te verstaan.

Stappen worden gedaan om een geschikte leraar te vinden, die ons oefent in de taal des lands, om onder de zegen des Heeren, het jonge volk te kunnen bereiken. Het is inderdaad een zware taak, (meer dan ik het thans schrijven kan), dat wij die taal niet spreken kunnen.

Dinsdag 18 Maart heb ik Biddag gehouden in Kalamazoo, een gemeente die ongeveer een 70 KM van ons ligt. Het trof mij ook daar zoveel jonge mensen te zien onder de Waarheid.

O, wat ligt er toch een land braak, om de Waarheid te brengen. Over het algemeen is de Waarheid zeer ver weg in het grote Amerika, doch hier en daar is nog een hoopje dat met verlangen uitziet naar de zuivere bediening des Woords. In Kalamazoo stonden vanaf de instituering der gemeente in 1889 Ds. v. Kreulen, Ds. Langereis, Ds. Wolbers, Ds. v.

Adrichem en Ds. A.v. Dijke, Toen wij in Kalamazoo waren die dag, was Ds. J. v. Zweden overgekomen van Rock-Valleij, om ons de dag daarop in het ambt te bevestigen in Grand-Rapids, Ongeveer 800 mijl had hij gereden om hierheen te komen. Ook waren er met de bevestiging en intrede nog mensen in de kerk die 1800 mijl ver gekomen waren. 't Is voor de vrienden in Nederland, die nimmer in Amerika geweest zijn niet in te denken, hoe groot hier de afstanden zijn. Met dezelfde Waarheid, waarmede God ons riep in onze jeugd, tot het heilige ambt in het midden van Gods Kerk, werd ik door die leraar bevestigd, n.l. Ezech. 3 : 17.

Veel ging er die avond door mijn gedachten. Alles wat wij in het dierbare Vaderland hadden mogen doorleven, kwam terug; doch het trof mij toen die leraar in zijn gebed van de Heere afsmeekte, dat wij hier in Amerika met ons gezin, die God mochten ontmoeten, die in Nederland voor ons niet onbekend was gebleven. Inderdaad, met God kunnen wij overal zijn. Zijne goedertierenheden in Christus zijn beter dan dit tijdelijk leven. God ondersteunde ons toen het ogenblik kwam, dat wij na het voorlezen van het bevestigings-formulier met vrijmoedigheid mochten antwoorden: „Ja ik, van ganser harte.”

't Was voor de vierde maal in ons leven, dat wij die plechtige en gewichtvolle eed mochten afleggen voor God en de gemeente. O, wat een verantwoordelijkheid, voor zovele zielen, en dat voor zulk een ontzaglijke eeuwigheid. Het bloed zal toch eenmaal van onze handen worden afgeëist. Anderzijds welk een sterkte, er iets van te mogen gevoelen in Gods weg te zijn, en van Gods gemeente, en mitsdien van God zelve geroepen te zijn.

Donderdag 20 Maart hebben wij ons verbonden aan de beide gemeenten. In het grote kerkgebouw aan de Turner Ave werd de intree-predikatie gehouden. In die kerk worden de oude Psalmen van Datheen nog gezongen. 't Is de gemeente, die jaren bediend is door Ds. Wielhouwer, die nu sinds twee jaar emeritus is. Met vrijmoedigheid en blijmoedigheid mochten wij handelen over 1 Cor. 3 : 11, over het van God gelegde fundament Jezus Christus. Na de gebruikelijke toespraken werd de dienst besloten, en was het alzo een feit geworden, dat wij als leraar en herder verbonden waren aan Grand-Rapids.

Het ene tijdperk na het andere wordt in ons leven af gesloten, thans staan wij weer voor een nieuw tijdperk. Wij zijn van gisteren en weten niets, maar God volvoert in alles Zijn Raad. God mocht om Zijns Zelfs wille, de zalving van Zijnen Geest rijkelijk verlenen, en bekwaamheid, licht en wijsheid, kracht en genade schenken om ook hier te arbeiden in de hof van Gods Kerk. Door de dwaasheid der prediking zal God toch zalig maken, degenen die geloven. God zelf mocht Zijn Kerk nog uitbreiden, en Zijn volk bevestigen op dat fundament, dat door God zelf in de eeuwigheid gelegd is. Dat fundament is Christus. Gods knechten hebben het te leggen, en Gods Geest legt het in de harten der uitverkorenen.

Mijn innerlijke zielewens is, dat God verheerlijkt mag worden, Satan beschaamd, en Christus verhoogd. Velen mochten worden 'toegebracht tot de gemeente die zalig zal worden, en degenen die liggen 'tussen ketels en kolen zwart, in onere versteken, God mocht ze zelf in de vrijheid zetten waarmede Christus Zijn volk vrijmaakt.

Allerwege is het zo ingezonken, en ligt er zulk een roufloers op Gods Kerk. God mocht om Zijn zelfs wil nog wederkeren met ontfermingen tot Sion en Zijn kerk bezoeken met de Noorden en Zuiden wind des Heiligen Geestes.

't Is alles diep en diep verzondigd, maar God mocht nog aan Zijn Verbond gedenken, tot de ere Zijns Naams, en ook hier mensen uitstoten in Zijn wijngaard, die God wil gebruiken voor Zijn Kerk.

Mijn uitzien is dat de Heere ook persoonlijk veel van de bediening, leiding, onderwijzing, verzekering en vertroosting Zijns Geestes mag verlenen, om vruchtbaar en dienstbaar te mogen zijn voor het Sion Gods in dit grote land.

Veel zijn dezer dagen onze gedachten geweest in het oude Vaderland. Wat ik de gemeenten in Nederland zou willen toeroepen van uit mijn nieuwe standplaats, is wel dit: „waardeert toch de Waarheid.” Wat zonk het weg op vele plaatsen in ons land, vooral ook na de vreselijke oorlog.

't Is hier ook ver weg, doch er zit nog een volk, dat schreeuwt om de zuivere Waarheid. Uren en uren ver komt men naar hier om de Waarheid te horen.

Er zijn er die Zaterdagavond reeds komen, tot 's Maandags, om Zondags in de kerk te

kunnen zijn. De waardering van de Waarheid is hier groot onder dat volk, dat de oude Waarheid zoekt. Jonge mensen vooral, erkent wat God U nog geeft, en Hij mocht het bovenal door Zijn Geest heiligen aan Uwe harten.

En tenslotte:

„Om vriend en broed'ren spreek ik nu.
De vrede zij en blijv' in U,
Nooit moet haar nijd of twist verkloeken,
Om 's Heeren huis in U gebouwd,
Waar onze God Zijn woning houdt,
Zal ik het goede voor U zoeken.”

Uw heilzoekende en gedenkende vriend en Leraar uit de verre Amerikaanse Gewesten,

Ds. W. C. LAMAIN.

GRAND RAPIDS, 21 Maart 1947.

1. Mozes' drievoudige zegen over Naftali.

Geliefden, met nadruk betuigt de opperste Wijsheid, de Gezalfde des Vaders, Christus in Spreuken 8:20: 'Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts'. Wat Christus in dat woord verklaart?

1. Dat door Zijn aangebrachte, volmaakte en volkomen gerechtigheid Gods uitverkorenen in een verzoende betrekking met God gesteld worden.
2. Dat door Zijn eeuwige kracht, aan de uitverkoren zondaar die gerechtigheid wordt toegepast in de tijd des welbehagens en hij op de weg der gerechtigheid gezet en geplaatst wordt.
3. Dat door de toepassing van dat gezegend Borgwerk Christi, door de Heilige Geest, dat uitverkoren volk zijn vermaak en verlustiging daarin vindt.

Zij wandelen dus op de weg der gerechtigheid in het midden van de paden des rechts. Het zijn rechte wegen en gebaande wegen waarop Christus Zijn volk doet wandelen. Die gerechtigheid, die aan hen geopenbaard is en die zij door het geloof kennen wordt door hen geroemd en geprezen, maar ook bewonderd. Door die gerechtigheid van Christus zijn al Gods geschonden deugden weer opgeluisterd en verheerlijkt. Zij aanbidden die gerechtigheid, die is 'als Gods bergen', daar hun gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleet. Ja, zij verhogen die gerechtigheid Christi als het hoogste hunner blijdschap. Door die gerechtigheid wordt hun hoorn verhoogd (Psalm 89:18). En dat alles nu vloeit uit Christus, als uit de Fontein der hoven en de Put der levende wateren. De oorzaak van dit alles is het Goddelijk welbehagen.

Doch er is nog meer. Christus spreekt ook over het doel, waartoe Hij op die weg der gerechtigheid doet wandelen. In vers 21 vervolgt Hij: 'Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is en Ik zal al hun schatkamers vervullen'. De verborgenheden des Heeren zijn voor degenen, die Hem vrezen.

Naar Gods eeuwige soevereiniteit maakt Hij scheiding: scheiding in de tijd en scheiding in de eeuwigheid. Het is voor Zijn liefhebbers. Die liefhebbers hebben God lief, omdat Hij hen eerst heeft liefgehad. De liefde Gods wordt in hun harten uitgestort door de Heilige Geest en die liefde vergaat nimmermeer. Daarom betuigt dat volk - en dat geldt ook Christus -: 'Hartelijk zal ik U liefhebben, Heere mijn Sterkte'.

Door het kanaal van Christus' Bloed worden allerlei zegeningen - tijdelijke, geestelijke en eeuwige - aan het volk van God geschonken. Een schat van zegeningen is ons in Hem ten erfdeel geworden. Uit kracht van onze diepe val in Adam zijn wij alles kwijt en hebben wij geen andere erfenis meer dan schuld en zonde. Al wat wij boven hel en verdoemenis krijgen is genade door en om Christus' wil. Christus heeft alles verdiend en verworven wat tot het leven en de zaligheid van node is. Hij is opgevaren aan de rechterhand des Vaders om gaven uit te delen, opdat zelfs de wederhorigen altijd bij Hem zouden wonen.

Gods volk beërft, door Christus, een goed, dat bestendig is d.w.z. een goed, dat onvergankelijk, onverderfelijk en eeuwigdurend is. De dief kan het niet stelen, en de mot kan het niet verteren en geen vijand het in beslag nemen.

Al hun schatkamers vervult Hij. Hun verstand vervult Hij met zaligmakende kennis en hun wil met ongeveinsde heiligheid, hun hart met Zijn liefde en met Zijn vreze. Christus bekleedt hen met Zijn volmaakte gerechtigheid en versiert hen met Zijn volkomen heiligheid. Eenmaal in de hemel is er een eeuwige, volmaakte vervulling: daar zal het eeuwig vol zijn, tot lof en heerlijkheid van de Drie-enige God, uit Wien, door Wien en tot Wien alle dingen zijn. Daar zullen zij verzadigd zijn met Zijn Goddelijk beeld. Hier echter, in deze aardse bedeling, blijft Gods volk geen vreemdeling van dat beërven en van dat vervullen. De Kerk zingt in Psalm 36:

*Een volle beek van wellust maakt,
Hier elk in liefde dronken.*

Op verschillende plaatsen in Gods Woord wordt van dat heil gesproken, dat in Christus is en waarin zij bij ogenblikken mogen delen.

Kom, vernemen wij daar in deze ure iets nader van uit onze tekst, die gij vinden kunt in Deuteronomium 33 vers 23:

En van Naftali zeide hij: O Naftali, wees verzadigd van de goedgunstigheid en vol van den zegen des HEEREN; bezit erfelijk het westen en het zuiden.

In het Boek Deuteronomium, dat betekent 'Herhaling', spreekt Mozes als een scheidende vader tot zijn kinderen. Israël is gelegd bij de grenzen van het Beloofde Land en gereed om de Jordaan over te steken. Aler dat geschiedt, zal Mozes, op Gods bevel, nog eens aan Israël de wet inscherpen, en zijn volk wijzen op hetgeen God, hun Verbonds-God, van hen vraagt. Wat Israël in Kanaän te onderhouden had, zowel op godsdienstig als op zedelijk en maatschappelijk gebied, wordt door God de Heere, door de mond van Mozes, Israël op het hart gebonden, opdat het als een volk, verlost door de Heere, als een volk, hetwelk als het ware, onmiddellijk zijn wetten uit de hemel ontvangen had, gelukkig en rustig zou leven onder zijn wijnstok en vijgenboom.

Wat alleen maar voor het leven in de woestijn gold, wordt weggelaten, wat betrekking had op het wonen in Kanaän, wordt hun voor ogen gesteld. Het zijn geen andere wetten en ordinantiën. Het zijn, wat het wezen betreft, dezelfde wetten als bij Sinai gegeven maar in overeenstemming gebracht - waar dat moest - met de gewijzigde toestanden en behoeften des volks.

De 'herhaling der Wet' houdt rekening met de organische ontwikkeling van het volk, zoals deze onder de leiding Gods en onder Zijn onmiddellijk bestuur heeft plaats gehad. En opdat het Israël van toen, dat nieuwe geslacht; hetwelk in de woestijn was geboren en groot was geworden, het wel zou verstaan, dat aan de onderhouding van des Heeren wetten Zijn zegen, maar aan de overtreding daarvan Zijn Goddelijk misnoegen en straf was verbonden, zingt de man Gods, de grootste Profeet van de oude dag, zijn lied, waarin zegen en vloek elkander afwisselen, maar spreekt ook als de middelaar des Ouden Verbonds zijn zegen uit over de geslachten Israëls, opdat zij in het Beloofde Land de goedertierenheid Gods zouden mogen ervaren. Die zegen betreft het ware Israël van alle tijden en eeuwen.

Dat Mozes een onmiddellijke omgang met God genoot en zich verheugde in bovennatuurlijke Goddelijke openbaringen, blijkt wel uit de zegen, die hij uitsprak over de stammen Israëls en dat hij met een profetische geest bedeed was lijdt geen twijfel.

Thans wensen wij te handelen over:

De drievoudige zegen van Naftali

Die zegen spreekt:

- (1) Van verzadiging**
- (2) Van vervulling**
- (3) Van beërving**

(1) Van verzadiging

Naftali was een zoon der dienstmaagd en wel van Rachels dienstmaagd Bilha en ook zijn naam bewijst, dat Rachel dit kind als het hare aanvaard had. Want Rachel zei: ‘Ik heb worstelingen Gods met mijn zuster geworsteld; ook heb ik de overhand gehad’, en zij noemde zijn naam Naftali, dat is: ‘mijn worsteling’.

Blijkbaar had Lea, nadat Bilha met Dan haar eersteling had gebaar, alle pogingen in het werk gesteld om Jakob uit Rachels tenten naar de hare te lokken. Bang, vreselijk bang moet die worsteling tussen die twee op elkander naijverige vrouwen geweest zijn, of eigenlijk van de drie vrouwen: van Rachel met Bilha samen tegen Lea, de moeder der vier oudste zonen. Bilha, en door haar Rachel, had in die bittere, boze vrouwenstrijd overwonnen.

Zonder verder op de historie te willen ingaan en te beoordelen, of het een gewettigde strijd geweest is, moeten wij toch opmerken, dat het alles meer geschied is onder de toelating dan in de gunste Gods. God volvoert in alles Zijn raad, ook in het geboren worden van Naftali. Welgelukzalig degenen die worstelingen Godes kennen gelijk Jakob te Pniël met de Engel. Van zulke gerechte worstelingen zijn Gods kinderen geen vreemdelingen.

Naftali, ‘mijn worsteling’, herinnert ons altijd aan een zware zielenstrijd. In Jesaja 8:18 betuigt Christus: ‘Ziet, Ik en de kinderen, die mij de Heere gegeven heeft’. Het zijn die kinderen, die de Vader afgezonderd heeft tot Zijn eigen deel, in de eeuwige raad van Zijn wil gegeven heeft aan Zijn Zoon, om voor hen te zorgen, opdat zij worden bewaard en gebracht tot de heerlijkheid, hun toegedacht.

Die kinderen heeft Hij met Zijn bloed gekocht. Van de natuurlijke geboorte heeft de mond der Waarheid in Johannes 16:21 gezegd: ‘Een vrouw, wanneer zij baart heeft droefheid, dewijl haar ure gekomen is, maar wanneer zij het kindeken gebaar heeft, zo gedenkt zij de benauwdheid niet meer, om de blijdschap, dat een mens ter wereld geboren is’.

De eerste geboorte geschiedt dus niet zonder smarte en geweën. Alzo ook deze geestelijke of tweede geboorte. Van de Heere Jezus staat er in Jesaja 53:10: ‘Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer zal gesteld hebben, zo zal Hij zaad zien’. En in het elfde

vers van datzelfde kapittel wordt gesproken over de arbeid Zijner ziel. En in vers twaalf, dat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood. En zou het geen grote betekenis hebben, dat Paulus in Hebréeën 5:7 van de grote Hogepriester naar de ordening van Melchizédek betuigt: ‘Die in de dagen Zijns vleses gebeden en smekingten tot Dengene, Die hem uit de dood kon verlossen met sterke roeping en tranen geofferd hebbende én verhoord zijnde uit de vreze, hoewel Hij de Zoon was, (nochtans) gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden’.

Welk een worsteling heeft Christus geworsteld, vooral in Gethsémané, om Zijn kinderen tot Zijn eigendom te verkrijgen. Christus eiste hen op, satan wilde ze niet loslaten. Doch met blijdschap zingt de Kerk in Psalm 68:9:

Gij zaagt Uw strijd bekronen.

Nimmer mag Gods Kerk vergeten, wat Paulus schrijft in 1 Korinthe 6:11: ‘Want gij zijt duur gekocht’. Gods volk is een geestelijk Naftali. ‘Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard, door het Woord der Waarheid, opdat wij zouden zijn als eerstelingen Zijner schepselen’.

Van de smart der wedergeboorte leert Gods volk iets kennen. Zij krijgen immers een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Op hetzelfde ogenblik, dat de dode zondaar levend wordt, raken al zijn geestelijke zinnen werkzaam. Hij krijgt aanstonds gezicht, gehoor, reuk, smaak, ja gevoel van goed, en van kwaad rondom, van binnen en van buiten. En wat een worstelingen baart dat; Gods Geest overtuigt hem van zonde, gerechtigheid en van oordeel. Ze gaan beleven wat het is: van God gescheiden te zijn, Christus te missen, het wraakzwaard van Gods recht boven hen! Ja, hoe langer hoe ellendiger worden zij in zichzelf. Zij zien zichzelf als het grootste monster. Zij walgen van zichzelf. Alle steunsels ontvallen hen. Gods wet vervloekt hen. Gods recht veroordeelt hen. Zij worden radeloos, en zij vragen met de Pinksterlingen: ‘Mannenbroeders, wat zullen wij doen?’ Onder veel worstelingen behaagt het God, het licht van Zijn Goddelijke genade in hun ziel te doen schijnen. De weg der zaligheid wordt geopend. Christus wordt in hun ziel geopenbaard als het einde der Wet tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft.

En zouden daarmee de geestelijke worstelingen zijn geëindigd? Immers nee! Er zijn gedurige zielenworstelingen in het leven van Gods kinderen. Bij de dood zullen zij eindigen. Hier blijft het:

*Hier scheen ons het water te overstromen
daar werden wij bedreigd door 't vuur,
maar Gij deedt ons het gevaar ontkomen:
verkwikkend ons ter goeder uur!*

En als nu Mozes aan de avond van zijn leven de stam van Naftali aanschouwt, dan roept hij uit: ‘O, Naftali!’ gedachtig aan zijn worstelingen en aan zijn veelvuldige strijd. ‘O, Naftali! zijt verzadigd van de goedgunstigheit’.

Sommigen verstaan dit van de goedgunstigheit van mensen, hun goede wil en hun goed woord. Anderen verstaan het van de gunst Gods en met alle recht! Want Gods

gunst geeft verzadiging aan de ziel en ware blijdschap in het hart. Zij alleen zijn gelukkig te achten, die in hun leven de gunst van God deelachtig worden. Daarin ligt immers een volkomen voldoening.

De goedheid Gods is:

- a. Ten opzichte van God Zelf, die volmaaktheid, die er op wijst, dat alles in God beantwoordt aan het volmaakte Wezen. Alle gebreken zijn in Hem uitgesloten. Psalm 119:68: 'Gij zijt goed'.
- b. Ten opzichte van het scheepsel betekent de goedheid Gods, dat Hij het scheepsel bemint en het weldoet, bijzonder de mensen en onder die de uitverkorenen. 'Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God; dies de mensenkinderen onder de schaduw Uwer vleugelen toevlucht nemen' (Psalm 36:8). In deze laatste zin krijgt dus goedheid de betekenis van goedertierenheid of goedgunstigheid.

Het woord goedertierenheid of goedgunstigheid ziet op een overmatige, hoogste trap van zekere zaak, welke en hoedanige die zaak ook zijn mag. Bij de profeten des Ouden Testaments betekent het woord goedgunstigheid voor het grootste deel een zodanige weldadigheid, welke geoeffend wordt omtrent degenen aan wie men volstrekt niets schuldig is.

En dan wil het zeggen een uitmuntende, voortreffelijke, zeldzame weldaad, welke geschiedt enkel om niet, zonder uitzicht op enige vergelding.

Die goedertierenheid of goedgunstigheid is veel of groot. David zegt in Psalm 5:8: 'Maar ik zal door de grootheid Uwer goedertierenheid in Uw huis ingaan' en in vers 13: 'Want Gij Heere zult de rechtvaardige zegenen, Gij zult hem met goedgunstigheid kronen als met een rondas'.

In Psalm 36:8 roept de dichter met heilige verwondering uit: 'Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid', en in Psalm 103:11 en 17 dat zij geweldig is en is van eeuwigheid tot in der eeuwigheid over degenen die Hem vrezen.

Ja David roept in Psalm 136 wel zes en twintig maal uit: 'Want Zijn goedertierenheid is tot in der eeuwigheid'. 'God is rijk in goedertierenheid' (Romeinen 2:4). Ze vloeit uit Gods Wezen, en is mededeelzaam in en door Christus. Die goedertierenheid wordt van de hemel geopenbaard, wordt ontdekt. God strooit ze uit en spreidt ze ten toon, ja de aarde is vol van de goedertierenheden des Heeren. Door die goedgunstigheid brengt God het leven, het geloof, Zijn Zoon en alle dingen toe aan Zijn uitverkorenen, waardoor:

- a. De Zijnen bij Hem kostelijk en dierbaar zijn (Psalm 116:15).
- b. Hij zichzelf aan Zijn volk gedurig aanprijst (Hooglied 5:2).
- c. Hij Zijn volk zeer dikwijls bezoekt met Zijn genade (Lukas 1:68 en Openbaring 3:20).
- d. Hij aan de Zijnen ontdekt en openbaart Zijn geheimen en verborgenheden (Johannes 15:15).
- e. Hij met hen medelijden heeft in hunne tegenspoeden (Hebreeën 4:15).
- f. Hij zijn vleugelen over hen uitspreidt (Psalm 36:8, Deuteronomium 32:11 en Mattheüs 23:37), waaronder bedekking, bescherming en verkwikking is tegen alle ramp en leed, bij het gevoel van schuld en zonde, onmacht en armoede alsmede onder de aanklachten van het schuldig geweten en de bestrijding des satans.

Ja het is ook de grond waarop Gods arme volk, ook na zijn struikelingen telkens vrijmoedigheid ontvangt, wederom tot de Heere de toevlucht te nemen (Hoséa 13:5 en Psalm 12:6).

Vandaar spreekt David ook in Psalm 59:11 van de God zijner goedertierenheid. Gods volk verblijdt zich in die goedertierenheid en roemt ze (Psalm 106:1).

Welk een smart en welk een leed veroorzaakt het om de betoningen van Gods goedertierenheid te moeten missen (Psalm 77:9).

‘s Heeren goedertierenheid, Zijn liefde, gunst en genade, strekt zich uit tot in de hemelen, hoger dan het niet, zij is oneindig.

Onbeschrijfelijk, onuitsprekelijk dierbaar en kostelijk is ze voor al Gods gunstgenoten.

Ze is een onmetelijke schat, die alle heil, leven en zaligheid in zich besluit. Gods gunst is beter dan dit tijdelijk leven. Zij is beter, oneindig veel beter, dan al de zegeningen en vettigheden der aarde. Zo wij slechts de gunst van God hebben, dan zijn wij gelukkig en kunnen gerust zijn, ook al ontbreekt hier veel in dit tijdelijk leven, doch ons dan te verblijden in de God onzes heils, gelijk Habakuk betuigde: ‘Alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal en er geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfsbooms liegen zal, en de velden geen spijs voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal; zo zal ik nochtans in de Heere van vreugde opspringen; ik zal mij verheugen in de God mijns heils’.

Van die goedertierenheid zal Gods volk eeuwig zingen. Gelukkig degene, die het hier leren mag.

En wat houdt het nu in, verzadigd te zijn met de goedgunstigheid?

Op verschillende wijzen wordt in Gods Woord gesproken over verzadiging.

a. Een verzadiging van Christus.

In Jesaja 53:11 lezen wij: ‘Om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, en verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken; want Hij zal hun ongerechtigheden dragen’.

En daar ziet het op de zekere en onfeilbare vrucht van Zijn lijden, daar zal niet een uitverkorene gemist worden; niemand zal het leven missen, waar Hij het voor gekocht heeft; daar zullen er zovelen gerechtvaardigd worden, als er in ‘t verbond bedongen zijn.

b. Op het grote genoegen dat de Heere Jezus heeft in het volbrengen van het werk der verlossing en dat zondaren daar het voordeel van genieten. Hij zal het alles wel besteedt achten, wanneer zij de vrucht daarvan ontvangen en zij door het geloof in Hem gerechtvaardigd worden.

Verzadigd is, naar de letter, iemand die genoegzaam spijs en drank genuttigd heeft, naarmate zijn lichaam eiste. Daardoor is dan ook de honger en de dorst, die tevoren kwelde, weggenomen.

Geestelijk verzadigd te zijn, voor zover het bestaat in de vervulling van al de heilige begeerten der ziel, met al de volle zielverzadigende goederen van Jezus verworven, zonder ooit honger of dorst te kennen, die hier zó smartelijk en pijnlijk is, is eigenlijk een weldaad, die voor de derde hemel, de plaats der volle gelukzaligheid, de hemelse Bruiloftszaal bewaard wordt.

Immers, daar zal het volle heil, de volle mededeling van een drie-enig God zijn en genoten worden, eeuwiglijk en altoos. Daar zal het volkomen zijn, wat in Openbaring 7:16 en 17 geschreven staat van de verlostten voor de troon: ‘Zij zullen niet meer hongeren en ze zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren en God zal alle tranen van hun ogen afwissen’.

Christus maakte de verzadiging ook vast aan de hemel in Psalm 16:11: ‘Verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk’.

Die verzadiging is de verwachting van Gods Kerk, in Psalm 17:15: ‘Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken’.

Vele beloften van verzadiging heeft de God des Verbonds aan Zijn volk hier op aarde toegezegd. In Psalm 22:27: ‘De zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden’. In Psalm 91:16: ‘Ik zal hem met langheid der dagen verzadigen’. In Psalm 103:5: ‘Die uw mond verzadigt met het goede’. In Psalm 147:11: ‘Een verzadiging met het vette der tarwe’.

Psalm 63:6 spreekt van een verzadiging als met smeer en vettigheid. In Psalm 65 van een verzadigd worden met het goed van Uw huis, met het heilige van Uw paleis.

Ook bij de profeten, vooral bij Jesaja en Jeremia lezen wij herhaaldelijk van een verzadiging. Hier in onze tekst wordt gesproken van een verzadigd zijn met goedgunstigheid. Voorwaar wat een rijkdom van zegen ligt er in opgesloten; het wijst ons allereerst op de ontdekking van die goedgunstigheid, van de algenoegzame God des Verbonds.

Welk een blijdschap en welk een zaligheid ligt daar reeds in voor het arme volk van God.

Oneindig veel meer dan dat ooit de wereld kan schenken. Welk een eeuwig wonder dat Gods gerechtigheid hen niet verteert en met Korach, Dathan en Abiram voor eeuwig doet verzinken in de diepten der hel, maar dat God Zelf uit soevereine genade in Christus Zichzelf openbaart in Zijn grote goedgunstigheid.

Geen verstand kan het ooit bevatten. De engelen zongen ervan in Bethlehems velden: ‘In mensen een welbehagen’.

In de tweede plaats: dat verzadigd zijn met goedgunstigheid geeft aan de ziel van dat volk zulk een innerlijk genoegen. Deed God naar hun zonden, ze moesten verzadigd worden met schande, volgens Habakuk 2:16 of met bitterheid, gelijk wij dat aantreffen in Job 9:18 en Klaagliederen 3:15.

‘De goddelozen worden niet verzadigd’ (Jesaja 56:11). ‘Maar Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden’ (Jeremia 31:14). Dat innerlijk genoegen verzoet al hun vorige strijd en kommer. Wat schenkt het een verademing aan hun ziel, daar geen wet hen meer kan vloeken, geen duivel hen weerstaan kan, geen zonde hen benauwen, omdat Christus als de Zoon van Gods welbehagen, als de knecht des Vaders in hun plaats de vloek der wet wegnam, satans kop vermorzelde, hun schuld verzoende en Gods toorn stilde.

Uit de ingewanden van het welbehagen des Vaders is die Christus hun geschonken en toont God hun niet alleen Zijn goedgunstigheid, maar vervult er ook hun harten mee.

Wat een zalige rust wordt daardoor in hun hart geschonken, welk een blijdschap vervult hun ziel door de verzekering des Heiligen Geestes, dat God nooit meer op hen schelden of toornen zal.

En *in de derde plaats:* dat verzadigd zijn met de goedgunstigheid doet hen met blijmoedigheid de toekomst tegemoet gaan. Hun weg is veel door diepte, de strijd wordt hun niet gespaard, verliezen worden ook door hen geleden. In één woord: door vele verdrukkingen moeten zij ingaan in het Koninkrijk Gods. Maar door de verzadiging met die goedgunstigheid betuigt hun ziel met David in Psalm 23:4: ‘Al ging ik ook door het dal der schaduwen des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij, Uw stok en Uw staf die vertroosten mij’.

Ja, in de zwaarste beproeving en in de grootste nood mogen zij met Job zeggen: ‘Al doodde mij de Heere, zo zal ik nochtans hopen’.

In de vierde plaats: verzadigd te zijn met de goedgunstigheid is een voorportaal des hemels, een onderpand van de eeuwige heerlijkheid. Hier worden zij bij ogenblikken verzadigd van de borsten der vertroosting, straks zal het eeuwig hun deel zijn. O, die volle genieting, die volle vergenoeging in God-drie-enig hebben zulk een kracht, dat zij in die ogenblikken geen betrekking meer hebben op één steen van de wereld.

*Voor één kus van Jezus mond,
Geef ik al die zwarte grond.*

Ja, die aanvankelijke verzadiging doet hen met reikhalzend verlangen uitzien naar de stoorloze en volkomen genieting van hun God en Koning.

(2) Van vervulling

Doch die zegen, door Mozes uitgesproken over Naftali, spreekt ook in de tweede plaats van vervulling, want zo volgt er in die tekst: ‘en vol van de zegen des HEEREN’.

Aan Naftali werd de zegen des Heeren beloofd. Die zegen bestond allereerst in koren, most en olie. Alle goede gaven en alle volmaakte giften zijn van de Vader der lichten afdalende. Het deel dat aan Naftali was toegewezen, bestond ook in grote vruchtbaarheid. De stam, die gewoonlijk het eerst zijn vruchten in de tempel bracht en daardoor veelal de eerste zegen kreeg, was Naftali. Aan die stam was dus een grote zegen geschonken. Het is immers God Zelf, die de aarde vruchtbaar maakt van boven. En daarbij lezen wij in Spreuken 10:20: ‘De zegen des Heeren maakt rijk en Hij voegt er geen smart bij’.

Al die uitwendige zegeningen zijn vruchten van Christus’ verdienste. Het aardrijk is om onzer zonde wil vervloekt en het zal voortbrengen doornen en distelen. En dat nu het aardrijk weer bekwaam kruid voortbrengt kunnen wij toch nooit schrijven op onze rekening, noch toeschrijven aan ons vernuft en overleg. Die dierbare Borg des Verbonds verliet de troon Zijner heerlijkheid en hoewel Hij God bleef, nam Hij onze menselijke natuur aan en heeft onder ons gewoond. Ruim 33 jaar heeft Hij de aarde doorwandeld en het aardrijk doorweekt met Zijn bloed.

Lezen wij niet van Zijn smartelijke besnijdenis ten achtsten dage die Hem reeds bloed kostte? Werd Zijn zweet in Gethsémané niet als grote druppelen bloeds, die op de aarde neervielen?

En denk dan aan Zijn gang van Gabbatha naar Golgotha toen het bloed langs Jeruzalems straten vloeide, omdat aan Hem vervuld was wat weleer geprofeteerd was in Psalm 129:3: ‘Ploegers heb ben op Mijn rug geploegd, zij hebben hun voren lang getogen’. Ja, op de heuvel Golgotha is het werkelijk geworden wat door Hem profetisch gezongen was in Psalm 22:17: ‘Zij hebben Mijn handen en voeten doorgraven’. Dat bloed is gestroomd allereerst tot voldoening aan Gods recht.

Dat bloed is het scharlaken snoer van Rachab de hoer, tot verlossing der uitverkorenen. Doch tevens is dat bloed de oorzaak, dat Gods volk alle tijdelijke en eeuwige zegening ontvangt. De wereld mag wel mee eten en als de goedertierenheden hen niet zullen leiden tot bekering, dan zullen zij ook daardoor vet gemest worden tot de dag der slachting.

Doch, mijne geliefden, wanneer Mozes, de knecht des Heeren tot Naftali zegt: ‘en vol van de zegen des HEEREN’, dan hebben wij niet allermeeest te denken aan hetgeen dat als vrucht van de zegen des Heeren wordt geschonken, maar aan de zegen zelf.

Veel zouden wij kunnen noemen om die geestelijke zegen des Heeren nader te omschrijven. Laten wij echter de hoofdzaken maar noemen om die grote zegen nader aan te duiden.

Die zegen des Heeren bestaat zeker:

a. In de liefde des Vaders,

- b. In de genade des Zoons,
- c. In de gemeenschap des Heiligen Geestes.

Niemand zal wel kunnen zeggen: Daar is nog meer, want wat wij daar noemden is alles. Alles voor de tijd en alles voor de eeuwigheid.

Dat was hetgeen, dat ook de apostel Paulus in het einde van zijn tweede zendbrief aan Korinthe, de gemeente aldaar en het volk van God door alle tijden en eeuwen toewenste.

- a. De liefde des Vaders kunnen wij in zijn diepte, hoogte, lengte en breedte met ons eindig verstand niet bevatten. Vele kenmerken draagt die liefde; zij is soeverein, eeuwig vrijwillig, onafhankelijk, onveranderlijk, zal nooit verflauwen en nimmer ophouden. De liefde is uit God. God is liefde.

Zijn liefde is eeuwig, gelijk Zijn Wezen, waaruit ze voortvloeit. Hij heeft Zijn volk liefgehad met een eeuwige liefde. Liefde, voordat de aarde was nedergedaald op haar grondvesten; voordat dat volk dus bestond en noch goed noch kwaad gedaan had. Die liefde is nooit opgewekt door iets dat in de mens was; dus de mens valt er geheel buiten.

Uit soevereine liefde heeft God Zijn volk verkoren en zijn ze geschreven in het boek des Levens, des Lams. De hoogste openbaring van die liefde is in Christus (Johannes 3:16).

Geen zonde, ongeloof, opstand en liefdeloosheid van de zijde van dat volk kan die liefde ooit verbreken, verzwakken of verminderen. Bij Hem is geen verandering of schaduw van omkering.

Zelfs de oefening van de liefde kan ook nooit worden tegengestaan. ‘Ziet hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden’ (1 Johannes 3:1).

- b. De genade des Zoons is ook te achten als de grootste zegen. De genade van wijsheid, kloekzinnigheid, vrijmoedigheid en ijver blinkt uit in de Zoon van Gods welbehagen. Paulus zegt in 2 Korinthe 8:9: ‘Want gij weet de genade onzes Heeren Jezus Christus dat Hij om uwentwil arm geworden is, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden’.

Die genade, waardoor Hij Zichzelf vrijwillig overgaf aan Zijn Vader voor Zijn uitverkorenen, om in hun plaats te lijden en te sterven, Gods wet te vervullen en aan Gods gerechtigheid te voldoen. Welk een werkzame genade heeft die Borg voor de tijd, in de tijd, en in de eeuwigheid geopenbaard. Voor de tijd aanvaardde Hij Zijn Kerk in de eeuwige vrederaad. In de tijd heeft Hij de verzoening voor hen tweewegebracht; die verzoening namelijk, die de Vader had gevonden (Job 33:24).

In Johannes 17:1 betuigt Christus: ‘Ik heb voleindigd het werk dat Gij mij gegeven hebt om te doen’.

Die werkzame genade in de tijd komt ook naar voren in het werk der schepping, Johannes 1:3: ‘Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is’. Als ook in het werk der voorzienigheid Johannes 5:17: ‘Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook’.

In de eeuwigheid is Hij werkzaam, wat betreft de toepassing van de verworven zaligheid en genade in de geslachten van Sem, Cham en Jafeth tot de dag des oordeels.

‘Niemand komt tot de Vader dan door Mij’ (Johannes 6:44). Zijn volk brengt Hij terug in de gemeenschap Gods. En de herstelde gemeenschap tussen de Vader en dat volk, onderhoudt Hij in de hemel gestadig.

Ja Hij leeft altijd aan de rechterhand Zijns Vaders om voor Zijn volk te bidden. Zijn genade wordt openbaar in de ondersteuning, die Hij de Zijnen schenkt, van stap tot stap.

De ganse zaligheid van Zijn volk ligt in die tweede Adam eeuwig vast. Zij worden in de kracht Gods bewaard door het geloof, tot de zaligheid, die geopenbaard zal worden in de laatste tijd. Welk een onwaardeerbare zegen, om aan die genade persoonlijk deel te hebben. Dat is oneindig veel meer dan dit tijdelijke leven ooit kan schenken. O, wat moest een ieder er reikhalzend naar uitzien, en geen rust kunnen vinden voor en aler men die kennis bekomen had, waarin alleen het eeuwige leven bestaat.

c. Doch wat zou de liefde des Vaders en de genade des Zoons in ons leven zijn zonder de gemeenschap des Heiligen Geestes. Immers, die dierbare, hoogstverheven derde Persoon, Die van de Vader en de Zoon uitgaat, is de grote Toepasser van de zaligmakende weldaden van het Verbond der Genade.

Die Geest, Die bij de schepping zweefde op de wateren maakt de dode zondaar levend (Johannes 6:33). Het is het werk des Heiligen Geestes om de levendgemaakte zondaar te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel; hem te ontdekken aan zijn verloren toestand, aan zijn gescheiden staat, maar ook aan zijn erf- en dadelijke schuld. Ja, het is Zijn bijzonder werk om Christus te verheerlijken op de aarde, d.w.z. in de harten van Gods uitverkorenen Christus te verheerlijken als de van God gegeven Zaligmaker, Borg, Middelaar en Hoofd van het Verbond der genade, in Wien alle schatten van wijsheid en kennis zijn verborgen. Christus te verheerlijken als de tweede Adam. Die terugschent wat wij in de eerste zijn verloren.

Welk een glans en welk een heerlijkheid werpt die Heilige Geest op die Gezalfde des Vaders, als Profeet, Priester en Koning.

Het is het werk des Heiligen Geestes om in onze harten plaats in te ruimen voor Christus, gelijk dan ook die Geest genoemd wordt een Geest des oordeels en der uitbranding. Het is ons bestaan eigen om zaligmakers te zoeken, die het vermogen daartoe missen.

Wij zoeken gerechtvaardigd te worden uit de werken der Wet. Wij houden vast aan onze bevindingen, ervaringen en zoete gestalten, die toch nooit aan Gods gerechtigheid kunnen voldoen. Gods Geest ontbloot tot de fundamenten toe.

Het verheerlijkt Christus niet alleen dat wij Hem leren kennen als het fundament en de enige grondslag van zaligheid, maar dat we ook op Hem alleen zakken en zinken en met Asaf mogen betuigen in Psalm 73:13:

Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.

Die Heilige Geest geeft ons gemeenschap met de Vader en de Zoon. Ja, voortdurend treedt die Heilige Geest op als de Geest der aanneming tot kinderen, door welke wij roepen: 'Abba, Vader', en van het eeuwige leven verzekerd zijn. Hij is een Geest des geloofs, der blijdschap en der vertroosting, Die hen sterkt in alle bekommernissen, benauwdheden en droefenissen van hun hart. 'Uw goede Geest geleide mij in een effen land'.

Nu hebben wij te onderzoeken wat het inhoudt om vol te zijn van de zegen des Heeren.

Eenmaal in het paradijs in de staat der rechtheid waren wij vol van God; vol van een drie-enig God. Daarin lag ons leven, ons hoogste vermaak. Ja, dat was ook het hoogste doel van ons leven. Van Elymas, de tovenaarsleerling, lezen wij in Handelingen 13:10, dat Paulus tot hem zei: 'O, gij kind des duivels, vol van alle bedrog en van alle arglistigheid, vijand van alle gerechtigheid'. O, dat is, geliefden, nu onze grondslag in Adam, krachtens die diepe val.

Vol van vijandschap en haat, vol van zonde en van de wereld, ja, van alles wat God mishaaft en Zijn heilige toorn opwekt, zijn wij nu vervuld. Zo vol dat er voor niets anders meer plaats is in ons hart.

O, wat een diepe, jammerlijke staat van ellende, waarin wij allen van nature liggen. Heeft God ons zo geschapen? O nee, wij waren vol van Gods heerlijkheid en Gods Majesteit, doch nu zijn wij alles kwijt, alles verloren.

Leeg van God zijn wij, wij derven de heerlijkheid Gods. En daarbij zijn wij zo jammerlijk, dat wij van nature geen behoefte hebben om datgene, wat wij kwijt zijn, weer terug te mogen ontvangen, tot Gods ere en onze zaligheid.

Onze grootste ellende bestaat daarin, dat wij onze ellende niet kennen en gevoelen. Zonder bekommring dienaangaande gaat de arme mens naar de eeuwigheid.

Hij roept en huult om de wereld en om de zonde, bedekt of openbaar. Menigeen, die uitwendig onberispelijk leeft, voedt zich met godsdienst, die voortvloeit uit zijn eigen ingewanden. Welk een belijdenis legt de verdwaasde mens soms af, zonder kennis te hebben aan het wederbarende werk van God, de Heilige Geest. Hoevelen braken hun vijandschap uit, wanneer met ernst gewezen wordt op de noodzakelijkheid van levende vereniging met Christus, Die alleen maar gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is.

Wat is dan Gods genade groot, als Hij die arme mens, vol van de zonde of volgepropt met eigengerechtigheid, door Zijn Geest gaat overtuigen en ontdekken. Die Geest opent in het uur der minne de blinde zielsogen van de uitverkoren zondaar, opdat hij zal zien en bekennen en overleggen en tegelijk verstaan, dat hij is ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt.

Dat hij leert walgen van zichzelf en om God verlegen wordt. O, dat ontbloot te zijn van alle gerechtigheid en leven, vrede, troost en zaligheid, wat baart hem dat een bittere smart en innige droefheid. Zijn grootste bekommring gaat niet daarover, dat hij naar de hel moet en dat hij buiten de hemel zal blijven, maar dat hij God kwijt is en God eeuwig zal moeten missen.

Gods Geest echter ontdekt die zondaar ook het evangelie en het middel van God verordineerd n.l. Christus, in Wie al de volheid der Godheid lichamelijk woont. Zij leren alles schade en drek te achten om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, om in Hem gevonden te worden, niet hebbende hun gerechtigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus Jezus is (Filippenzen 3:8-9). Gods volk is een volk, dat tegen zichzelf in leert bidden, en van zich af. Hun gebed wordt bij ogenblikken: 'Heere, ontnem mij, wat ik niet kwijt wil, en schenk mij uit genade, wat ik niet hebben wil'.

God moet eerst wat van hen is uit hun handen slaan, opdat zij een volkomen Zaligmaker zullen omhelzen.

'Vol van de zegen des HEEREN'.

Van de Heere Jezus staat er in Lukas 4:1, dat Hij was vol des Heiligen Geestes. En in Johannes 1:14, dat Hij vol is van genade en waarheid.

Van Jozua lezen wij, dat hij vol was van de Geest des Heeren (Deuteronomium 34:9.) In Jesaja 6:3: 'De aarde is van Zijn heerlijkheid vol'.

Van Stéfanus: 'Vol des Heiligen Geestes, vol des geloofs en kracht'.

Paulus kwam met volle zegen des evangelies (Romeinen 15:29). 'Vol van de zegen des Heeren', is dus hetzelfde als vervuld te zijn met een drie-enig God. Ook die volkomen vervulling zal eerst zijn in het nieuwe Jeruzalem, doch hier in deze bedeling wordt er bij ogenblikken iets van gekend in de harten van Gods gunstgenoten.

Toen Naomi terugkeerde uit de velden van Moab, hebben de vrouwen in Bethlehems poort de vraag gedaan: 'Is dat Naomi?' Diep bedroefd heeft die oude Naomi toen geantwoord: 'Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de Heere doen wederkeren' (Ruth 1:19 en 21).

Wanneer u toen, in die omstandigheden aan die moeder in Israël gevraagd had of ze nog wel eens ooit blij zou zijn, dan had ze wel gezegd: 'Ik kan het niet geloven'. Toch is het nog een keer in haar leven geschied. Naomi is verblijd geworden toen het huwelijk tussen Boaz en Ruth voltrokken is in de poort. Doch haar blijdschap is nog veel meer verhoogd, toen zij het kind uit dat huwelijk namelijk Obed zette op haar schoot. Immers, Obed werd de vader van Isai, Davids vader en uit David is Christus geboren. God verheerlijkt Zijn eeuwige raad en bekomt zijn eer en heerlijkheid in de verheffing van Christus. Onze werken worden niet vol gevonden voor God. Wij

worden afgekeurd, wij komen met het onze om, opdat wij gedrenkt worden uit de beken van Gods wellust, opdat wij in de volheden Gods terecht komen.

‘Vol van de zegen des HEEREN’.

Vervuld met de liefde des Vaders, zodat hart en mond er van overlopen en zij dronken worden van de liefde. Zó dronken, dat ze met Paulus uitroepen: ‘Dankende de Vader, Die ons bekwaam gemaakt heeft, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht’ (Kolossenzen 1:12).

‘Vol van de zegen des HEEREN’.

Wanneer onze ziel vervuld wordt met heilbespiegelingen om het mooiste lied van een Koning te zingen (Psalm 45:1).

Wanneer zij uit de volheid van Christus bediend worden, dan neemt dat hun zielen gehéél in beslag. Dan ligt de oude mens der zonde er onder, dan oefent de wereld geen kracht meer. Dan mogen zij in het aangezicht van satan en van al hun belagers zeggen: ‘Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods, God is het die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt’.

‘Vol van de zegen des HEEREN’.

Op het Pinksterfeest te Jeruzalem werd de dag vervuld, het gehele huis vervuld, maar werden ook de discipelen vervuld (Handelingen 2:4). En Paulus zegt in Éfeze 5:18: ‘En wordt niet dronken van wijn, waarin overdaad is, maar wordt vervuld met de Geest’.

Vervuld met de Heilige Geest betekent, dat de gehele mens met de Heilige Geest bevrucht wordt, dat al de vermogens van ziel en lichaam aangeraakt en vernieuwd zijn.

Vervuld met de Heilige Geest ten opzichte van de verschillende en menigerlei gaven des Heiligen Geestes, ja zo vol dat wij als overvloeien van dezelve. Vol van Zijn invloed en gaven, dat zij nooit ophouden. ‘Het water dat Ik hem geven zal, zal in hem worden een fontein van levend water, springende tot in het eeuwige leven’.

Ja, vervuld met de Heilige Geest wil zeggen, dat Gods volk met die bewerking en aandoeningen des Heiligen Geestes zo ingenomen en voldaan is, dat ze van al het aardse en zondige, lustende buiten God, afzien, en deze Zijn genietingen niets in hemel of op aarde, als daarmee geheel vervuld en verzadigd te zijn (Zacharia 9:15). ‘Zij zullen eten en zij zullen drinken, en een gedruis maken als de wijn en ze zullen vervuld worden als het bekken, gelijk de hoeken des altaars’.

Wanneer Gods volk zo vervuld is met de zegen des Heeren, dan worden onze huisgenoten en onze omgeving het wel gewaar. ‘Indien deze zwegen, de stenen zouden gaan spreken’.

*Dan vloeit mijn mond steeds over van Uw eer,
Gelijk een bron zich uitstort op de velden.
Psalm 119:86*

Ja wanneer we vol zijn van de zegen des Heeren, dan worden al Gods deugden geroemd (Psalm 138:2). Dan krijgt God de eer van Zijn werk. Dan wordt Christus in al Zijn heerlijkheid en graveerselen verhoogd. Dan wordt de Heilige Geest geprezen in Zijn Persoon en in Zijn bediening. Dan is het: ‘Aanbidding, eer en dank’bre lofgezangen’. Dan is de vrucht hetgeen wij nu samen zingen met de dichter uit Psalm 145:3.

‘Zij zullen uit de volheid van ‘t gemoed’, enz.

TOEPASSING

(3) Van beërving

En nu, tenslotte, geliefden, rest ons nog stil te staan bij het laatste gedeelte van de zegen over Naftali uitgesproken. Deze woorden namelijk: ‘Bezit erfelijk het westen en het zuiden’. Dat Mozes gedreven werd door de Geest der profetie blijkt ook wel daaruit, dat nog vóór het lot in de schoot werd geworpen, hij reeds voorzag en voorzei hoe de beslissing ervan zou zijn.

Bij de verdeling van het Beloofde Land ontving de stam Naftali zijn erfdeel in het noorden, vlak tegen de Jordaan aan en rondom het meer dat later als de zee van Tiberias of het meer van Gennésareth bekend zou staan. In het zuiden was Naftali begrensd door Issaschar en Zebulon; in het Westen door Aser. In het gebied van Naftali bevond zich een der vrijsteden, n.l. Kedes, vanwaar Baruch afkomstig was, onder wiens leiding Naftali en Zebulon de strijd voerden tegen Jabin en Sisera (Richteren 4).

Ook Debora, de richteres was uit Naftali; Petrus, Filippus en Andreas waren op één der toppen van de bergen, gelegen in die stam, door Christus tot apostel geroepen. Uit die stam van moeders zijde was ook afkomstig Hiram van Tyrus die het gietwerk voor Sálomo aan de tempel liet verrichten (1 Koningen 7:13).

Naftali beminde de vrijheid en was vaardig in het strijden. Jakob had reeds op zijn sterfbed van hem gezegd: ‘Hij is een losgelaten hinde’. Het is een eigenschap van een hinde, dat zij zich vrij kan bewegen.

Dat de stam van Naftali vaardig was in het strijden, zien wij in Richteren 4 en 5 waarvan wij straks reeds spraken. Ook aan de strijd tegen de Midianieten onder Gideon hadden zij een belangrijk aandeel, volgens Richteren 6:35 en 7:23.

Tengevolge van zijn ligging stond dat stamgebied veel bloot aan aanvallen van de vijand, vooral uit het noorden en oosten, o.a. van de Syriërs (1 Koningen 15:20 en 2 Kronieken 16:4).

Later wordt ook Naftali weggevoerd naar Assyrië (2 Koningen 15:29). Jesaja heeft in zijn profetieën het onheil van die wegvoering voorspeld en sprak van die stam als van een land, dat beangstigd werd, doch waarover ook het eerste licht zou opgaan. Zie Jesaja 8 en 9.

Die belofte is vervuld, toen Christus juist het voormalige gebied van Zebulon en Naftali het eerst tot schouwspel van Zijn werkzaamheid maakte (Matthéüs 4:12).

Kapernaüm, Chorazin en Bethsaïda lagen in de stam van Naftali. Ja, Christus heeft Zich na het verlaten van Nazareth in dat gebied gevestigd.

Wanneer wij die zegen van Mozes letterlijk nemen, dan hebben wij te denken ook aan de vruchtbaarheid van het gebied waarin Naftali lag; de ligging en het klimaat van het aan de zee van Tiberias gelegen gedeelte.

Doch Mozes heeft niet alleen aardse zegeningen aan Naftali toegezegd, maar vooral geestelijke zegeningen van het Verbond der genade. Die zegeningen die in de hemel in Christus Jezus zijn; de zegeningen van de troon en de weldaden van de voetbank Zijner voeten. Gods volk krijgt ze beide, lees maar in Psalm 69:14:

*Een ieder die Gods Naam beminnen zal
Die zal daar een vrije woning verwerven.*

En in Psalm 16:3:

*God is mijn deel, Die mij bewaart nu voort,
Op U staat mijn rente gegrondet Heere.*

Gods volk heeft dus niet in een brandverzekering te gaan en een levensverzekering als zodanig hebben zij ook niet nodig. Zij zijn door en in God verzekerd.

In verband met Naftali's naam, maar ook met het oog op de strijd, die hij zou moeten strijden en waarin hij gedurig gewikkeld zou worden, spreekt nu Mozes' zegen ook van overwinning. Naftali zou een bijzonder vruchtbaar deel krijgen in het land der belofte. Door oorlog komt verwoesting en de gedurige strijd zou de vruchtbaarheid verminderen.

In deze zegen wordt vruchtbaarheid beloofd, doch als vrucht van de overwinning, die God hem bereidt en verzekert.

Door die overwinning zou God hem rust en vrede schenken. Bezit erfelijk het westen en het zuiden: de zeestreek en het zuiderland, waarvan voornamelijk de dichter van Psalm 126:2 zong: 'Verkwik het als de watervloed, die het zuiderland herleven doet'.

In uw erfdeel, o Naftali, mogen zich de voordelen der zee paren met de liefelijke zuiderwarmte; die twee mogen elkander matigen. 'Bezit erfelijk'. Iets wat wij erven, daar staan wij buiten. Een erfenis krijgen wij door een vrije wilsbeschikking. Daar hebben wij niet voor gewerkt, ons ook niet voor afgesloofd, wanneer het in de rechte weg ons toekomt.

Erfelijk betekent: wat als erfenis overgaat; wat geërfd wordt; erfelijk recht.

De zonde van Adam wordt ons krachtens de Verbondsbetrekking, waarin wij tot die eerste vader staan, toegerekend, maar erven wij ook over. Schrikkelijk wanneer wij met die erfenis door de wereld moeten, en nog vreselijker, wanneer wij er de dood mee moeten aandoen. Welgelukzalig, indien op ons van toepassing is: 'En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad en naar de belofte erfgenen' (Galaten 3:29).

In Ezechiël 36:12 wordt gesproken van het erfelijk bezitten van het land Kanaän, van een erfenis, waarvan ze niet meer beroofd zouden worden.

Wij lezen ook in Psalm 39:11 van de zachtmoedigen, dat zij de aarde erfelijk zullen bezitten. Het woord ‘bezitten’ duidt aan het houden of genieten van een zaak welke iemand in persoon, of door een ander in zijn macht heeft, alsof ze hem toebehoorde; het betekent ook: in ongestoord bezit van iets zijn.

Bezitten ziet dus op bestendigheid. Paulus mocht door genade van zichzelf schrijven in 2 Korinthe 6:10: ‘Als niets hebbende en nochtans alles bezittende’.

‘Bezit erfelijk het westen en het zuiden’. God zorgt er voor dat de Kerk behoudt, wat zij uit genade om Christus’ wil, maar ook als bij testament, verkregen heeft. Zij erven wat bestendig is (Spreuken 8:21); het westen en het zuiden. Christus heeft eenmaal overwonnen op Golgotha’s kruis. Daar heeft Hij alle machten en krachten der hel, der zonde en des doods in het openbaar tentoongesteld, en over hen getriomfeerd (Kolossenzen 2:15).

Tot troost van Zijn bestreden volk heeft de scheidende Christus gezegd in Johannes 16:33: ‘Ik heb de wereld overwonnen’. En in Openbaring 5:5 sprak één van de ouderlingen tot de wenende Johannes, verbannen tussen de rotsen van Patmos: ‘Weent niet, zie, de Leeuw die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids heeft overwonnen’. Doch niet alleen dat; Christus’ heeft ook verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons. En door het vervullen en volbrengen van de wet heeft Hij het leven verworven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Ja, alles wat die dierbare en beminnelijke Heere Jezus teweeggebracht heeft, door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid is bij testament vastgelegd, en door Zijn dood bezegeld. En nu zijn al de uitverkorenen erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus.

De Vader heeft hem gesteld naar Hebreëen 1:2, tot een erfgenaam van alles. Hier op de wereld kan het plaats hebben dat onze namen in een testament staan, doch er later weer uit verdwijnen. Die voorbeelden zijn er genoeg. Ook gebeurt het menigmaal, dat men de bezitting, door een erfenis verkregen, spoedig weer verliest. O, het tijdelijke goed is zo onzeker en wisselvallig. Het maakt zich zo menigmaal vleugelen. Zo is het echter niet met hetgeen Gods kinderen van hun oudste Broeder erven.

- a. Die erfenis ontgaat hun niet. Christus Zelf is er borg voor. Voor wie Hij de zaligheid verdiende, die past Hij ze ook zekerlijk toe.
- b. In die erfenis delen zij. Hier is het reeds: ‘Begint te erven’. Hier krijgen zij de rente van het kapitaal, genieten zij de vrucht van die verworven erfenis tot rechtvaardigmaking, heiligmaking en vrede des gemoeds.
- c. Die erfenis raken zij nooit meer kwijt. Hun erfenis zal in eeuwigheid blijven (Psalm 37:18). De erfenis wordt voor hen bewaard, en zij voor de erfenis. Het is een schat die de mot en de roest niet zullen verderven. Hun erfenis wordt in de hemel bewaard, waar de dieven niet doorgraven en stelen.

In 1 Korinthe 3:21-23 zegt de apostel Paulus: ‘Niemand dan roeme op mensen, want alles is uwe. Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas, hetzij de wereld, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe. Doch gij zijt van Christus en Christus is God’.

Daar ligt alles in uitgedrukt voor tijd en eeuwigheid, wat het voorrecht is van Gods gunstgenoten. Gods kinderen zijn in Christus meer dan overwinnaars. Zij zijn die helden, die het slijk der straten treden (Zacharia 10:5).

En: ‘Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben dan zult ge waarlijk vrij zijn’ (Johannes 8:36). Vrij van de vloek der wet, van Gods toorn, van het eeuwig oordeel en van de heerschappij-voerende macht der zonde.

En oordeelt nu zelf maar mijne hoorders, zou dat niet met zich meebrengen rust en vrede, vrijheid en vruchtbaarheid? Door de toepassing des Heiligen Geestes en de dadelijke toe-eigening door het geloof, door dat alles zullen die erfgenamen in de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods wandelen en worden zij ijverig in goede werken. Van die dadelijke vrucht van de overwinning Christi in het hart van Gods uitverkorenen, zong de dichter in Psalm 68:7:

*Nochtans als gij zult trekken uit
In 't veld met bazuinen geluid,
Gij werd schoner in d' ogen,
Als der duiven vleuglen klein,
Zijnde met goud en zilver rein
Versierd en overtogen'. enz.*

De vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon (Psalm 72:16). Het is een vernederende, een aanbindende, een aanklevende, een zonde dodende, een wereld kruisende en een ziel verheffende vrucht. En daarvan sprak Christus in Johannes 15:8: ‘Hierin is Mijn Vader verheerlijkt dat gij veel vrucht draagt’. Dat volk bezit dan erfelijk het westen en het zuiden. Ze verkrijgen hemel en aarde.

Doch geliefden, waar zouden wij beginnen en waar zouden wij eindigen, om de volle diepte en de volle heerlijkheid van die drievoudige zegen over dat geestelijke Naftali uitgesproken, over de ware Kerke Gods van alle tijden en eeuwen, te tellen en uit te meten?

O, we zijn zo arm, zo doodarm, dat wij daar geen mond en tong voor hebben. Wie is tot deze dingen bekwaam? Het zal hier blijven, de helft is mij er niet van aangezegd. De Heere Zelf mocht ons door genade er het onderwerp van maken.

Laten wij met een kort woord van toepassing thans tot onszelf inkeren. Welk een betekenis, geliefden, ligt er in die verzadiging, in die vervulling en in het bezit van die erfenis voor de ware Kerke Gods.

Het is, gelijk ik reeds opmerkte, hier alles maar ten dele en in beginsel; zelfs in het leven van de verst gevorderden in de genade.

De volkomen bevestiging en vervulling van deze zo veel betekenende zegen over Naftali, zal eenmaal zijn in het nieuwe Jeruzalem daarboven. In de hemel der heerlijkheid zal de Kerk verzadigd zijn met Gods beeld en vervuld met al de volheid Gods, doch ook in het bezit gesteld van de eeuwige erfenis. Daar zullen zij niet alleen bekleed zijn met witte klederen, die wit gemaakt zijn in het bloed des Lams, maar ook de palmtakken der overwinning eeuwig in hun handen hebben.

In de hemel is geen gebrek meer, daar is geen gemis meer, daar zijn geen vijandelijke aanvallen meer te vrezen, gelijk Naftali daar zoveel over moest klagen. In de hemel is geen gebondenheid meer, geen verwoesting en geen onvruchtbaarheid.

Driewerf welgelukzalig degenen die door genade geen vreemdeling zijn van dat dierbare werk Gods en van die zegen, die over Naftali werd uitgesproken. Welzalig die Gij hebt verkoren. Ja, welgelukzalig het volk hetwelk het geklank kent. Dat volk, dat kennis heeft aan de worstelingen Godes, maar ook deel, aan het heil dat in Christus voor hen bereid is, van de grondlegging der wereld. Zij hebben een verwachting die niet zal worden afgesneden en een hoop, die niet zal beschamen.

Mijn medereiziger naar de eeuwigheid, onderzoek het toch eens ernstig tussen God en uw ziel, hoe het met u staat, en of u kennis hebt aan hetgeen wij uit Gods Woord u mochten voorhouden. Het zijn dierbare zaken, maar bedenk het toch dat het onmisbaar is voor elk schepsel. Vreselijk zal het zijn er vreemdeling van te zijn en er eeuwig verstoken van te zullen blijven.

Droevig is het, zo behoefteloos en lusteloos eronder voort te leven. Wat moest het u aangrijpen! Het is aan de avond en de dag is gedaald. Wij leven in het laatste tijdperk. Het tijdperk namelijk, dat aan de wederkomst van Christus op de wolken des hemels, vooraf gaat. Met rasse schreden nadert die ontzaglijke en doorluchte dag.

Het is aan de avond voor u, grijsaards, die neigen naar het graf, maar ook voor zo menigeen in ons midden, die nog is in de kracht en de bloei van zijn leven, doch wiens leven straks zal worden afgesneden. Er zitten er hier wellicht aan deze plaats, voor wie het niet lang meer duren zal en dan zal de zeis des doods uw leven afmaaïen en u stellen voor het beslissende oordeel Gods. O, bedenk toch heden, wat tot uw eeuwige vrede is dienende. Spelende in de ijdelheid van de wereld gaat u daarheen, totdat u ontwaakt in de buitenste duisternis, waar weinig zal zijn en knersing der tanden.

Veracht de waarschuwingen en vermaningen van uw vader en moeder, van uw leraar en ouderling niet. Slaat het niet in de wind, wanneer zij uw wezenlijk zielenheil voor u zoeken.

Het zal straks zo zwaar vallen, wanneer in het oordeel ook hun stem in uw oren zal klinken, maar dan om uw oordeel te verzwaren en 'amen' te zeggen op het rechtvaardige vonnis Gods dat door die rechtvaardige Rechter zal worden uitgesproken van Zijn troon.

Dat het heil uwer onsterfelijke ziel u nog eens ter harte ging, jong en oud, eer uw levensdraad zal worden afgesneden.

Als van Ebal en Gerizim verkondigen wij in de naam des Heeren, zegen en vloek, leven en dood. Kiest dan het leven, opdat ge leeft tot in eeuwigheid.

Wij zijn alle zegeningen onwaardig. Het leven hebben wij verbeurd en de dood hebben wij verdiend. Om Christus' wil, door de Heilige Geest mocht u nog worden geschonken wat tot verzadiging en vervulling van uw hart en uw leven nodig is.

Die erfenis, die tot in eeuwigheid zal zijn. Naftali, die de zegen ontving, was uit de springader Israëls en was een afgeworstelde, begrepen in Gods Verbond.

Groot is het voorrecht te mogen leven onder de bediening van het genadeverbond; doch laten wij niet vergeten dat een wezenlijk inzijn in het verbond, door het geloof, noodzakelijk is, om de zegen van de Gods des verbonds deelachtig te worden.

Alles wat het ware Israël ontvangt, vloeit uit het soevereine welbehagen Gods en uit dat eenzijdige Verbond dat van geen wijken of wankelen weet. Nee, het ligt maar niet voor het grijpen; wij moeten van God gegrepen worden.

Wij moeten hier, in de tijd, het onderwerp gemaakt worden voor het voorwerp Christus. Het is nodig, met andere woorden, dat door Gods Geest plaats gemaakt wordt in ons hart voor de zegeningen des hemels. Gods geest, die de dode zondaar levend maakt, op grond van de verzoening door voldoening van die Borg des verbonds, moet ons verwaardigen onszelf als een verdoemelijk zondaar te leren kennen, die onder vloek en toorn ligt, die alle recht en aanspraak verloren heeft.

Die Geest moet ons ook ontdekken en ontbloten tot de fondamenteen toe om onze reinigmaking en zaligheid buiten onszelf te zoeken in Christus Jezus.

En wat zou de vrucht zijn van de ontledigende en armmakende genade des Heiligen Geestes, anders dan dat we onszelf zien als ontbloot van alle gerechtigheid en leeg van God en Christus? O, dat gemis gaat drukken en dat kost bij dezulken tranen. Nee, dat gaat niet buiten de mens om. Doch daar kent het oppervlakkige Christendom niets van. Ze zijn gelukkig, rijk en verrijkt en hebben geens dings gebrek. Dezulken zijn bekeerd en blijven bekeerd.

Doch wat zij bezitten is een vermeende rijkdom, die soms in dit leven hun al ontvalt, en zo het hier niet plaats heeft, dan toch zeker in de dag der eeuwigheid.

Die meent iets te hebben, die zal straks ontnomen worden, ook, wat hij heeft. Bedrieg uw zielen toch niet. Had u twee zielen dan zou u er één aan kunnen wagen, doch dat is zo niet. Wat wij stelen, daar kunnen wij niet mee pronken, doch wat wij eerlijk gekregen hebben, daar kunnen wij mee voor de dag komen. Het is zo noodzakelijk te weten hoe wij er aan gekomen zijn en in welke weg het ons deel geworden is. Geeft uw zielen toch eerlijk rekenschap hoe het met u staat voor de grote eeuwigheid.

En, is er nog een volk in ons midden dat met jaloersheid op die zegen ziet waarover wij mochten handelen doch in hun onwaardigheid voor God ligt, en verdoemelijk voor zichzelf? O zielen, die gebaard bent door het woord der waarheid en geen vreemdeling bent van de worstelingen Godes, wanhoopt aan God toch niet. Hij is rijk in barmhartigheid, allen die Hem aanroepen.

Naftali's vader was in zichzelf een hielenlichter, een bedrieger en zijn moeder een dienstmaagd; een slavin. Hij zelf was in Adam verdoemelijk voor God. Maar, o eeuwig wonder Gods, welk een voortreffelijke zegen kreeg Naftali. Het was niet om verdienste of waardigheid, maar uit vrije genade.

O, van ons komt er nooit iets in aanmerking. Wat Gods volk ontvangt, krijgen zij uit vrije genade. De mens valt er voor eeuwig buiten en dat is het grote wonder Gods.

Maar och, wat is dat getal klein van diegenen, die nog waarlijk om die zegen bekommerd zijn, en die in waarheid om God verlegen zijn.

O, het is schier vreemd geworden in Gods Kerk. Er zijn thans meer mensen die het bezitten, dan die het missen. Die levende zielenkommer uit het ontdekte gemis, naar die schatten die in de duisternis zijn en naar die verborgen rijkdom. Dat God achteraan schreeuwen bij dagen en bij nachten, O wat is het zeldzaam, bij leraars en leden.

Er zijn wat steden en dorpen, waar God nooit meer komt. En daarbij, wat een droeve voldaanheid bij sommigen, die van God getrokken zijn, doch zo voortleven op hetgeen geweest is, zonder zaken en oefeningen, zonder bekommelingen om in Christus geborgen en gevonden te worden.

Dat Gods Geest de hof van Zijn Kerk eens doorwaaien mocht, met die Noorden- en Zuidenwind.

En volk des Heeren, die geworsteld hebben en nog worstelen tussen God en uw ziel aan Zijn troon. Want hier neemt het geen einde. Wat is het een eeuwig wonder, gezegend te worden gelijk Naftali! o, Naftali, zijt verzadigd van de goedgunstigheid. Vergenoegd in God te zijn, in Zijn wezen, in Zijn persoon, in Zijn eigenschappen. Wie kan het wonder op?

'Vol van de zegen des HEEREN'. Gij zijt duur gekocht, om tempelen te zijn des Heiligen Geestes en om vervuld te worden met al die volheid Gods. Ja, het is één van de hoogtijden in uw zielenleven, van wellust dronken te mogen zijn, en een taal te mogen spreken die door niet velen verstaan en gevolgd kan worden. Dan is het hemelse melodie, dan is er iets van de verheffingen Godes in uw kelen.

O wat valt het dan mee, daar uw ziel in dit Mesech zoveel klagen moet over gemis en vol is van zoveel ellende, waarvan u uzelf maar niet ontdoen kunt. Wat zal de eeuwige vervulling toch eenmaal uitmaken!

Bezit erfelijk het westen en het zuiden. O, dat omhelzen van wat Christus, uw oudste Broeder, voor u verwierf. Wat een ruimte, wat een vrijheid, wat een blijheid is er dan toch in uw gemoed! Wat gaat u dan toch vrij over de wereld! Wat ligt dan alles er toch onder! Dan is uw wandel in de hemelen. Dan is er een bedenken van de dingen die boven zijn, waar Christus is. Waar uw schat is daar zal ook uw hart zijn. Hij is uw rijkdom, uw deel, uw eeuwig goed.

En toch hier is het volmaakte nog niet. Het blijft hier nog afwisselend: vallen en opstaan, in de gevangenis en er uit. Gebonden en vrij, arm en rijk, leeg en vol. Wat

een zaligheid zal toch eenmaal uw deel zijn, volk des Heeren, wanneer u in het volle bezit bent van de eeuwige erfenis!

Geen oog heeft het gezien, geen oor heeft het gehoord en het is in het hart van geen mens opgeklimmen wat God bereid heeft, dien die Hem liefhebben. Een onuitsprekelijke zaligheid wacht u, de kleinen met de groten, ja, allen die de verschijning van onze Heere Jezus Christus hebben lief gekregen, en die hier worstelend over de aarde moeten gaan.

God verlevendige de hope op de toekomst, die aanstaande is. Uw zaligheid ligt in God drie-enig eeuwig vast. Daar zal het zijn: eeuwig verzadigd met de goedgunstigheid Gods, eeuwig vervuld met de zegen des Heeren, eeuwig beërven het westen en het zuiden, eeuwig overwinnaar, eeuwig vrij, eeuwig blij.

Dáár is alles vergeten wat hier zo vaak drukte en tranen kostte. O, dat nooit meer in uzelf terug te keren gelijk hier de koningin van Scheba terugkeerde in haar land; doch eeuwig aan God genoeg te hebben, ongestoord zonder scheiden, zonder onderbreking.

Volk des Heeren dat uw ziel reikhalzend verlange naar die dag, waarop alle schaduwen voor eeuwig zullen vlieden. Kom, Heere Jezus, ja kom haastelijk!

AMEN

Gezongen: Psalm 119:18; Psalm 17:8

2. Gods welbehagen in Christus geopenbaard en verheerlijkt.

Nooit of nimmer, geliefden zijn er woorden te vinden om de grootheid, de voortreffelijkheid en de heerlijkheid Gods in Christus uit te roepen, nademaal dat God een oneindig, eeuwig, onbevattelijk, onbegrijpelijk en ondoorgrondelijk Wezen is, waarvan geschreven staat dat Zijn verstand nooit is af te meten. Hemel en aarde is met Zijn heerlijkheid vervuld, de hemel bezit Hij tot Zijn troon en de aarde is de voetbank van Zijn voeten. Elihu heeft van Hem uitgeroepen: God is groot en wij begrijpen het niet, omdat God in Zijn Wezen onbegrijpelijk is, maar ook onbegrijpelijk in Zijn werken. Uit Hem, zegt Paulus, en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Vandaar dat dan ook het einde is: Hem zij de heerlijkheid tot in der eeuwigheid.

En nu heeft God Zichzelf geopenbaard in Zijn eeuwig en onveranderlijk getuigenis, Zijn raad en Zijn wil heeft Hij verklaard. Christus, als de getrouwe Getuige, verklaart die raad. En Hij wil hier op aarde, ook door middel van Zijn knechten, tot aan de voleinding der wereld de grootheid en de heerlijkheid van die Raad laten uitroepen en bekend maken. Welgelukzalig in wier harten die raad en die wil Gods tot heerlijkheid van Gods deugden verklaard mag worden en door de Heilige Geest bevestigd. Dat zal tot Zijn eer en tot Zijn heerlijkheid strekken en dat zal ons opwekken om alleen Zijn naam uit te roepen, gelijk wij daar thans een enkel woord over wensen te spreken uit Psalm 68, het 7de vers:

Een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin, voert uit, die in boeien gevangen zijn; maar de afvalligen wonen in het dorre.

Wij zouden boven deze tekst wel kunnen plaatsen:

Gods welbehagen in Christus geopenbaard en verheerlijkt

- (1) **In het thuiskomen, dat Hij Zijn volk schenkt**
- (2) **In de vrijheid, waarin Hij Zijn Kerk plaatst**
- (3) **In de ernstige vermaning, die Hij ons allen geeft**

Gods vrij en onveranderlijk welbehagen, geliefden, verklaard en verheerlijkt in Christus Jezus, dat is de hoofdinhoud van deze tekstwoorden. Opmerkelijk dat de dichter van deze Psalm begint om de grootheid en om de heerlijkheid van God te vermelden en te verheffen. Hij is met die heerlijkheid Gods reeds begonnen in het tweede vers; daar heeft hij gezongen: God zal opstaan, Zijn vijanden zullen verstrooid worden. En wat wil dat eigenlijk zeggen? Dat wil niet anders zeggen dan dit, dat God alles wat Hem in de weg komt in de volvoering van Zijn Goddelijke en eeuwige raad, dat God dat alles uit de weg ruimt. Want wat heeft er nu op de wereld plaats, door alle tijden en door alle eeuwen heen? Ja, stel de vraag maar: Waartoe en waarom heeft God de wereld geschapen en uit niet door Zijn almachtige kracht voortgebracht? God heeft alles gewrocht om Zijns zelfs wil, dat is, tot Zijn heerlijkheid, opdat Hij volvoeren zou dat grote plan dat Hij van eeuwigheid heeft beraamd. Daarom heeft God die wereld geformeerd, daarom heeft Hij mensen op die wereld geplaatst, daartoe heeft Hij zelfs de engelen in de hemel geschapen, opdat die zouden uitgezonden worden tot dienst dergenen, die de zaligheid beërven zullen.

O nee, mijne hoorders, wij moeten het ons niet zo voorstellen, dat God van de troon van Zijn Goddelijk recht afgegaan is en dat Hij op de troon van liefde en van genade gaat zitten; dat is een scheve voorstelling, want wat u leest in Psalm 89, het blijft eeuwig en onveranderlijk, dat gerechtigheid en gericht de vastigheden van Zijn troon zijn, en dat waarheid en genade voor Zijn aangezicht heengaan. En als God Zich verheerlijkt op de wereld, verheerlijkt in Zijn Kerk en verheerlijkt in Zijn volk, dan is dat vloeiende uit Zijn welbehagen, maar dan is dat gegrond op Zijn recht en het is een God, die ten allen tijde, ja die van eeuwigheid en tot in eeuwigheid Zich handhaaft in Zijn Goddelijk recht. Dat zal ons ook blijken uit de woorden van onze tekst. God volvoert Zijn welbehagen op de wereld, de goddelozen worden van Zijn aangezicht verdreven, de rechtvaardigen, die zullen zich verblijden, zij zullen van vreugde opspringen voor Gods aangezicht en van blijdschap vrolijk zijn, omdat zij zalig worden omdat God het wil en omdat zij zalig worden opdat God eeuwig aan Zijn ere komt en God in hun behoudenis nooit iets te kort komt, maar:

*Door al Uw deugden aangespoord,
Hebt Gij Uw Woord
En trouw verheven.*

Daarom wordt die Kerk ook opgewekt: Zingt Gode, psalmzingt Zijn naam. Omdat God waakt en zorgt voor Zijn eigen eer en voor Zijn eigen heerlijkheid; en nu krijgt u het werk van Gods genade, gegrond op Zijn eeuwig recht. Hij is een Vader der wezen en een Richter der weduwen, God, in de woonstede Zijner Heiligheid.

In de val van Adam zijn wij wezen en weduwen geworden, want wij hebben ons moed- en vrijwillig van God losgescheurd. Maar wat is er nog meer in die val van Adam gebeurd? Daar staat in onze tekst, in het eerste gedeelte: Een God, die de eenzamen zet in een huisgezin. Wij zijn in de val van Adam eenzaam geworden. God is van ons niet weggelopen, nee, maar wij zijn van God weggelopen. Want zodra Adam en Eva gegeten hadden van de boom der kennis des goeds en des kwaads, toen hun ogen werden geopend en zij zagen dat zij naakt waren (dat wil zeggen, God had Zijn heerlijkheid van hen weggenomen, dus toen zagen zij, dat zij dat beeld kwijt waren en dat zij die heerlijkheid kwijt waren) toen zijn zij weggevlucht, toen hebben zij zich voor God verborgen. Want God treft nooit enig verwijt, maar de volle schuld ligt voor het schepsel. Toen wij die daad gedaan hebben om van God weg te lopen, toen is God van de hemel gekomen en heeft een engel met een vlammend zwaard geplaatst aan de ingang van het paradijs, opdat Adam nooit meer van die boom des levens zou nemen en eten en leven tot in eeuwigheid. En nu zijn wij eenzaam geworden. Och, een mens zwerft en dwaalt zonder God op de wereld. En wij zijn niet bij machte, geliefden, om in de volle diepte af te dalen van die eenzaamheid, waar wij ons in geworpen hebben. Paulus schrijft in Éfeze 2 : 12: Zonder God in de wereld.

Maar zelfs de wereld, al wil zij het niet bekennen, zij voelt, dat zij wat kwijt is. En dan maar zwerven en dolen over de wereld, o, wat een ontevredenheid, wat een murmurering, wat een klachten en wat een gekerm verneemt u overal op de wereld. Want een mens is in de staat der rechtheid door God zo geschapen dat hij iets in zich heeft, dat vraagt naar gezelligheid en dat vraagt naar gemeenschap. God heeft zelf in de staat der rechtheid aan Adam een mouw, Eva, gegeven, niet omdat de zonde dat noodzakelijk raakte, want daar was geen zonde, het ging over de voortzetting van het menselijk geslacht, maar, opdat hij in die Eva in de hof van Eden iemand naast zich

hebben zou waar hij samen mee door het leven zou gaan, dus niet eenzaam, maar verenigd door de band der liefde. Twee zijn beter dan één.

In de val zijn wij eenzaam geworden, geliefden, en dat worden wij dan pas gewaar, wanneer God de schellen van een mens zijn ogen wegneemt. Dat wordt hij gewaar, mijn hoorders, als God in de ure van Zijn eeuwig welbehagen hem afsnijdt van Adam en inplant in Christus, wanneer hij begiftigd wordt met dat nieuwe, met dat Goddelijke, met dat geestelijke en met dat eeuwige leven. Kan een mens, die niet wedergeboren is, kan die door Gods Geest overtuigd en ontdekt worden? Nee, onder die overtuiging en onder die ontdekking, daar vallen alleen maar onder de van God wedergeborenen, die worden door die lieve Geest overtuigd van zonde, van gerechtigheid en van oordeel. Maar die worden ook ontdekt aan hun verloren toestand, die worden door Gods Geest ontdekt aan de breuk die er ligt tussen God en hun ziel en die gaan zich eenzaam en alleen op de wereld gevoelen.

Och, mijne hoorders, al hadden zij nog zoveel wat hen omringt, zij zijn God kwijt, zij liggen buiten zijn gemeenschap, zij liggen buiten Christus en daar is ook niets en niemand, die dat voor hun ziel kan oplossen dan God alleen. Zo staat er: 'Een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin'. En nu is het zo met een mens, die door Gods Geest ontdekt wordt, dat die mens er niet in staat, maar dat hij er buiten staat. En die heeft wel betrekking op God gekregen en wel betrekking op Zijn volk en wel betrekking op de gerechtigheid van Christus om daardoor verzadigd te worden ten eeuwigen leven, want zij krijgen te zien, mijne hoorders, dat zij met hun schuld voor eeuwig omkomen.

*Zo Gij in 't recht wilt treden,
O Heer', en gadeslaan
Onz' ongerechtigheden
Ach, wie zal dan bestaan?*

En zij krijgen ook in hun leven te zien dat al hun gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleet en dat al hun godsdienst, al hun wensen en betrachten, al hun tranen en al hun gebeden en al hun doen en laten, die kloof tussen God en hun ziel nooit kan overbruggen; het kan die eenzaamheid maar niet wegnemen.

Waar worden hun ogen voor geopend? Daarvoor, dat zij buiten God staan en dat alleen in God maar een thuis komen is en dat alleen daar maar verzoening, blijdschap en zaligheid te verkrijgen is. Zij worden bij twee dingen bepaald, zij krijgen te zien waar het niet in ligt, maar zij krijgen ook te zien waar het wel in bestaat.

Een God, die de eenzamen zet in een huisgezin. Als wij er een weinig vat aan krijgen, dan ligt daar een zo dierbare gang in voor Gods Kerk, die daar een thuis komen krijgen, een onderdak, die niet alleen in gemeenschap met God gebracht worden, maar die Gods volk en kerk als een cadeau erbij krijgen. Daar is een tijd in ons leven dat wij zoveel met Gods volk leven en dat God op de achtergrond staat, zo is het toch in de praktijk. Maar daar komt een tijd, geliefden, dat Gods volk als grond voor de eeuwigheid wegvalt. Naomi is voor Ruth ook weggefallen, want Ruth zegt in die nacht op de dorsvloer: Breidt dan uw vleugel over mij uit, want gij zijt de lossen. Dan behoeven zij niet in de war te zitten dat zij niet overgenomen zullen worden, dat zij er buiten gezet zullen worden. Want de wedergeboorte is een

verborgen werk; maar als wij trouwen, dan zij daar getuigen bij tegenwoordig. Dus als wij trouwen met de Heere Jezus, en in die geestelijke gemeenschap, in dat geestelijk huwelijksverbond met de Heere Jezus geplaatst worden, dan zij daar ook getuigen bij aanwezig.

Maar door Christus moeten wij teruggebracht worden in de gemeenschap Gods. Hij is een Middelaar niet alleen van tussenspraak, maar ook van verzoening.

En zal dat nu ooit in ons leven bevestigd worden, en wáár worden, dan zullen wij niet vreemd blijven van hetgeen Heman verklaart in Psalm 88:19: ‘Gij hebt vriend en metgezel verre van mij gedaan; mijn bekenden zijn in duisternis. Toen Jakob aan de Jabbok kwam, liet hij alles achter, en hij bleef alleen over. Alles viel weg. God kwam om Zijn recht. Hij stond daar alleen met God op de wereld. Aan alles wat er gepasseerd was in zijn leven had hij niets meer. Het was wel wáár geweest, maar hij stond daar overal buiten.

God raakte zijn heupspier aan en daar kwam het moment dat hij er eerlijk buiten viel. Doch toen, zodra hij er buiten viel, zette God hem er in. Daar kreeg hij de God van Abraham en Izak als zijn God te omhelzen, en zijn hart werd vervuld met die vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. De zon ging op toen hij door Pniël ging. Daar mocht hij ademen in de gemeenschap Gods. Straks zal hij tegen Ezau zeggen: ‘Ik heb alles’. Alle vreze en beroering viel daar van hem weg. Zijn schuld was verzoend, en zijn ongerechtigheid weggenomen. Vrede met God had hij daar door het bloed des Lams. O wie zal de rijkdom er van uitspreken. Dan geen vreemdeling of bijwoner meer, maar een medeburger der heiligen en een huisgenoot Gods.

O wat moest elk van Gods kinderen wel heilig bekommerd zijn bij dagen en nachten om tot die gemeenschap, tot die volzalige gemeenschap Gods te worden toegelaten; in dat huisgezin te worden opgenomen. Het is zo vaak: dat wij het zwerven zo liefhebben. Gods Geest mocht ons geen rust gunnen, voor en aler wij tot die ruste waren gekomen. En dan ook door Gods Geest verzegeld, telkens door het geloof gebruik te mogen maken van de grote weldaad uit soevereine genade ons geschonken. Gedurig in het bloed van Christus gewassen en vervrijmoedigd door Gods Geest om toe te mogen gaan tot Gods troon en hart, met een waarachtig vertrouwen des geloofs. Onder de vleugelen van Christus’ gerechtigheid toevlucht te mogen nemen, maar daar ook vrolijk te zingen, gelijk het de oefening van David was in Psalm 63 vers 8.

Ingezet om toegelaten te worden tot die gemeenschap, waar wij nooit meer uitgezet zullen worden. De genadegiften en de roepingen Gods zijn onberouwelijk.

Een God, die de eenzamen zet in een huisgezin.

En in welke weg is dat nu gebeurd? In welke weg, mijne hoorders, daar is maar één weg: Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat degenen, die in Hem geloven, het eeuwige leven hebben zouden. En Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven.

En nu, die Zoon, daar moeten wij een ogenblik bij stilstaan, Hij was de Zoon van Gods eeuwige liefde, Hij was de Zoon van Zijn eeuwig welbehagen, waar de Vader al Zijn welbehagen in genomen heeft en Hij was van eeuwigheid in de schoot des

Vaders, dus in de volmaakte harmonie met dat volzalige Goddelijke wezen Vader, Zoon en Heilige Geest. Is er ooit tussen die drie Goddelijke Personen een scheiding geweest, is er ooit een verwijdering geweest? O nee, maar van eeuwigheid verenigd en tot in eeuwigheid blijven Zij verenigd. Maar nu is er in de volheid des tijds iets gebeurd, Paulus zegt in Galaten 4 dat God in de volheid des tijds Zijn Zoon gezonden heeft, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet. En waar is nu die eeuwige Zone Gods geboren? Hij is geboren in Bethlehem. Christus is in een beestenstal neergelegd en die Zone Gods is daar eenzaam in deze wereld gekomen en Hij heeft daar eenzaam geleefd. Nauwelijks is Hij geboren of Hij moet vluchten naar Egypte omdat Zijn leven werd bedreigd. En dan komt Hij terug uit Egypte en hebben Jozef en Maria het plan opgevat om niet meer in Galilea terug te komen, doch dan is er geen andere weg dan om naar Nazareth te gaan. Daar heeft Hij dertig jaar geleefd en in die dertig jaar is er maar één voorval waar de waarheid van spreekt, dat Hij met Zijn twaalfde jaar opgaat naar Jeruzalem. Anders leest u van die Christus in het openbare leven niets. En tot Zijn 30ste jaar blijft Hij daar in dat Nazareth. Eenzaam en verschoven. Ja de ellende drukt mij neer. En straks Zijn eerste preek, toen Hij in Nazareth aan het einde van de predicatie werd gegrepen en toen zij Hem van de steilte wilden afwerpen in de diepte, en Hem wilden laten verongelukken. En daarna moet Hij weer eenzaam over de wereld zwerven; de vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets daar Hij Zijn hoofd op nederlegt. Des daags is Hij lerende in de tempel, des nachts is Hij op de berg om te bidden. Een eenzaam leven; in Psalm 22 gaat die Christus betuigen: Red mijne ziel van het zwaard, mijn eenzame van het geweld des honds. Dat gaat over Christus, dat ziet op dat borgtochtelijke van Christus' leven en lijden, waar Hij van allen verlaten wordt, en in Gethsémané nog teleurgesteld van Zijn discipelen, zij zijn allen in slaap gevallen. In de rechtzaal van Pilatus staat Hij alleen, zowel als van die Edomiet Herodes, die Hem laaghartig bespot en beschimpt. En op Golgotha, daar moet Hij klagen, Hij, die toch van eeuwigheid in de schoot des Vaders, in de dichtste tegenwoordigheid bij Hem was: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten. En in de drie-urige duisternis, dan hangt Hij van God en mensen verlaten, maar om als Borg voor Zijn volk te kunnen verwerven een God, die de eenzamen zet in een huisgezin. Want Hij is als de Zone Gods op de aarde neergedaald en als de Borg des Verbonds van God verlaten om Zijn Kerk thuis te kunnen brengen in het liefdehart des Vaders en opdat zij daar de zalige gemeenschap met een Drie-enig God dan zullen proeven en smaken. O, wat God nu aan Zijn volk bewijst, dat staat op vaste grondpilaren.

*Hij is het, die verlossing zond
Aan al Zijn volk, Hij zal 't verbond
Met hen in eeuwigheid bewaren.*

En nu wordt die gemeenschap Gods door dat volk niet alleen geproefd en gesmaakt in hun leven, maar het behaagt ook God, sommige van Zijn kinderen in die dadelijke gemeenschap te herstellen en om in te leven 'een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin'. Dus dat zij God weer tot hun deel krijgen en dat in zulk een weg, dat God nooit iets te kort komt, maar dat het alles strekt tot verheerlijking van Zijn deugden.

Een God, die de eenzamen zet in een huisgezin.
Mijne hoorders, daar wordt alleen de rust geschonken en daar wordt alleen het vette van Gods huis gesmaakt, in die gemeenschap en in die dadelijke tegenwoordigheid

en om daaruit te mogen leven, wat het verlangen van hun hart geweest is van het eerste ogenblik dat God ze heeft aangeslagen en dat God Zijn genade in hun ziel heeft verheerlijkt.

Want er staat met alleen in onze tekst: ‘Een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin’; maar daar staat ook: ‘Voert uit, die in boeien gevangen zijn’. Het gaat hier over de gebondenen, en over die gebondenen; die uitgevoerd worden, in goede gelegenheid, zegt de kanttekenaar, of gelukkig, voorspoedig, of ter rechter tijd. Voert uit die in boeien gevangen zijn, dus het gaat hier niet alleen daarover, dat Gods Kerk een onderdak krijgt, maar het gaat er ook over dat de Kerk in vrijheid wordt gesteld. Zoals de apostel schrijft in Galaten 5: Staat dan in de vrijheid, met welke Christus u vrijgemaakt heeft en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen. Want een mens die onder zijn schuld en onder zijn zonde en onder de vloek van de wet nog op de wereld gaat, die kan wel eens een ogenblik verruimd en die kan wel eens een ogenblik verblijd worden; maar straks, och, hij voelt de ketenen rammelen aan zijn handen en voeten, hij is met dat alles een gebonden mens. O, hoe vaak al, geliefden, heeft God hun ogen geopend, al zijn zij uit de wereld getrokken, als zij die keuze mochten doen om dat Lam te volgen, waar Het ook heengaat, al zijn er wel eens zoete ogenblikken geweest en dierbare onderhandelingen, met die Persoon, maar zij voelen, o, zij zijn niet vrij. O, zij moeten zoveel zwijgen, zij zijn zo gecensureerd.

En als er eens een ogenblik is, dat zij ruim zijn, o, daar komt zoveel bange strijd van achterna, daar krijgen zij zoveel pijlen van de satan, dat zij ‘s nachts wel eens liggen te kruipen in hun bed en dat zij in het donker wel eens uitschreien: Mijn weg is voor de Heere verborgen en mijn recht gaat van mijn God voorbij. Denk er aan dat die ketenen wel eens rammelen kunnen en dat zij het zo benauwd en bang kunnen krijgen dat het klamme zweet van alle kanten uitbreekt. David zegt: Gij ziet mijn beend’ren beven, zo slaat Uw hand mij neer. Want een bedekte schuld is geen weggenomen schuld, een bemoediging voor ons hart is geen oplossing voor onze ziel en een geopenbaarde Christus is geen geschonken Christus. En wij kunnen wel in dierbare onderhandelingen met die tweede Persoon zijn gekomen, dat God als Rechter ons nog nooit heeft vrijverklaard en dat de griffier, de Heilige Geest, het nog nooit in ons hart heeft verzegeld. O, dat volk dat daar met een ongeredde ziel en met een openstaande schuld over de wereld gaat, dat niet kan sterven, dat God niet kan ontmoeten en dat hoe langer hoe minder houvast krijgt; laten zij het maar eens zeggen, geliefden, of het niet waar is. O, waar zij vroeger drie weken in leven konden, daar kunnen zij nu nog geen drie uur in leven. En dan dat gemis, dat wordt veel groter dan het ooit geweest is. Want het gemis is na de openbaring van de Middelaar veel groter dan voor dat Christus Zich aan de ziel ontdekte. En wij krijgen hoe langer hoe minder voorland, ik bedoel daar dit mee, er zijn wel eens tijden geweest, dat zij er nog wel wat van bekijken konden, dat zij het nog wel eens goed hadden en dat zij nog wel eens opgewekt over de wereld gingen, maar nu rijst bij hen de vraag:

*Zou God Zijn genâ vergeten;
Nooit meer van ontferming weten?
Heeft Hij Zijn barmhartigheên,
Door Zijn gramschap afgesneen?*

De Gezegende, dierbare en aller voortreffelijkste Middelaar des Verbonds kwam van de hemel op de aarde. O wij zouden wel kunnen zeggen van de vrijheid in de banden. In de stilte van de nooitbegonnen eeuwigheid heeft Hij de eis des Vaders aanvaard. Gewillig en blijmoedig gaf Hij Zich over om de ere des Vaders te verhogen en terug te geven, maar ook om Zijn Kerk uit de banden te verlossen. In de rol der profetie was Hij beloofd, en aan de vadersen verklaard, als die Goddelijke Verlosser, Die tot Sion komen zou, namelijk voor degenen die zich bekeren van de overtreding in Jakob (Jesaja 59:20). Hij zou gezalft door de Heilige Geest de zachtmoedigen een blijde boodschap brengen, om de gevangenen vrijheid uit te roepen, en de gebondenen opening der gevangenis (Jesaja 61:1). Hij zou Jakob vrijkopen, door met Zijn bloed de losprijs te betalen, en hem verlossen uit de hand desgenen die sterker was dan hij (Jeremia 31:11).

In de volheid des tijds kwam Hij, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet. Hij is in doeken gewonden, al de erf- en dadelijke schuld van Zijn volk heeft Hij op Zich genomen, om al de zonde op één dag weg te nemen en te verzoenen.

Hij kwam in de banden des doods en beken Belials verschrikten Hem. Hij werd door de vijanden gebonden, en liet Zich binden, omdat Hij Zichzelf in de eeuwigheid verbonden had. Als de meerdere Simson, had Hij alle banden kunnen verbreken, doch als een Lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap dat stom is voor het aangezicht zijns scheerders alzo deed Hij Zijn mond niet open. Hij onderwierp Zich aan de wil des Vaders, want Zijn wil te doen, dat was Zijn spijs (Johannes 4:34).

Christus liet Zich binden, opdat Zijn volk ontbonden zou worden. Door de wet werd Hij gebonden, door satan, door de zonde, door Gods recht; maar Zelf werd Hij gebonden door de kluisters van hel en dood. In de opstanding uit de doden echter werden voor Hem al de banden verbroken, en als Overwinnaar, stond Hij op. In Psalm 78 vers 65-66 lezen wij: 'Toen ontwaakte de Heere, als een slapende, als een held, die juicht van de wijn'. En Hij sloeg Zijn wederpartijders aan het achterste; Hij deed hun eeuwige smaadheid aan. En van stonde aan betoonde Hij de kracht van Zijn eeuwige overwinning. Denk maar aan de gelovige Thomas, die zo zeer gebonden was in de strikken van het ongeloof. Op zulk een kostelijke wijze verbrak Christus zijn banden, en deed hem met blijmoedigheid belijden: 'Mijn Heere, en mijn God'.

Zegevierend voer Hij op ten hemel, de gevangenis gevankelijk gevoerd, en gaven genomen om uit te delen onder de mensen (Psalm 68:19). En vanuit de hemel maakt Hij Zijn gebonden volk los, ja voert Hij uit, die in boeien gevangen zijn. Dat doet Hij bij de aanvang in de wedergeboorte, wanneer Hij hen rukt uit satans macht en uit der zonde heerschappij. Maar dat geschiedt ook wanneer Hij Zichzelf in hun ziel openbaart, en de tijd aanbreekt, dat zij ervaren: 'Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, dan zult gij waarlijk vrij zijn' (Johannes 8:36).

Zou mijn ziel nog wel eens ooit in die vrijheid gesteld worden, zou dat oordeel nog wel eens ooit opgeheven, zou die schuld nog wel eens ooit verzoend worden, zou die vloekende wet wel eens ooit zwijgen, zou dat oordeel wel eens ooit worden opgeheven?

O, dat volk dat zal het u wel zeggen. Als zij horen van die zielen, die met vrijmoedigheid kunnen zeggen, dat God hen vrijgemaakt heeft; en als zij dan geprangd worden door de duivel, dan zeggen zij, dat is op Golgotha wel gebeurd,

maar dat is nog niet in mijn ziel geschiedt. En dan heb ik altijd maar wat, zoveel dat nog niet plaats gehad heeft, altijd maar druk. Och, strijdt als zij zwijgen en bekampt als zij spreken. Er zijn niet veel ogenblikken dat de vijand zijn pijlen er niet op afschiet en dat hij zijn klauwen er niet op afslaat.

Maar nu, een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin, maar ook een God, die uitvoert die in boeien gevangen zijn. Het is Gods eigen, lieve, dierbare en kostelijke werk om de Kerk in vrijheid te zetten. O, de oude Datheen die zingt:

*Het is God die Zijn volk vrij stelt,
En maakt dat het blijft ongekwd
Van 's doods geweld zeer krachtig.*

En nu betekent het niet alleen in vrijheid stellen, maar ook 'de voorspoed teruggeven', hetzelfde als er staat in Psalm 1: 'En al wat hij doet zal welgelukken'. De gunste Gods in alles ontmoeten. En daar hebt u het nu, het is God die het doet. Och mensen, wat zou het worden als wij het zelf doen moesten? Maar dat God het doet. O, dat de mens een tijd mag kennen, dat God van de hemel zijn zaak gaat oplossen en dat Hij de twist van Zijn volk gaat twisten. Dan gaat God Zijn eeuwig welbehagen daar eens volbrengen en volvoeren en dan gaat die Jozua zich verblijden alleen in het werk van God. En dan mag dat volk zeggen: Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan. En dan komt God alleen de eer toe. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.

O, wat groot, wat aanbeddlijk toch, als God naar zo'n dode hond, zoals wij toch zijn, omziet, die zichzelf in die boeien gebracht heeft. Wij hebben het in Adam gedaan en wij zijn zelf de oorzaak van onze diepe val en van onze diepe ellende. En dat God nu redenen uit Zichzelf nam, want om onzentwil kan het niet, er is in ons geen reden te vinden. Verwacht het niet van u zelf, mensen, want van onszelf is er geen verwachting. Maar een God die uitvoert die in boeien gevangen zijn. Petrus zit in de gevangenis, maar daar zendt God van de hemel een engel en die brengt hem door de eerste en tweede wacht heen en die brengt hem door de poort en als Petrus dan buiten staat dan zegt hij: Nu weet ik waarachtig dat God Zijn engel gezonden heeft en mij verlost heeft uit de hand van Herodes en uit al de verwachting van het volk der Joden. En als hij dan in dat huisgezin komt, waar de Kerk bij elkaar is, dan gaat hij twee dingen zeggen. Hij vertelt in de eerste plaats dat God hem verlost heeft, maar hij vertelt daar ook hoe God hem verlost heeft. En zo wordt de Kerk uitgevoerd uit de boeien, die zo verschrikkelijk knelden. Zij hebben soms wel eens dagen dat zij denken aan de strop te komen, die tijden hebben zij gekend. Dat het van alle kanten zo benauwd en zo bang was. David zeg: Mij is bange.

Maar een God die uitvoert die in boeien gevangen zijn. En dan in die vrijheid en heerlijkheid der kinderen Gods geplaatst en dan vrij tegenover God en vrij tegenover de mensen en vrij tegenover de duivel en vrij tegenover de wet en vrij tegenover de consciëntie. Wie zal er nu beschuldiging inbrengen tegenover de uitverkorenen Gods. Dus geliefden, niet alleen eens een ogenblik in de gemeenschap Gods, maar dat hij die vrijheid uit mag leven. O, ik zou het willen zeggen, dan is er geen verboden terrein meer. O dan staat er niet meer: Verboden toegang, maar dan is die weg zo vrij. En in Jesaja staat, dat er een gebaande weg zal zijn en dat er op die weg geen leeuw en geen verscheurend gedierte zijn zal. En dat is die weg, die gebaand is

door dat dierbare bloed van de Heere Jezus. Dan is er geen wet meer, die verdoemt, dan is er geen oordeel meer, dat hen achtervolgt.

En daar krijgt dat volk dan blijdschap in God door Christus en dan wensen zij nooit te vergeten de weg waarin die verlossing hun geschonken is door de Heilige Geest. O, zij wensen dat Lam, dat geslacht is van de grondlegging der wereld; zij wensen die Christus, die de hemel verliet en die hier als een eenzame, maar ook als een gebondene op de aarde kwam, zij wensen Zijn naam te prijzen en Zijn lof te verheffen, maar ook steeds met diepe vernedering en verwondering te gedenken en te bepeinzen, de weg van Christus' lijden en sterven, gelijk wij daar nu van zingen uit het 10de vers van Psalm 22.

TOEPASSING

En nu volgt er nog een ernstige waarschuwing. Wanneer u onze tekst zo oppervlakkig leest, zou u zeggen: Wat een tegenstelling ligt daarin. Eerst zegt de dichter tot roem van Gods genade in Christus: 'Een God, Die de eenzamen zet in een huisgezin, voert uit, die in boeien gevangen zijn', en dan volgt er: 'maar de afvalligen wonen in het dorre'. 'De afvalligen'.

Wat betekent eigenlijk dat woord 'afvalligen?' Onze kanttekenaar zegt: 'wederhorigen, wederstrevenden, rebellen'. Waar moet u dat woord nu op thuisbrengen, op toepassen? Op de wereld? Op de godvergeten wereld, wij kunnen het er op toepassen, want de afvalligen wonen in het dorre.

Die van God en Zijn Woord zich losscheuren, zij zullen nooit geen weide hebben, nooit anders dan een eeuwige verlating van God gewaar worden, zowel in de tijd als in de eeuwigheid.

In het verband van de tekst, geliefden, dan geldt het Gods Kerk in het bijzonder. Maar kunnen wij dan van een afval der heiligen spreken? O nee. Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel, de Heere, kent degenen, die de Zijnen zijn. En in Zijn kracht wordt de Kerk bewaard door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd. En hier kan Gods volk wel geslingerd worden, het kan hier wel door de diepte gaan, maar God, die ze gegrepen heeft, houdt dat volk vast tot het einde toe. Niemand zal ze uit Mijn hand rukken. Maar wat wil dat nu zeggen, de afvalligen zullen in het dorre wonen? De kanttekenaars zeggen van dit woord: In het dorre, in ellende, in gebrek. En als u nu vasthoudt aan de verklaring van die kanttekenaars: wederhorigen, wederstrevenden, rebellen, dan betekent dat niet anders, dan dat er zoveel genade van God nodig is om in de weg van oefening en van heiligmaking Gods eer en Zijn eeuwig welbehagen te verhogen, om Gode waardig te wandelen hier op aarde. Gode waardig; wij lezen van Hiskía dat God zijn zaak oploste. Maar wat staat er dan nader? Dan lezen wij nader in de waarheid dat hij niet gedacht had aan de vorige weldaden die God hem bewezen had. De afvalligen wonen in het dorre. En wat kreeg die Hiskía, nadat die gezanten van Babel bij hem geweest waren? Toen kreeg hij de tekenen van Gods ongenoegen in zijn ziel en God heeft gezegd: Het zal in uw dagen niet komen, maar straks na uw dood, dan zullen diezelfde mensen dat alles wegnemen. O, wat is er toch genade nodig om van God niet af te wijken en om in de reine vreze Gods die weldaden te beleven en in de Weldoener te eindigen. Om er niet mee in onszelf te eindigen, maar dat God Drie-enig het doel van ons leven en van onze lof zal zijn.

Want de afvalligen wonen in het dorre, die daar gaan vergeten wat God gedaan en wat God gewerkt heeft. En die God de eer van Zijn werk ontnemen, de eer van Zijn Goddelijk welbehagen en zij zullen het dadelijke leven Gods aan hun ziel moeten missen.

Gods kind is gelukkig, wanneer hij uit álle weldaden de grond mag verliezen, en gedurig Christus mag benodigen in al hetgeen waartoe de Vader Hem schonk. O, die dierbare ambten van Hem als Profeet, Priester en Koning. Daardoor wordt God verheerlijkt en Christus verhoogd.

Degenen die het voor de ere Gods mogen opnemen en die verwaardigd mogen worden om in tere godzaligheid te wandelen, voor Gods aangezicht te leven, zullen die gebrek hebben? Nee, mijne hoorders,

*Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in de dood;
Die in oprechtheid voor Hem leven.*

En als iemands wegen de Heere behagen, dan zal hij zelfs zijn vijanden met hem bevredigen. En als hij hier in ootmoed, in de vreze Gods mag wandelen, achter God aan, leunende en steunende op Christus, die de hemel verliet om hier op de aarde als een eenzame en gebondene te leven, om Zijn Kerk te kunnen vrijmaken; o, wanneer zij uit Hem mogen leven, dan zullen zij de gunste Gods in hun ziel rijkelijk ervaren. Dan zal de koning ze brengen in Zijn binnenkamer, en dan zal Zijn uitnemende liefde, die beter is dan de wijn, hun ziel vervullen. O, wat zalig toch om God niet te vergeten, maar om Hem te gedenken op al hun wegen. Dan ervaren zij: Gij ontmoet de vrolijke en die, die gerechtigheid werken en die Uwer gedenken op hun wegen. Als er één zaak is, geliefden, waar Gods volk over beschuldigd en over aangevallen wordt, dan is het dit, dat zij zoveel vergeten van wat God gedaan heeft en wat die Borg voor hen geworden is en wat die Borg voor hen geweest is en nog steeds is aan de rechterhand des Vaders. Dat de Vader Zijn Zoon heeft geschonken tot een rantsoen voor velen, dat Hij zulk een reis heeft ondernomen van de hemel naar de aarde om voor dat volk voldoening te geven aan het recht, maar ook de volle zaligheid te verwerven en toe te passen.

‘De afvalligen wonen in het dorre’. O, de Vader niet te vergeten die Zijn Zoon schonk, de Zoon te aanbidden, Die Zijn leven heeft afgelegd en die Zichzelf heeft vernietigd, de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen hebbende. En ook niet vergeten de Heilige Geest die plaats voor Christus in het hart maakt, maar ook vatbaar voor al Zijn weldaden, en daarbij de vruchten van Christus’ bediening in hun hart verheerlijkt, gelijk die Christus ook een gestalte in hun hart krijgt door diezelfde Geest. En dan, als zij dat vergeten, geliefden, dan krijgen zij een magerheid aan hun ziel. Dan krijgen zij een dorre ziel, dan krijgen zij een dor leven. Als wij wat worden met de genade, die God gegeven heeft, wat worden in onszelf; ja waarlijk, mensen, wij zijn grondzoekers en zelfzoekers, maar geen Godzoekers. En wat is ons bestaan, och, laten wij het maar eerlijk zeggen, wij zijn niet anders dan Godverlaters en Godvergeters. Vandaar dat gedurig de Heere zegt tegen Zijn volk:

*Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden,
Vergeet ze niet, 't is God die z' u bewees.*

En om nu een blijmoedig leven op aarde te hebben, geliefden, een vruchtbaar leven te hebben, zo, dat de vrucht in de heiligmaking openbaar wordt en het einde het eeuwige leven, o, dan zal dat alleen zijn in de dadelijke gemeenschap met een Drie-enig Verbonds-God. Dan wonen wij niet in het dorre. Dan zullen wij groen en fris zijn om te verkondigen, dat de Heere recht is. Hij is mijn Rotssteen en in Hem is geen onrecht. O, dat God het aan onze zielen eens wilde bevestigen, om Zijns Naams, om Zijns roems en om Zijns Verbonds wil. En dat de heilgeheimen van Zijn Verbond en de verheerlijking van Zijn wil en van Zijn raad, verklaard werden en dat Christus het middelpunt en God het einddoel van de zaligheid wezen mocht.

*Die God is onze zaligheid,
Wie zou die hoogste majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?*

En nu hier op de aarde, geliefden, is er voor Gods Kerk alleen maar strijd en banden. Maar straks, o, straks: Een God, die de eenzamen zet in een huisgezin. Als zij straks dáár gebracht zullen worden om voor de troon van het Lam te staan met die schare der verlost en met die ontelbare getallen van die heilige engelen, o, dat zal het huisgezin zijn, want Paulus zegt dat er eenmaal een verzameling zal komen om in de bedeling van de volheid der tijden wederom alles bijeen te vergaderen in Christus beide, wat in de hemel en op de aarde is (Éfeze 1:10).

En dan een God die uitvoert, die in boeien gebonden zijn. Al is het dan niet meer wat de schuld der zonde betreft, toch blijft Gods volk gedurig maar in de banden zitten, want van de smet der zonde raken wij hier in dit leven niet af, dat blijft ons aankleven tot onze laatste ademsnik. Maar als straks de hemel opengaat, dan komt de Kerk in de plaats der heiligen, waar op de bellen der paarden geschreven staat: De heiligheid des Heeren. O, mijn hoorders, dan is er geen zonde en dan is er geen afwijken meer, maar een eeuwige gemeenschap, volmaakt en volkomen, met God Drie-enig. O, dat wij er houvast aan kregen. En dan kunnen wij niet meer afdwalen; in Psalm 80 staat in de oude rijm:

*Wij zullen ons niet meer begeven
Tot afwijking; laat ons leven.*

Maar dan is Gods volk eeuwig vrij en eeuwig thuis.

Ik hoop, dat de God aller genade dit woord mag zegenen en heiligen aan het hart en dat het de onbekeerde medereizigers toch niet tot een oordeel zal zijn, maar dat het nog tot een heilige jaloersheid mocht verwekken en dat de Heere Zijn volk nog eens mocht verwaardigen tot een heilige vrijmoedigheid en tot een heilige blijdschap in die God, die de eenzamen zet in een huisgezin, voert uit, die in boeien gevangen zijn.

Immers dat is toch hetgeen voor elk mens op reis naar de grote eeuwigheid noodzakelijk en onmisbaar is.

Wij zijn in Adams' diepe val allen buiten God gevallen. Moed en vrijwillig hebben wij ons losgescheurd uit die volzalige gemeenschap Gods. Adam, en wij in hem zijn van God weggelopen, en wij hebben onszelf overgegeven aan de Vorst der duisternis.

Zwerfers zijn wij nu op de aarde, al bewoonden wij de grootste paleizen en kastelen. Lijfeigenen zijn wij geworden van de duivel, en in zijn ellendige heerschappij, die niets anders is dan tot verwoesting, liggen wij besloten.

O dat er nog eens een tijd en een stonde aanbrak dat uw blinde zielsogen werden geopend, jong en oud, klein en groot, eer dat u voor eeuwig van God gescheiden zult worden. God leert er al Zijn volk iets van, wat het is buiten God te leven, en wat het zal zijn zonder God te sterven, maar ook eeuwig die lieve gunst en gemeenschap te moeten missen. Voor al dat uitverkoren en door Gods Geest overtuigde en ontdekte volk breekt zulk een tijd aan. Wat een smart een droefheid baart dat voor hun ziel. Ja, dat wordt voor hen onhoudbaar, een zaak niet te dragen. Nergens kunnen zij dan meer rust en vrede vinden. Ze zijn als een voortgedreven zee die niet rusten kan. En dat alles eigen schuld, eigen schuld. O wat drukt het hun ziele neer. Hun ziel schreeuwt naar God, naar de levendige God. Bij Hem zijn alleen maar uitkomsten, en Hij alleen kan hun heil maar volmaken.

Velen gaan onverschillig over de aarde, en trekken zich met Gallio geen van deze dingen aan. Zij worden niet heet noch koud onder hun jammerlijke toestand. God Zelf mocht u nog overtuigen, en u wakker schudden eer de dag des doods, en de dag des oordeels zal aanbreken. Jongens en meisjes, verlaat toch de ijdelheden van het leven, en zoekt de Heere, terwijl u nog bent aan deze zijde van dood, graf en eeuwigheid. Laat nooit uw plaats ledig, noch in de kerk, noch op de catechisatie. Ouders, wees een voorbeeld voor uw kinderen, en wekt hen op tot een naarstig gebruik van de middelen der genade.

Velen zitten lusteloos en onbekommerd onder de waarheid; het raakt hun hart niet. Zij horen het als een lied der minne, en als één die wel speelt, maar helaas er verandert innerlijk niets. De waarheid dringt niet door tot in het hart, en er is geen nood om met God verzoend en bevredigd te worden.

O, bedenk toch uitwendige belijder der waarheid, wat het voor u zijn zal, als in de eeuwigheid al die roepstemmen tegen u zullen getuigen, waaronder u zoveel jaren geleefd hebt. God laat niet met Zich spotten, en geen voorwendsel zal er voor u overblijven in de dag des oordeels. Zij hebben niet kunnen ingaan vanwege hun ongelooft. Door ongelooft verwierpen wij Christus. Ontwaakt gij die slaapt, en staat op uit de doden, Christus zal over u lichten.

God ontdekke door Zijn Geest al degenen die menen de zaken te bezitten, doch die er nog nooit in hun leven buiten gestaan hebben. Menigeen zal zich voor de eeuwigheid bedriegen, en met een ingebeelde hemel in de hel storten. O mensen, toetst uzelf toch eens aan Gods Woord. Wij zullen er hier iets van moeten leren, uit welke grote nood en dood wij verlost zijn. Help toch niet langer uzelf buiten Christus, en buiten de bediening des Heiligen Geestes. Al ons eigen werk zal verbroken worden, en geen stand houden, wanneer de ure des doods komt.

Gods werk zal in ons verheerlijkt moeten worden, gelijk wij thans uit de waarheid hebben gehoord. Dat werk alleen zal de eeuwigheid verduren, maar ook alleen ware blijdschap in ons hart geven hier in de tijd.

Er is nog een volk in ons midden, dat met Ruth het Moab van de wereld is ontvloden, betrekking op God en op Zijn volk heeft gekregen, doch als een raadsel voor zichzelf over de wereld gaat, benauwd menigmaal van alle zijden? Dat voor uwe ziele het licht in de duisternis nog eens opging, en dat waarachtige Licht, namelijk Christus, in uw hart mocht schijnen.

‘Niemand - zo sprak Christus Zelf - komt tot de Vader dan door Mij’. En dat is toch de zaak geliefden, dat wij teruggebracht worden in de gemeenschap Gods, waar wij onszelf uit gezondigd hebben. Van onszelf komen wij daar nooit meer terug. Aan onze zijde is dat voor eeuwig afgesneden. In en door Christus is dat alleen maar mogelijk, en door Zijn tussenkomst zal het ook geschieden voor allen die liggen onder dat dierbare zegel van de eeuwige verkiezende liefde. Hij is de Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus. Hij verlost van het hoogste kwaad, namelijk de zonde, en brengt tot het hoogste goed, namelijk de gemeenschap Gods. Christus alleen heeft satans kop vermorzeld en verlost de Zijnen uit die boeien en banden.

En waar nu in de kennis van de eeuwige en waarachtige God en van Jezus Christus, door Hem gezonden het eeuwige leven ligt, daar mocht uw ziele tot die gezegende kennis gebracht worden. De noodzakelijkheid daarvan mocht zo op uw ziel gebonden worden, dat de dag en het uur spoedig aanbrak, dat die Persoon in uw hart verklaard werd.

En zwervers tussen Bethel en Pniël, dat die donkere nacht voor ons aanbrak, gelijk weleer voor Jakob, dat wij met al het onze eens ondergingen, en het morgenrood voor Israël mocht dagen, om teruggebracht en hersteld te worden in de gemeenschap Gods, om de dadelijke vrede met God door Christus in onze harten te bekommen. Doch ook door Christus in die vrijheid te worden geplaatst om te mogen zeggen:

*Ik zal, nu ik mag ademen,
Na zoveel bange tegenspoed,
Al mijn geloften U betalen,
U, Die in nood mij hebt behoed.*

Wat is er toch een rusten op en in al hetgeen wat achter ons ligt, en hoe weinig is het een innerlijke nood om thuis te mogen komen. Werden wij het zwerven en omzwerven eens recht moede, om geen rust te kunnen vinden voor en alear onze ziele rust in God had gevonden. Wat moeten wij innerlijk veel missen, wat is het toch een dor leven, omdat wij zo buiten Christus de zaligheid zoeken. Gods Geest mocht twisten, om in de gunste Gods hersteld te worden, in de ruimte te wandelen, en tot lof van God te mogen leven.

O, volk des Heeren, aan wie die grote genade geschonken is, roemt en prijst den Drie-enige God, Die toch alleen de oorzaak, bewerkter en toepasser van dat alles is. Hierin, zo sprak Christus, wordt Mijn Vader verheerlijkt, zo gij veel vruchten draagt. God geve u een vruchtbaar leven, in de dadelijke vereniging met Christus, ook tot vrede voor uw eigen hart en leven.

Eenmaal mag u voor eeuwig thuis komen, en dan zullen geen banden u meer knellen, maar zult u eeuwig vrij en blij in en met God zijn tot in alle eeuwigheid. God

verlevendige uw hope, en versterke uw harten tot roem van Zijn Naam, Die te prijzen is tot in eeuwigheid.

AMEN

Gelezen: Psalm 68

Gezongen: Psalm 73:14; Psalm 54:1,2

Psalm 22:10; Psalm 68:3

3. Een opwekking om te wandelen in het licht des Heeren.

Komt, gij huis Jakobs, en laat ons wandelen in het licht des HEEREN.

Jesaja 2:5

Met rasse schreden naderen wij het einde van het jaar. In de natuur wordt ons gepredikt de vergankelijkheid van het leven. Geen blad is aan de bomen meer te zien, de vruchten zijn van het land, zodat alles even dodig en dor er bij ligt. De dagen worden kort, en de nachten langer. Er zijn soms dagen tegen het einde des jaars, dat het nauwelijks licht wordt. Alles roept ons dan toe: ‘Het einde aller dingen is nabij’.

En telkens aan het einde van een wegstervend jaar wordt Gods Kerk opgewekt tot de herdenking van Christus’ komst in de wereld. Die komst is van de grootste betekenis geweest. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Die Zoon Gods is de vrucht van het welbehagen des Vaders, en als zodanig kwam Hij in de wereld. En die Christus roept ons toe: ‘Ziet, Ik maak alle dingen nieuw’. Hij is de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.

Toen Christus in de wereld kwam, was het alles even donker en dor. In 400 jaar had de stem der profetie niet meer gesproken. De ware Kerk was schier niet meer te vinden. Hier en daar zat er nog iemand verscholen, maar verder was alles even donker. Het was ook genoegzaam en duidelijk door de profeten verklaard, dat Christus onder zulke sombere omstandigheden zou geboren worden. En zie, zo is het ook inwendig in de harten van dat volk, in wier ziel Christus geboren wordt. Wanneer Hij geopenbaard wordt, dan is alle verwachting vergaan, en alle hoop afgesneden. God doet een afgesneden zaak op de aarde. Dat wonder, geopenbaard in Bethlehems kribbe is wel het grootste wonder dat ooit aanschouwd is.

Christus komst is van de grootste betekenis. En zal het wel zijn voor die grote eeuwigheid, dan zal voor ons persoonlijk die komst waardij moeten krijgen. De vereniging met Christus door het geloof is onmisbaar tot de zaligheid.

Daarvan spreekt ook deze tekst op zeer duidelijke wijze. Zij bevat immers:

Een opwekking van Jehovah om te wandelen in het licht des HEEREN

- (1) **Wie deze opwekking betreft**
- (2) **Wat zij inhoudt**
- (3) **Welk een gezegend profijt zij afwerpt**

(1) **Wie deze opwekking betreft**

De uitdrukking ‘huis van Jakob’ geeft ons te denken dat Jesaja wel aan Israël denkt, maar in hoofdzaak zich in deze hoofdstukken tot Juda richt. Die opwekking sluit zich nauw bij het voorgaande aan. Als zelfs de heidenen elkander eenmaal zullen opwekken om in de paden des Heeren te wandelen (vers 3) dan heeft Israël daartoe toch wel dubbele reden. De Heere heeft toch dat volk verkoren uit alle volkeren der aarde, en het heeft God behaagd naar Zijn soevereine genade Jakob Zijn woorden bekend te maken en Israël Zijn inzettingen en Zijn rechten (Psalm 147:19). Dus de

opwekking welke wij in onze tekst vinden betreft niet alle mensen, maar inzonderheid ‘het huis van Jakob’. Wanneer wij zelf aan onze kinderen die met ons vergaderd zijn in dit bedehuis, de vraag zouden doen: Zeg eens wie Jakob was, dan zouden allen wel zeggen: De zoon van Izak en Rebekka, de tweelingbroeder van Ezau.

Wie van onze kinderen heeft nooit van Jakob gehoord? Hoe menigmaal werd die geschiedenis in huis gelezen uit Gods Woord, hoe vaak wordt ‘Jakob’ aangehaald in een preek, en hoe gedurig wordt van dat leven van die aartsvader niet verteld op de school. Toch is daar niet alles mee gezegd wat wij weten van die man, wiens leven zo vol van betekenis was. Het voornaamste wat ons bekend is van Jakob, dat is wel dit, dat hij was de verkorene des Heeren. Reeds voor de geboorte had God het aan Rebekka geopenbaard.

Twee volken zijn in uw buik, en twee natiën zullen zich uit uw ingewand vaneen scheiden; en het ene volk zal sterker zijn dan het andere volk; en de meerdere zal de mindere dienen (Genesis 25:24).

Van nature is er geen onderscheid. In Adam zijn wij allen verdoemelijk voor God. Maar God heeft naar Zijn soeverein welbehagen in Christus onderscheid gemaakt, dáár waar geen onderscheid was. Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat. En dan schrijft Paulus in Romeinen 9:14: ‘Wat zullen wij dan zeggen: Is er onrechtvaardigheid bij God? Dat zij verre’. God is de grote Pottenbakker, Die het ene vat maakt ter ere, en het andere vat ter onere. Niemand kan Gods hand afslaan en zeggen: ‘Wat doet Gij?’

Was Jakob veel beter dan Ezau, en Ezau veel schuldiger dan Jakob? Ach nee, onze uitnemendheid boven andere is gene, maar de grondslag, de oorzaak der verkiezing ligt alleen in het soevereine welbehagen Gods. Christus heeft Zijn Vader gedankt in Matthéüs 11 vers 27, beide voor de verkiezing en voor de verwerping. Gods volk leert er hier reeds van zingen, en zal er eeuwig van gewagen: ‘Door U, door U alleen, om ‘t eeuwig welbehagen’. Jakob was de verkorene des Heeren, maar hij was ook de bewelddigde Gods. Duidelijk is dat openbaar geworden aan Bethel, en aan Pniël, ja in zijn ganse leven, en in de ure van zijn sterven. Jakob moest vluchten voor Ezau, en in een stikdonkere nacht van oordeel, toorn, en ongenoegen heeft hij zich neergelegd in het land Luz. Jakob wist geen weg meer en het was voor hem niet anders dan omkomen. In die bange nacht heeft God Zich echter over hem ontfermd, en wonder van genade hem getoond een ladder, welks opperste reikte aan de hemel. Christus is hem ontdekt, toen zijn wegen aan het eind gekomen waren. Daarbij heeft die getrouwe Jehovah hem de belofte gedaan van het land Kanaän en de toezegging gegeven dat God hem niet zou verlaten, maar bevestigen al hetgeen Hij hem beloofd had. Toch is met dat alles Jakob, Jakob gebleven. Met grote blijmoedigheid is Jakob van Bethel verder gereisd. God van de hemel had hem aangesproken, en dierbare genade geschonken.

Vele jaren heeft hij er op geleefd, doch er is een tijdstip gekomen dat Jakob geen houvast meer had aan al hetgeen God hem daar geopenbaard en toegezegd had. Jakob is het kwijt geworden. Zelfs met zijn gedachten kon hij niet meer terugdenken aan al hetgeen er plaats had gehad op die anders voor hem zo onvergetelijke plaats. God is er op teruggekomen, in Genesis 31 vers 13 en heeft hem in al zijn

moedeloosheid betuigt: 'Ik ben die God van Bethel'. O gelukkig wanneer er een werk Gods in onze zielen verheerlijkt is. God laat nooit varen het werk Zijner handen. Met dat alles, ook al had Jakob te Mahanaïm een heirleger van engelen gezien, zijn schuld was niet verzoend, en zijn ziel niet gered. Hij stond nog in een onverzoende betrekking met God en voor eigen rekening. Aan de Jabbok is zijn ziel vrijgemaakt en opgelost.

Wij noemen het nu slechts maar in het voorbijgaan, hoe Jakob daar afgesneden is, en onder Gods recht heeft leren buigen. God heeft daar een afgesneden zaak gedaan, en Jakob voor tijd en eeuwigheid overgenomen naar Zijn eeuwig welbehagen in Christus Jezus. Jakobs naam is daar Israël geworden, en aan Pniël kwam het tot een persoonlijk omhelzen van de God Abrahams en Izaks. De zon ging op als hij naar Pniël ging. De donkerheid van het oordeel, van de toorn Gods, van de vloek der wet, en van de zonde is daar verdreven. Alle nevelen zijn daar opgeklaard en hij mocht daar wandelen in het licht des levens.

Zeker, hij was wel hinkende aan zijn heup, maar de klove tussen God en zijn ziel was geheeld door de gerechtigheid van Christus. In Genesis 35 heeft God, de genade door Jakob ontvangen, bevestigd en verzegeld. God Zelf heeft er het stempel opgezet en Hij heeft Jakob in de zwaarste noden, ondersteund, en uit de grootste diepten verlost, hem aan het eind van zijn leven bereidend een ruime ingang in het eeuwig Koninkrijk daarboven.

Nu wordt in deze tekst gesproken van het huis Jakobs. Jakob was de eerste in wie het zaad der belofte begon te vermenigvuldigen. Twaalf zonen werden uit hem geboren, en deze werden weer hoofden van twaalf stammen. Daarom komt het, dat in de Heilige Schrift, al degenen, die uit de twaalf stammen zijn uitgesproten, de naam voeren niet zozeer van het huis Abrahams of het huis Izaks, maar van het huis Jakobs. Als zodanig komt het voor in Exodus 19:3, Psalm 114:1, Jesaja 10:20 en andere plaatsen. Met dat huis wordt ook bedoeld, dat volk dat nog leven zou bij de geboorte van Christus. Het huis Jakobs kan niet uitgeroeid worden. Door alle eeuwen heen heeft men pogingen in het werk gesteld om er een einde aan te maken, maar steeds is het mislukt, onder welke ontzaglijke gevolgen zij ook kwamen. Denk ook maar aan Farao, Babel en Haman, en ook vooral aan de laatste wereldoorlog die achter ons ligt. Er liggen om dat 'huis Jakobs' nog onvervulde beloften en zij zullen hun vervulling niet missen. Wij hebben hier, wanneer het gaat over het huis Jakobs, in het bijzonder te verstaan, de ware Kerke Gods.

Die Kerk die door de Vader is verkoren, door de Zoon is gekocht en verlost, en door de Heilige Geest zaligmakend wordt bearbeid en toegebracht in de tijd des welbehagens. Het betreft de levende Kerk die in meer of mindere mate Jakobs genade deelachtig zijn. Dus geen vreemdeling zijn van Jakobs verkiezing, openbaring, belofte en bevestiging.

Waarom dat huis te kennen is hier in dit leven?

In de eerste plaats zijn het dezulken die naar luid van Psalm 24 naar God vragen. Nee, nooit of te immer zullen wij uit en van onszelf naar God vragen of zoeken. Wij hebben allen onze weg voor God verdorven, en ons moed- en vrijwillig van God losgescheurd. Er is niemand meer die naar God vraagt. Die de psalmen geeft in de nacht. In bittere vijandschap staan wij tegenover God en betonen geen lust te hebben

aan de kennis van Zijn wegen. Niet de minste betrekking op God is er bij ons te vinden. Daar, o eeuwig wonder van genade, God vraagt Zelf naar Zijn volk. Daar is bij God een tijd des welbehagens voor al degenen op wie Zijn liefdeoog van eeuwigheid is gevallen. Ik zal naar Mijn schapen vragen. Christus' last en commissie van de Vader ontvangen is, om de hemel te verlaten, en op de wereld te komen om te zoeken en zalig te maken, wat verloren is. De Heilige Geest komt die uitverkoren zondaar te wederbaren en te bewerken, zodat hij betrekking op God krijgt. Het gemis van God wordt door die Geest ontdekt, en dat baart niet alleen smart en droefheid, maar ook een levendige bekommring dat zij God achteraan schreeuwen.

De wereld vergaat voor dat volk, en er komen ogenblikken dat zij op niet één steen van de wereld meer betrekking hebben, doch bij dagen en nachten schreeuwen, gelijk een hert naar de waterstromen. Het gemis van God kan ook door niemand, dan alleen door God Zelf vervuld worden. De verborgen plaatsen worden hun dierbaar, waar zij hun hart voor God mogen uitstorten. God Zelf bindt hen aan de hemel met smeking en met geweene en met rouwklagen.

Maar ook niet zonder geloof, hoop en liefde. Vele bestrijdingen en aanvechtingen zijn hun deel, de vijand bespringt hen menigmaal, doch zij kunnen niet afdalen naar God te vragen. Hoe banger de bekampingen van de hel zijn, hoe sterker aanbinding zij aan God krijgen. O God Zelf blijft naar hen vragen, en daarom vragen zij naar Hem.

Dat is ook bij de voortduur zo. Vele lusteloze tijden breken er aan voor het erfdeel des Heeren. Het loopt zo laag af. Zij moeten wel eens klagen: 'Waar mag toch de genade des ouden tijds wezen?' Toch, op de bodem van hun hart blijft dat stil uitzien tot God. Waar eenmaal de liefde Gods is uitgestort in het hart, daar is een gedurig vragen naar de Heere. De dienst van God, het wandelen in Zijn wegen, het smaken van Zijn gemeenschap is hun leven.

En in de tweede plaats, dat geestelijk huis Jakobs, vindt zijn sterkte alleen in God. Lees het maar in Psalm 146:5: 'Welgelukzalig is hij die de God van Jakob tot zijne hulpe heeft, en wiens verwachting op de Heere zijn God is. Jakobs heupspier was door God verwrongen in de worsteling aan de Jabbok. God had hem op die plaats ontzet van zijn recht, maar ook gebroken uit zijn kracht, om overwinnaar te zijn in Gods kracht. En nu mogen de toeleidende wegen die God met Zijn volk houdt verschillend zijn als de bladeren aan de boom, maar de zaken die Hij Zijn volk leert zijn dezelfde. Door één Geest worden zij geleid en bewerkt. Onze toeleg is om wat te worden, maar Gods doel met ons is te ontworpen. Onze sterkte moet vergaan. Wij moeten uit alles onze kracht verliezen, opdat wij alles schade en drek zullen achten om alleen Christus te gewinnen. Alle grond onder onze voeten moet worden weggeslagen, opdat de volmaakte gerechtigheid Christi ons enig fundament zal zijn voor de eeuwigheid, maar ook de God Jakobs de sterkte van ons hart. Zeker, daartoe komen wij niet uit en van onszelf. Al wat een mens heeft, zal hij geven voor zijn leven.

Wij zullen wel vasthouden, en alles in het werk stellen om uit Gods handen te blijven, maar Gods Geest leert ons van alles afzien; op alles de dood schrijven, opdat God zal zijn de sterkte van ons hart, en onze ziel zal rusten op die Rotssteen, Wiens werk alleen volkomen is.

En nu was Jakob aan Pniël wel Israël geworden, maar toch bleef hij zolang hij hier op de wereld vertoefde en in zichzelf nog zat, Jakob. Met al de ontvangen weldaden en genade bleef hij in zichzelf verdoemelijk en duisternis. Vele voorbeelden zouden wij kunnen aanhalen ook uit het leven van die door God verkoren en beweldadigde Jakob. En dat bleef hij ten einde toe. Eerst bij de dood worden Gods kinderen verlost van zichzelf, en van al de overblijfselen der zonde. Het kan voor ons soms zo moedbenemend zijn in het strijdperk van dit leven, maar het heeft de eeuwige Wijsheid goedgeacht om die prikkelen en nagelen Gods kind te laten tot gedurige vernedering voor het aangezichte Gods, maar ook opdat bij de voortduur Christus zou worden benodigd, en Gods volk zal verlangen en uitzien naar de eeuwige verlossing hun bereid in Jeruzalem. Vlees en bloed zal het Koninkrijk Gods niet beërven, en alle smet der zonde zal ook daar zijn uitgebannen.

(2) Wat zij inhoudt

Hier zullen de duisternissen blijven, en daarom wordt in onze tekst het huis Jakobs opgewekt om te wandelen in het licht des Heeren. Met nadruk wordt hier gesproken 'van het licht, des HEEREN'.

De Kerk wordt in Openbaring 12:1 voorgesteld als bekleed met de zon, de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.

De verschillende gemeenten in Openbaring 1:20 worden vergeleken bij kandelaren, die haar licht verspreiden in de wereld.

De verkondigers van het Evangelie, de apostelen worden in Mattheüs 5:14 genoemd door Christus: 'het licht der wereld'. De onderdanen van het geestelijk Koninkrijk van Christus worden genoemd 'kinderen des lichts' in Éfeze 5:8 en 1 Thessalonicenzen 5:5. Hun werken zijn 'licht' (Mattheüs 5:16). Hun wapenen zijn wapenen des lichts (Romeinen 13:12). Ja er wordt in Kolossenzen 1:12 gesproken van 'de erfenis der heiligen in het licht'.

Hier wordt echter niemand anders bedoeld met het licht, dan de Heere Jezus Christus. Reeds onder de bediening van het Oude Testament was Hij beloofd als de ster die voortgaan zou uit Jakob (Numeri 24:17). Hij was voorgesteld als het grote Licht in Jesaja 9:1, en als de Zon der gerechtigheid die op gaan zou in Maleachi 4:2. De grijze Simeon sprak van Christus als van een Licht, tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Zijn volk Israël. Ja, Christus Zelf heeft in Zijn omwandeling op aarde gezegd: Ik ben het Licht der wereld (Johannes 8:12).

Hij alleen zou licht verspreiden in de stikdonkere nacht van onwetendheid. Niemand heeft ooit God gezien, de Eniggeboren Zoon die in de schoot des Vaders is, die heeft Hem ons verklaard (Johannes 1:18). Christus heeft de Naam des Vaders bekendgemaakt, en Hij is gezonden in de wereld om de volle raad Gods tot zaligheid te verklaren (Jesaja 61:1).

Christus is de Man van Gods Raad; Zijn Metgezel, door de Vader verordineerd tot Borg des Verbonds. En:

*Voor elk die in het duister dwaalt
Verstrekt deez' zon een helder licht*

*Dat hem in schâuw des doods bestraalt.
Op 't vredepad zijn voeten richt.*

Nu wordt de Heere Jezus daarenboven genoemd 'het licht des HEEREN'.

Allereerst om ons te leren, dat de Zone Gods, al eer de hemelen waren, door de Vader als zodanig in Zijn eeuwig Raadsbesluit was voorbereid. De zaligheid vloeit uit God, en de Zoon is van de Vader gepredestineerd, om te zijn het waarachtig Licht, hetwelk verlicht een iegelijk mens komende in de wereld.

Aanbiddeijk wonder Gods, dat voor ons verstand nooit te bevatten is. Het is een heilgeheim dat God Zijn kinderen openbaart. God is in Zichzelf bewogen geweest om het allerkostelijkste en aller dierbaarste dat Hij bezat te schenken, namelijk de Zoon Zijner eeuwige liefde. Als de vrucht van het eeuwig welbehagen heeft de Vader Zijn Zoon gegeven.

Christus is het Licht der wereld, omdat dadelijk, terstond na de val, de Vader getuigenis gaf van hetgeen in de eeuwige Vrederaad werd bepaald, in de zo bekende moederbelofte.

In die belofte is Christus geopenbaard in Zijn strijd en overwinning. Al de profeten hebben als om strijd Christus aangekondigd. Zij hebben de last des Vaders volvoerd, om de heerlijkheid van de komende Christus in Zijn namen, ambten, staten, naturen en weldaden bekend te maken.

In de volheid des tijds heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet (Galaten 4:4). Dat Grote Licht is door de Vader ontstoken. Het was toen donker op de wereld en duister in de kerk, maar als van God gezonden kwam Hij in Bethlehems kribbe. Als zodanig erkent de Kerke Gods Hem ook. Denk maar aan Psalm 118:26, waar wij lezen: Gezegend is Hij, Die daar komt in de Naam des Heeren. Telkens en telkens was dat ook de sterkte van Christus in Zijn openbare bediening, dat Hij verklaren mocht, van de Vader te zijn uitgegaan, en na Zijn volbracht werk weer tot Hem terug te keren.

O, wat zal het zijn Hem, Die van de hemel is, te verwerpen. Een tweevoudige vloek wordt in 1 Korinthe 16:22 over de zodanigen uitgesproken. Vreselijk op die zaligheid geen acht te geven. Wij hebben ons gezondigd in een afgrond van eeuwige duisternis en donkerheid, En waar niemand enig licht ontsteken kan in die zwarte nacht, daar heeft God van de hemel het gedaan. O aanbiddeijke liefde des Vaders! Nu wordt het huis Jakobs opgewekt om in dat licht des Heeren te wandelen. Wat dat wandelen inhoudt?

- a. Christus door het geloof aan te nemen.
- b. Zich door Hem te laten behouden of zaligen bij aanvang en bij voortgang beide.
- c. Zich in Christus te vermaken en te verlustigen.

Van nature is de Persoon des Zoons Gods, de Middelaar des Verbonds ons geheel onbekend en bedekt. Niemand is voor ons zo verborgen als Hij. Zelfs Johannes de Doper betuigde tot twee maal toe: 'En ik kende Hem niet'. Als Petrus die kostelijke belijdenis heeft afgelegd in Matthéus 16: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods', heeft Christus daarop dadelijk laten volgen: 'Vlees en bloed heeft het u niet

geopenbaard, maar Mijn Vader Die in de hemelen is'. Inderdaad, het is een grote verborgenheid. In de wedergeboorte worden Gods uitverkorenen van Adam afgesneden en ingeplant in Christus. Gods Geest werkt in hun harten het geloof, waarin zij met Christus verenigd worden.

Het is een bovennatuurlijke genade die hun daarin geschonken wordt. Gods Geest verheerlijkt Christus in de harten van Gods gunstgenoten. Van de noodzakelijkheid van die vereniging worden zij hier in de tijd overreed. Zij blijven niet vreemd van Zijn volle algenoegzaamheid en bereidwilligheid. Hun hart wordt voor die Persoon geopend, en de genegenheden hunner ziel gaan tot Hem uit om met bewustheid met Hem verenigd te mogen worden, en zij mogen zeggen: 'Hij is de mijne en Ik ben de Zijne'.

Buiten Christus kunnen zij niet voor God bestaan, maar in Hem hebben zij vrede met God, en rust in hun hart. O, wat gevoelen zij zich buiten die Persoon ellendig en arm. Ja, het gemis van Christus wordt na de openbaring van Hem veel groter dan ooit te voren. En hoe meer Gods Geest met hen twist, hoe ondragelijker dat gemis wordt, en hoe noodzakelijker de bewuste vereniging met Hem. Het is Christus om Zijn volk te doen, maar dat volk ook om Christus. Laban had betrekking op de koffers van Izak, maar Rebekka's hart ging uit naar de dadelijke vereniging met die man, waarvan Eliëzer zoveel goeds verteld had, en waarvan zij reeds zovele sieraden en kleinodiën gekregen had.

Hoe nauw Ruth ook met geestelijke banden verbonden was aan haar Naomi, toch kwam er een ogenblik op de dorsvloer van Boaz, dat ook die schoonmoeder wegviel, en dat zij uit de bange nood van haar ziel riep tot Boaz: 'Breidt dan uw vleugel over mij uit'. Geen rust kon noch Rebekka, noch Ruth vinden in hun harten, totdat het huwelijk was voltrokken. God de Heilige Geest verenigt de uitverkoren zondaar op het allernauwst met Christus door het geloof.

Er is een wederzijdse bewilling en derhalve (zo zegt één van onze oudvaders) is het een dubbele knoop, waarmee Christus en de uitverkorenen aan elkaar verbonden zijn, ja een knoop die nooit zal ontknoopt worden, schoon al de macht van hel en wereld daartoe werd tezamen gevoegd. Het is een vereniging als tussen de ranken en de wijnstok, als tussen de leden en het lichaam onder elkaar, als tussen de stenen en het fundament.

Die vereniging heeft zijn grond in de verbintenis die er gevallen is in de eeuwige Vrederaad tussen de Vader en de Zoon, en kan mitsdien nooit ondermijnd of weggenomen worden. O, volk des Heeren, uw grondslag ligt in de eeuwigheid, en daar alleen ligt de vastigheid van de vereniging, die in die tijd gewerkt wordt door de Heilige Geest in het hart der uitverkorenen. Dat volk, dat dus op die weg geplaatst is, zal nooit meer afvallen. Christus zelf is de weg (Johannes 14:6), en die Hem volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben (Johannes 8:12).

God zelf geeft hun de verzekering in Psalm 89:7:

*Zij wandelen Heer in 't licht van 't Goddelijk aanschijn voort.
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden.*

Die Christus, is de eeuwige Zone Gods, de Immanuël, de Verlosser, de God, de Zaligmaker, Profeet, Priester en Koning.

Wandelen staat tegenover stilstaan. Wandelen ziet op het voortschrijden op een weg; dus op een voortgaande beweging. Dat wandelen in het licht des Heeren houdt dan ook in, het toenemen in de kennis van Christus, en om bij aan- en voortgang ons door Hem te laten zaligen.

Christus kwam op de wereld niet alleen om de geschonden deugden Gods te verheerlijken, om de straf te dragen, de wet te vervullen, maar ook om de zaligheid te verdienen en te verwerven. Hij heeft de pers alleen getreden en niemand van de volkeren was met Hem. De discipelen hadden gemeend en gezegd, dat zij met Christus wel in de dood zouden gaan, doch de tijd heeft het wel anders geleerd. Wat Christus Zijn discipelen voorzegd had, dat de Herder zou geslagen en de schapen verstrooid zouden worden, dat zij Hem allen zouden verlaten, dat Petrus Hem zelfs zou verloochenen, sloegen zij allemaal in de wind. Och nee, daar was geen gedachte van dat zulks ooit zou gebeuren.

In Gethsémané is de waarheid van Christus' woorden wel bevestigd. Toen de Middelaar des Verbonds de hof inging, nam Hij Zijn discipelen mee. Acht van hen liet Hij aan de ingang, maar Petrus, Jakobus en Johannes nam Hij mee tot in de hof. Toen Christus in de zwaarste strijd gewikkeld werd, waarin Hij ooit was gekomen, wendde Hij Zich tot Zijn discipelen met de vraag: 'Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?' Doch tot driemaal toe vond Christus hen slapende.

Christus heeft alleen de beker van Gods gramschap en toom leeg gedronken, en alleen het recht voldaan, alleen satans kop vermorzeld, en alleen de zaligheid verdiend. Geen zucht van het schepsel kwam er in aanmerking. O, nee, het Lam dat geslacht is heeft overwonnen. Het is een volkomen Zaligmaker. Hij heeft in het Hogepriesterlijk gebed gezegd: 'Vader, Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen'. En op Golgotha riep Hij overwinnend en triomferend uit: 'Het is volbracht'.

Wij liggen in een absolute doodstaat en vermogen niets aan onze zaligheid toe te doen. Wij hebben ons moed- en vrijwillig van alle schatten en gaven beroofd, die God ons heeft geschonken in de staat der rechtheid, en hebben nu geen kwadrantpenning meer om onze schuld te betalen, en onszelf enig wezenlijk heil toe te brengen. Wij missen ook ten enenmale alle kracht en vermogen om enige weldaad door Christus verworven, aan te nemen en ons toe te eigenen. Het hangt nu alles af van de krachtdadige bewerking der Goddelijke genade.

Christus als die grote Toepasser, moet de door Hem verworven zaligheid aan onze ziel toepassen door de Heilige Geest. In Adams val hebben wij niets anders overgehouden dan eigenliefde en vijandschap. Wij zijn vijanden geworden van Gods ere en onze zaligheid. Door ontdekkende genade leren wij van ons af en tegen ons zelf in bidden: 'O, God, ontnem mij wat ik niet missen wil, en schenk mij uit genade, wat ik niet hebben wil'.

Toen Adam van God afviel, is hij van God weggevlucht, en heeft zich bedekt met vijgenbladeren om zijn naaktheid te bedekken. Gelukkig dat God sterker was dan hij, anders was het voor eeuwig kwijt geweest. God heeft uit vrije liefde en soevereine

genade hem opgezocht, maar ook de vijgenbladeren van hem afgescheurd, en hem, zowel als Eva, bekleed met rokken van vellen.

Van nature zijn wij in onszelf rijk en verrijkt en hebben geens dings gebrek. Alles wat in ons is verzet er zich tegen om gered en gezaligd te worden door Christus, en uit genade zalig te worden. De vezels van eigengerechtigheid zitten zo diep in ons hart, dat er heel wat moet plaats hebben, eer wij onszelf onvoorwaardelijk overgeven. Wij hebben daarvan zulk een duidelijk voorbeeld in Gods Woord uit het leven van de Sunamietische vrouw. Eliza met Géhazi is daar vriendelijk ontvangen en liefelijk verzorgd. Kostgeld hebben zij niet moeten betalen, die vrouw had alles voor God en Zijn knechten over. Eliza heeft na verloop van enige tijd uit wederliefde en uit waardering de vraag aan die vrouw gedaan: ‘Wat is er voor u te doen? Is er iets om voor u te spreken tot de koning, of tot de krijgsoverste’. Haar antwoord was geweest: ‘Ik woon in het midden mijns volks’. Er was niets, wat haar drukte of benauwde. Zij zat nergens mee in de war. Ze had genoeg aan het volk. Vanwege de honger die kwam, had Eliza haar aangeraden te vertrekken uit het land. Zeven jaren had zij doorgebracht in het land der Filistijnen. Toen zij echter weer terugkeerde was haar huis en akker weg. Tot tweemaal toe heeft zij toen tot de koning geroepen om hetgeen zij kwijt was. Door middel van een kamerling heeft zij toen alles terugontvangen. Zie geliefden, zo gaat het geestelijk ook.

Zo lang het aan onze zijde geen verloren zaak is, en wij alles niet kwijt zijn, is er geen behoefte aan Christus. De bloedvloeiende vrouw was nooit tot Christus gekomen, als haar geld niet op geweest was, en haar kwaal niet erger was geworden. Zo lang we onszelf nog op de been kunnen houden met onze bekering, bevinding en gestalten, blijven wij van Christus af. ‘Gij wilt tot Mij niet komen’, zo sprak Christus zelf eenmaal, ‘opdat gij het leven moogt hebben’.

Onze natuur weigert tot Christus te komen. Wij houden vast aan alles wat van ons is, totdat God het Zelf afsnijdt. Al onze kinderen die wij gekweekt hebben onder het verbroken werkverbond. moeten verpletterd worden aan de steenrots Christus. Een schaap, zolang het nog enige grond heeft om op te steunen, verzet zich met alle macht om zich te laten wassen, doch zodra het geen grond meer gevoelt, laat het zich drijven, en vanaf dat ogenblik heeft men er niet de minste moeite meer mee.

Kostelijk beeld van Gods kind, dat weigert zich te laten zaligen, zolang het nog enig houvast en steunsel heeft in hetgeen, waar hij zijn leven in gevonden had buiten Christus.

Wij maken van alles een zaligmaker, doch het zijn goden die ons niet verlossen kunnen. Wij zoeken het maar bij gebroken bakken, die geen water houden en leunen op rietstaven, die ons de hand doorboren. God brengt echter Zijn volk met alles aan het eind, zodat er niets anders overblijft dan omkomen en verloren gaan, De Libanon is niet genoegzaam om te branden, en zijn gedierte is niet genoegzaam ten brandoffer (Jesaja 40:16). Het bloed van stieren en bokken kan de zonde niet wegnemen. De ene broeder kan de andere niet verlossen, en uit de werken der wet kunnen wij niet voor God gerechtvaardigd worden. Dan is het tijd voor de Heere dat Hij werke, en Jezus als Zaligmaker, verlost ons van het hoogste kwaad, de zonde, en brengt ons tot het hoogste goed, de volzalige gemeenschap Gods. Zij krijgen een Zaligmaker van God geschonken uit die vrije soevereine bediening Zijner Goddelijke genade. Die

Goddelijke Zaligmaker verlost hen van de schuld en van de straf en brengt hen terug in de gunste Gods. Vele mensen zijn al behouden, omdat zij verloren gingen, en zijn al gered omdat zij omkwamen, doch dat zal blijken leugen en bedrog te zijn.

Gods Geest is het die uitwint uit onszelf, en inwint om zalig te worden gelijk God het wil. Deze is Mijn Geliefde Zoon in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb (Matthéüs 3:17).

Hij verlost uit de banden, en stelt ook in de ruimte. En gelijk in de natuur het licht vreugde en blijdschap met zich medebrengt, zo is het ook met Christus en Zijn bediening in de harten Zijns volks. De oprechten gaat het licht op in de duisternis.

De zon ging voor Jakob op, toen hij door Pniël ging. Zo is het ook de zielservaring van al degenen, die dezelfde genade deelachtig werden. In de vrucht wordt het openbaar, dat wij ons lieten zaligen uit genade om Christus' wil.

(3) Welk een gezegend profijt zij afwerpt

Wat die dadelijke vrucht dan is? Dat wij ons in de derde plaats in Christus verlustigen en vermaken.

Zie, dat is tenslotte het wandelen in het licht des Heeren, dat hier in onze tekst bedoeld wordt. Van nature hebben wij schik met onszelf, en zijn wij zelf de grootste afgod waarvoor wij onszelf nederbuigen. Wat gaat dan de mens op in zijn bekering en in al de weldaden die wij ontvangen hebben. O, het is wel, te merken of een mens zijn leven er nog in heeft, of dat God hem uit alles heeft uitgezet. In onze grondslag zijn wij eerrovers van God, en staan wij God naar troon en kroon; dan gunnen wij Christus de eer niet. God wat en wij wat, dat lijkt ons nog wel, maar zelf overal buitengeschied en opzij gezet, dat strijdt tegen ons bestaan. O, het zit zo diep in ons gekankerd, als God te zijn. En het is de diepste vernedering voor ons bestaan, dat wij van de troon afmoeten, en dat Christus en Zijn volmaakt werk alleen en geheel wordt verheerlijkt. Toch, wanneer de genade Gods in onze harten triomfeert, dan krijgen wij een walg aan onszelf, en begeren niet anders dan God te verheerlijken en Christus te verhogen. Het is geen vrucht van onze akker om God te prijzen, doch alleen een uitvloeisel van die alles overwinnende genade Gods in het hart der uitverkorenen. Al hadden de discipelen een opgestane Christus leren kennen, toch zat het nog diep in hun hart om wat te worden, doch toen de Heilige Geest op het Pinksterfeest was uitgestort in hun harten, toen viel dat weg. Dan lezen wij niet meer, dat zij begeerden om 'minister' te worden, o nee, toen kwamen zij op de achtergrond, en God Drie-enig op de voorgrond. Zalige plaats, zelf weg te vallen met al ons doen en laten; Christus het middelpunt, en God het einddoel van ons leven. Niet ons, niet ons, maar Uwe Naam geef eer om Uwer goedertierenheid en om Uwer waarheid wil. Dan aanbidden wij God in de heerlijkheid Zijner Majesteit, in het uitdenken van zulk een weg, die door de diepte van onze val leidt tot de eeuwige verheerlijking van Gods deugden. Dan komen wij in de eeuwigheid terecht, waar de Vader Zijn Zoon predestineerde tot dat grote werk der verlossing. Dan verheffen wij Christus, als de Zoon des Vaders, Die God was en bleef, maar mens werd, ons vlees en bloed aannam, om voor ons te voldoen, te lijden, te strijden en te overwinnen. O, wat een licht valt er dan op de heerlijkheid van Christus' Persoon en werk, wat niet anders dan verwondering baart in dat hart.

En hoe meer ontdekkingen dat zij dan krijgen van ‘Vorst Immanuël’, hoe sterker het heimwee en de betrekking wordt in hun ziel om God eer en heerlijkheid te geven. Dan gaat hun ziel uit vanwege Zijn spreken. Dan is Hij het voorwerp van hun verlustiging en innerlijke zielsvermaking. Wat wordt dan hun hart gaande gemaakt door de verlichting en de verwarming des Heiligen Geestes, (want daar is het alles de vrucht van, van zichzelf hebben zij niets), om die Middelaar Gods en der mensen gelovig te mogen beschouwen. ‘Alles wat aan Hem is, is gans begeerlijk’. Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn. Ik zal mij in de Heere verblijden. O, wat een zalige wandeling in dat uitgestrekte land van Immanuël.

‘Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen’. Ja dat zijn de hoogtijden van Gods kinderen op aarde; als zij God de eer en heerlijkheid mogen geven, en hart en mond vervuld wordt met Gods lof. Dan ligt de oude mens der zonde er eens onder, dan is de vijandschap gebroken, en Christus vervult het hart.

Dan zwijgen zij niet langer meer, doch wordt hun mond geopend tot Gods eer, en stemmen zij in met de dichter van Psalm 116 vers 5:

Gij hebt o Heer’ in ‘t dodelijk tijdsgewricht; enz.

God zelf dus wekt Zijn volk op om te wandelen in het licht des Heeren, gelijk wij in onze tekst lezen: ‘Komt en laat ons wandelen in het licht des HEEREN’. God Zelf moet ons opwekken om Christus aan te nemen en in Hem ons te verblijden.

Wat zijn wij in onszelf traag, ondankbaar en hardnekkig. Wat ons bestaan betreft zijn wij onmachtig, maar ook onwillig om uit onszelf uit te gaan. Het is onze natuur eigen om in onszelf te blijven zitten, alhoewel wij toch niets anders dan duisternis zijn. Abram moest door God gehaald worden uit Ur der Chaldeeën. Ja, de engel Gods moest Lot uit Sodom uitdrijven, en op de weg geleiden naar Zoar.

Bij de aanvang is er nodig, de alles overwinnende kracht van Gods genade om uit onszelf getrokken te worden, om te vragen naar de Heere en naar Zijn sterkte. Maar na ontvangene genade is er niets minder nodig, dan de onwederstandelijke werking en kracht des Heiligen Geestes om alles te verlaten en vaarwel te zeggen, om in Christus alleen onze behoudenis en zaligheid te zoeken en te vinden. Wij moeten uit de hoge boom van eigengerechtigheid gehaald worden, en ons huis van wettische werken verbrand worden, zullen wij ooit als een verloren zondaar, door het geloof de toevlucht tot Christus nemen.

Het is niet in woorden uit te drukken, hoe blind, maar ook niet minder, hoe zondig wij staan tegen de weg van vrije genade. Wat God nu Zijn volk beveelt, dat schenkt Hij hen ook als een vrucht uit het verbond der genade. Hij bewerkt Zijn volk er toe door Zijn Geest en genade. Het is alles Gods eigen werk.

En zie nu dat wandelen in Christus werpt zulk een dierbaar profijt af. Het allervoornaamste is wel dit, dat daardoor God aan Zijn eer komt. De verheerlijking Gods is het hoogste oogmerk dat God Zelf bedoelt (Spreuken 16:4), maar dat is ook het voornaamste einde van al degenen die de Goddelijke natuur deelachtig zijn. Bij al degenen die onder de zaligmakende bewerking des Heiligen Geestes komen, komt de ere Gods op de voorgrond te staan. God de Vader heeft in de eeuwigheid Zijn Zoon

gesteld in het middelpunt van Zijn eeuwige Raad en de Heilige Geest plaatst Christus in het middelpunt der harten van de uitverkorenen. De Vader heeft Zijn welbehagen genomen in de Persoon des Middelaars, maar is ook volkomen voldaan, en rust alleen in het werk van de Borg des Verbonds. De Heilige Geest verheerlijkt Christus in het leven van Gods kinderen. En waar nu hun ziel zodanig wordt bearbeid om niemand anders te zien, en te omhelzen dan Christus, waar zij zakken en zinken op dat eeuwig fundament, door God Zelf gelegd, in die weg komt God aan Zijn eer.

Wordt het huis Jakobs verwaardigd om te wandelen in het licht des Heeren, dan wordt de wereld beschaamd, en satan mist zijn doel. Toen Christus opstond uit de doden, en met een verheerlijkt lichaam daar stond in Jozefs hof, werden de wachters als doden, en zijn gevlucht naar de stad. In dat gezegende licht moet alles wat van de hel is, verdwijnen. En zo is het ook, wanneer Gods volk mag wandelen als een kind des lichts.

Zo menigmaal is het helaas anders. Een slordige wandel sterkt de wereld in haar goddeloosheid, en geeft de duivel voet. De kerk en de waarheid wordt dan gelasterd, en Gods Naam smaadheid aangedaan. Is er echter een ootmoedig en blijmoedig wandelen op de weg der gerechtigheid, dan moet de vijand wijken, en ligt de zonde er onder.

In de nacht komt het ongedierte uit de holen, maar wanneer het helder licht is, dan trekt het zich wel terug. Christus is die grote Overwinnaar, die satans kop vermorzelde, en de heerschappij der zonde heeft verbroken. In dat heldere licht ontdekken zij de strikken en listen des duivels, en worden bewaard om niet af te wijken, noch ter rechter- noch ter linkerhand. In de vereniging met Christus treden zij het slijk der straten, en zijn in Hem meer dan overwinnaar. Wat zijn dan de oefeningen des geloofs krachtig, en dan vrezen zij niet, al zou een leger hen belegeren, en al stond er een oorlog tegen hen op.

Als Petrus in dat dierbare licht wandelt, dan heeft hij geen angst of vreze meer voor een dienstmaagd, o nee, dan trotseert hij de macht der hel.

*Ik zal tienduizenden niet vrezen,
Schoon ik van alle kant
Geweldig aangerand
En fel geprangd moog' wezen.*

Voorwaar, dierbaar profijt van het wandelen in Christus. Daarenboven, door zulk een wandel wordt onze naaste gesticht. Van zulk een wandel gaat kracht uit naar buiten. De wereld zal zien en bekennen dat zij een zaad zijn van de Heere gezegend. Mogen zij de voetstappen van Christus drukken, zij krijgen vrede in hun eigen hart. Zij ontvangen de goedkeuring Gods in hun leven. God geeft genade en, ere. Gij ontmoet de vrolijke, en die die gerechtigheid werkt, en Uwer gedenken op hun wegen. Christus geeft ook rust aan de vermoeide en belaste zielen. Zijn juk is zacht en Zijn last is licht. Dat wandelen doet ons meer en meer de gunste des Vaders en de gemeenschap van dat Volzalige Wezen smaken, wat alleen ons hart maar kan vervullen en verzadigen.

O geliefden, wat zijn zij toch diep ongelukkig, die van deze zaken geheel en al vreemdeling zijn. Ik kan u van deze plaats niet laten gaan, mijn onbekeerde medereiziger, voor en aler ik u aangesproken heb aangaande uw treurvolle toestand voor de eeuwigheid.

God liet u geboren worden onder het licht des Evangelies, en ontelbaar zijn de roepstemmen, die u reeds ontvangen hebt in uw leven. Toch wandelt u nog in de duisternis en gaat onbekommerd de eeuwige duisternis tegemoet. O, wat zal het eenmaal uitmaken God te moeten ontmoeten, en niet te kunnen.

Het licht van Gods heerlijkheid en van Zijn volmaakte kennis hebben wij uitgeblust in onze diepe val. Wij hebben de dood verkozen boven het leven, maar ook de duisternis begeerd boven het licht. En nu heeft het God behaagd, om in de donkere nacht van onze rampzalige val, het licht te doen opgaan van Zijn aanbiddelijke heerlijkheid in Christus Jezus. Onder dat helder schijnend licht in belofte en vervulling, hebt u geleefd, doch u hebt de duisternis liever gehad dan het licht. Uw verdoemenis zal rechtvaardig zijn!

O, dat u nog bedenken mocht, wat tot uw eeuwige vrede is dienende. Nu Christus gekomen is, blijft er geen voorwendsel meer over. De volle verantwoordelijkheid blijft voor ons liggen. Dat het eens ging wegen, en dat de God aller genade het dierbare licht Zijner genade in uw hart deed schijnen.

Doop en belijdenis; een onberispelijk leven is niet af te keuren, integendeel, het is prijzenswaardig, maar wij kunnen er de reis naar de eeuwigheid niet mee aanvaarden.

De lampen van de dwaze maagden gingen uit toen de Bruidegom kwam (Matthéüs 25). Het licht van onze bevating houdt ook geen stand. O dat wij ons toch niet bedriegen voor de grote eeuwigheid. Zal het wel zijn, dan moeten wij getrokken worden met de koorden van Gods eeuwige liefde, uit de duisternis, tot Gods wonderbaar licht. Die daad Gods is voor elk persoonlijk onmisbaar. Alleen Gods werk zal de eeuwigheid verduren. Wij moeten behoren tot het huis Jakobs. En daartoe gerekend te kunnen, worden is geen vrucht of daad, van ons willen of werken, maar alleen gegrond in het vrije soevereine welbehagen Gods. O, wat een eeuwig wonder, daartoe te mogen behoren. Het is een wonder, dat ons verstand nooit zal vatten, maar dat tot in alle eeuwigheid bewonderd zal worden. In onszelf niets anders dan duisternis en ellende, vijandschap en tegenstand. Maar o geliefden, als wij verloren gaan, dan geschiedt dat om eigen schuld; worden wij zalig, dan is het omdat God het wil.

Jakob is in zijn leven in het welbehagen Gods weggezonden, en daar leren al Gods kinderen iets van kennen, in meer of mindere mate. Hoe meer zij in dat licht des Heeren mogen wandelen, hoe meer dat zij een walg van zichzelf krijgen en gewaar worden de diepte van hun val. Dat er niets in hen was, waardoor God bewogen kon worden, en dat er ook nooit iets in hen komen zal, waardoor Gods liefde zal worden opgewekt. Het is een eenzijdig Godswerk, en daar mogen zij in eindigen, Dat licht doet hen de soevereine liefde des Vaders hoe langer hoe meer kennen en aanbidden, maar ook de arbeid des Geestes waarderen, Die altijd maar werkzaam is, opdat Christus een gestalte in hen zal verkrijgen. Wat moet er toch niet afgebroken en

opgerold worden, zal die Persoon des Middelaars dierbaar en onmisbaar voor hun ziel zijn. O, wat moet er niet weggenomen worden, zal Christus de hoogste plaats in het hart Zijns volks innemen, en zullen zij in de dadelijke vereniging met Hem, in Hem zich alleen verlustigen en vermaken.

En nu zijn er zovele tijden, dat het voor Gods kinderen meer lijkt op een achteruitgaan op de weg des levens, dan op een vooruitgaan. Toch gaat het vooruit. Maar het is een heilige kunst om te leren, door achteruit te gaan, vooruit te komen. De uitwendige godsdienstige belijder en de vrome farizeeër verstaat daar nooit iets van. Door Gods arme volk wordt dat in de oefeningen des levens een weinig begrepen, omdat de raadsels bij Goddelijk licht worden opgelost. Zij gaan van kracht tot kracht, totdat een ieder van hen zal verschijnen voor God in Sion. O volk, houdt moed, het is een weg die uitloopt op het eeuwige, zalige licht.

Het kan hier wel eens donker zijn, omringd door vele duisterheden. Maar zo was ook de weg van Christus. Het ging met de Borg des Verbonds door diepten en duisternissen, maar het volle licht is opgegaan. Zo gaat het ook met u, wandelaars in het licht des Heeren, Dat wij alles maar verzaken en inwisselen voor Christus. Alles schade en drek achten, om Hem alleen te gewinnen.

Sta naar nauwe vereniging met Hem, Die van de Vader gegeven is tot wijsheid, rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing. Alles van ons mocht maar in de dood ondergaan, opdat Christus alleen ons leven zij. En God mocht zo goed voor ons zijn, dat alles, waar wij zo graag mee spelen en pronken, maar mocht verbranden, opdat Christus ons enig vermaak en onze enige verlustiging zij.

Alles buiten Christus is ijdelheid, en onteert God. God bestrale ons bij de voortduur met dat liefelijke licht Zijns Geestes, om niet tot onere, maar tot lof van God te mogen wandelen, de tijd onzer inwoning hier op aarde, en verhoges Christus in onze harten als de Gezalfde des Vaders. Eenmaal, is alle duisternis voor eeuwig geweken, en zal het Lam onze Leidsman zijn tot de fonteinen der levende wateren, en zal God alle tranen van onze ogen afwissen.

AMEN

Gelezen: Jesaja 2

Gezongen: Psalm 97:7; Psalm 36:1,3

Psalm 116:5; Psalm 22:16

4. Het antwoord aan de boden des volks

Het is, geliefden, tot een sterke bemoediging voor de verdrukte Hebreëen geweest, dat de apostel Paulus schreef in Hebreëen 13:8: 'Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in der eeuwigheid'.

Dat hadden zij in de zware strijd die zij te strijden hadden zozeer van node dat hun zielsoog gericht werd op Christus, nademaal dat alles wat buiten Hem is, wegvalt en niemand wezenlijke sterkte en niemand anders ons wezenlijke kracht kan geven.

En nu is Christus Jezus gisteren en heden dezelfde en tot in der eeuwigheid, in macht om te beschutten en om te beschermen. Christus heeft Zelf immers betuigd: En zie, Ik ben met ulieden al de dagen, tot aan de voleinding der wereld. En dat is niet alleen in dagen van voorspoed, maar dat is ook in tijden van tegenspoed. Dat is ook wanneer Gods Kerk blootgesteld wordt aan zware beproevingen, wanneer Gods weg met Zijn volk gaat door de diepte. Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in der eeuwigheid, in barmhartigheid en in genade, om de zwakheden van Zijn volk te hulp te komen, waar zij met zoveel zwakheden bezet zijn en waar er zoveel is, hier in dit leven, wat hun ziel neerdrukt en wat hen in moedeloosheid zou doen verzinken. Maar Christus is die medelijdende Hogepriester die in alle dingen verzocht is geweest, gelijk als wij, doch zonder zonde, om Zijn Kerk te ondersteunen en om Zijn Kerk te sterken in al wat zij moeten doorleven hier in dit Mesech.

Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in der eeuwigheid, in majesteit en heerlijkheid, waardoor Hij voor de Zijnen ontzaglijk is, en hen met nieuwe moed en nieuwe kracht begiftigt, hen gewillig maakt om het pad van Gods geboden te lopen, maar ook vurig van geest doet zijn om te gaan de loopbaan die God hun voorstelt, ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus.

En tenslotte, Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde, in onverbreekbare trouw voor Zijn volk dat zich als trouweloos gedurig voor God leert kennen. Hun leven is niet anders dan vol van afwijking, hun leven is niet anders dan vol van afdwaling, maar hun ontrouw doet Gods getrouwheid nimmer te niet. En Jezus Christus is gisteren en heden en tot in der eeuwigheid dezelfde, waar Zijn liefde nooit vermindert, maar Hij de Zijnen lief zal hebben tot het einde toe en Hij door al de bange wereldweën heen Zijn Kerk voert tot de eeuwige heerlijkheid met haar gezegend hoofd Christus in de hemel.

En zie, daar ligt nu de sterke bemoediging voor dat Sion Gods en voor het erfdeel des Heeren, ook bij de donkere toekomst die zij tegengaan, daar ligt hun sterkte bij al hun strijd die zij hier te strijden hebben en bij al de duistere wegen waar zij doorheen moeten.

God blijft voor Zijn Kerk zorgen, wat er ook plaats heeft en wat er ook ontvalt in de strijd des levens.

Daarover wensen wij thans met de hulpe des Heeren een enkel woord te spreken, uit Jesaja 14 vers 32:

Wat zal men dan antwoorden den boden des volks? Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden.

In dat voorgelezen tekstwoord hebben wij:

Het antwoord aan de boden des volks

En zie, dat antwoord is:

- (1) Tot beschaming van de vijanden**
- (2) Tot roem van Gods onveranderlijke trouw**
- (3) Tot een blijvende troost voor het Sion Gods**

(1) Tot beschaming van de vijanden

Gelijk ik reeds opmerkte, wordt in deze tekst gesproken over het antwoord aan de boden des volks. De boden des volks, dat waren de afgevaardigden uit het land der Filistijnen. Die boden des volks waren gekomen voor de poorten van Jeruzalem. Maar bij welke gelegenheid waren deze boden daar gekomen? Dat was dadelijk na de dood van de Koning Achas.

Zoals u weet, wanneer er één van de groten der aarde sterft en voornamelijk van de vorsten des volks, dan worden aan zulk een regering, die achterblijft, of aan zulk een hooggeplaatste familie, condoleantie-brieven geschreven. Maar vroeger was het de gewoonte dat men bij het overlijden van een vorst boden zond, die dan aan de poorten van de stad ontvangen werden en die hun deelneming kwamen betuigen met het overlijden van de vorst. Wij lezen in de geschiedenis van David, dat ook hij eenmaal boden zond naar de Ammonieten, toen hun koning gestorven was; de vijanden hebben dat David kwalijk genomen, want zij dachten dat het niet anders dan gehuichel was dat David die boden had gezonden om te condoleren. Maar dat was het hier in Jesaja 14 wel, het was in de grond van de zaak niet anders dan huichelarij. Die Filistijnen behoorden immers tot de vijanden van Israël, die Filistijnen hadden zo menigmaal het onderspit moeten delven, die Filistijnen waren zo menigmaal geslagen geworden. En hoewel dat zij zozeer geen oorlog of nadeel gehad hadden in de dagen van de koning Achas, toch zat er heimelijk een bittere wortel van vijandschap, en die Filistijnen zagen uit naar de tijd dat zij hun macht konden ontplooiën en dat zij dat volk van Israël onder de voet konden lopen. En wat was nu de zaak? Nu was Achas gestorven en Hiskía kwam aan de regering. Hiskía was toen 25 jaar oud en, gelijk dat vanzelf spreekt, Hiskía was in staatszaken nog onbedreven. Hiskía was toen nog jong, en nu blijkt het uit alles dat die Filistijnen geen hoog opzien hadden tegen Hiskía. Zij hadden kleine gedachten omtrent Hiskía, en zij hebben gemeend, dat straks de weg voor hen wel open was om een nieuwe oorlog aan te binden met het volk van Israël en dan was de kans van slagen groot met zulk een jong, onbedreven koning aan het hoofd.

Zij kwamen condoleren; maar dat condoleren was bedrog en in de grond van de zaak kwamen zij eens zien waar het land bloot was; zij kwamen zich op de hoogte stellen van de staatkundige toestand, om daar munt uit te slaan in hun eigen voordeel opdat zij straks terug zouden krijgen hetgeen zij vroeger aan Israël hadden moeten afstaan. En nu staat er in onze tekst: 'Wat zal men dan antwoorden de boden des volks?' Wat betekent dat eigenlijk? De toestand, de staatkundige toestand van Israëls volk, van

Juda in het bijzonder, was zodanig gesteld dat er geen hoop en geen verwachting was. Wanneer dat volk zag op zichzelf, zij konden niet enig verweer tegen de Filistijnen bieden. Laat ik het maar in eenvoudige woorden zeggen, dat volk had geen antwoord aan die boden der Filistijnen. Waarom hadden zij geen antwoord? Mijne hoorders, in de dagen van Achas was de afval van God en van Zijn Woord verschrikkelijk groot. In die dagen was de zonde ten top gestegen en het was in de dagen van Achas, oorlog op oorlog, dan viel de één in het land en dan kwam de andere vijand weer en de verwoestingen die aangericht werden ten tijde van koning Achas waren vreselijk. Wanneer een land en een volk van God afwijkt, dan laat God ze staan, dan trekt God met de heirkrachten niet op. Wanneer een land en een volk God verlaat, dan kunnen zij op God niet rekenen en dan kunnen zij tot God de toevlucht niet nemen. Ik zou hen wel verlossen, maar zij spreken niet dan leugenen tegen Mij (Hoséa 7:13). En toen die boden van die Filistijnen kwamen, o, dat volk stond daar met een gesloten mond, dat stond daar veroordeeld, innerlijk veroordeeld, omdat de weg die achter hen lag tegen hen getuigde, zij hadden God niet in erkenning gehouden, zij waren hun eigen weg en pad gegaan, zij waren afgehoereerd van de Heere en zij hadden die koning Achas gevolgd in zijn zonde en in zijn goddeloosheid. En nu was er geen verwachting meer overgebleven en zo de Heere nu in het gericht zou treden dan zou Hij dat gehele volk, dat gehele land wel over kunnen geven aan zichzelf. Dus, mijne hoorders, als die mensen nu een antwoord hadden moeten geven, zoals het in hun hart was, dan hadden zij tegen die Filistijnen gezegd: Het is van alle kanten voor ons verloren, want wij hebben zo zwaar tegen God gezondigd, wij hebben het oordeel op onze hals gehaald en wij kunnen op God niet meer rekenen. De Moloch en de Astaroth, de goden van de vreemde volkeren, die waren daar binnen gehaald en daarheen hadden zij de toevlucht genomen, dus zij konden nergens op rekenen, dan dat God hen liet staan.

Maar geliefden, dat volk, dat nu geen antwoord meer had, dat krijgt van God een antwoord. ‘Wat zal men dan antwoorden de boden des volks?’ Welke boodschap zal men die vijanden meegeven? En zie, daar gaat God uit de hemel het voor dat volk opnemen, krachtens dat verbond dat met Abraham, Izak en Jakob gemaakt is, krachtens dat verbond dat vast is in Christus, krachtens dat verbond dat eeuwig zal worden bevestigd aan Gods uitverkorenen.

En zie, dat antwoord is nu tot beschaming van de vijanden. De vijanden hadden er op gerekend dat zij geen antwoord konden geven maar dat het alles aan het eind gekomen was op allerlei gebied en op allerlei terrein. Zij waren opgetogen gegaan naar Jeruzalem, om daar te vernemen hoe slecht het er wel bijstond met de toestand van Juda. En zie, daar geeft God van de hemel een antwoord en met dat antwoord kunnen de Filistijnen naar huis toe gaan, dat antwoord dat tot beschaming is van degenen die gehoopt hadden op de ondergang van de kerk en op de totale vernietiging van het erfdeel des Heeren Heeren. Wat een wonder, geliefden, als God aan Zijn volk nog een antwoord geeft, o, het kan er soms zo hachelijk bij staan, God kan soms door zulke diepe wegen gaan met Zijn Kerk op aarde. Daar kunnen tijden aanbreken dat zij zouden zeggen, het is verloren, het is kwijt, daar is geen hoop en daar is geen verwachting meer. Achas is gestorven, dat leven is geëindigd, en zie, daar komt een jonge koning op, maar wat zal die jonge koning presteren, zal men er eerbied voor hebben, zal het een krijgsman zijn, zal hij de oorlog in durven? Zal hij het land besturen, zo, dat het land welvaren zal? Allemaal vragen die het bang gemoed doorsnijden. Gods Kerk gaat menigmaal door de diepte en als dan de vijand

om een antwoord komt en zij moeten zeggen wat er in hun hart ligt, o, wat zal dan die vijand juichen.

(2) Tot roem van Gods onveranderlijke trouw

Maar aan een volk dat zelf geen antwoord heeft, daar geeft God een antwoord aan, en dat antwoord dat tot beschaming van de vijanden is en tot beschaming van de hel, dat is nu, in de 2de plaats tot roem van Gods onveranderlijke trouw.

Lees het zelf maar in onze tekst: ‘Wat zal men dan antwoorden de boden des volks? Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden’. Dat is het antwoord dat de vijanden daar krijgen. Sion, dat is de naam van de Kerk Gods. Sion, dat betekent, ten 1ste: De uitverkorenen. In de 2de plaats betekent het: De overwonnene, in de 3de plaats betekent het: De beweldadigde. Sion, dat is de van God verkorene. Zoals u weet, Sion was één van de bergen waarop Jeruzalem was gebouwd. Sion is de naam ter aanduiding van de Kerk Gods. Denk maar aan Psalm 132, waar de dichter zegt:

*Want Sion is van God begeerd,
‘t Wordt met Zijn woning hoog vereerd.*
En denk maar aan Psalm 68: (oude berijming)

*Wat is het, dat gij bergen rebel,
Met al uw steenrotsen fel
Gods berg zoekt te versteken?
God zelf heeft dezen berg breed ende wijd
Verkoren tot Zijn woont, om aldaar geëerd,
Zijn heerlijkheid te tonen.*

Sion is door God uitverkoren. Waarom is die Kerk uitverkoren? Waarom was Israël uitverkoren? Lees het maar in Deuteronomium 7, daar zegt de Heere: ‘Gij waart de minste van al de volken, maar Ik heb u liefgehad’. Daar is geen reden in het schepsel, waarom die Kerk verkoren is. Zij zijn in Adam allemaal verdoemelijk voor God, maar de grondslag waarom God Sion verkoren heeft, ligt alleen in het welbehagen Gods, des Vaders. Vandaar dat die Kerk ook betuigt in Psalm 89: Door U, door U alleen, om ‘t eeuwig welbehagen. En hoe meer ontdekking van God de Heilige Geest er komt, hoe meer Godskennis en hoe meer zelfkennis, hoe groter het wonder zal worden dat God hen verkoren heeft, verkoren heeft naar Zijn soeverein welbehagen, verkoren heeft omdat Gods oog op hen gevallen is. Daar is nooit een verklaring van te geven, o nee, zij moeten zichzelf maar afkeuren, zij moeten zichzelf maar veroordelen. Maar het is alleen door dat eeuwig welbehagen dat God ze heeft verkoren en dat God Zijn genade aan dat volk komt te schenken. En dat is het, dat alleen voor de eeuwigheid maar overblijft. Met onze bekering en met onze bevinding vallen wij er voor eeuwig buiten, maar de enige grond zal zijn het welbehagen des Vaders. Zo is het dan niet des genen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar het is alles des ontfermenden Gods.

In de tweede plaats, Sion, dat is de van God overwonnene. David had al 7 jaar geregeerd in Hebron, eer hij op de troon kwam in Jeruzalem. Die burg Sion was in handen van die vijanden en toen David naderde om die burg in te nemen, hebben zij met hem gespot en toen hebben zij gezegd: De blinden en de lammen zullen u af drijven. Alsof zij wilden zeggen: Zij komen er nooit in. Maar in 2 Samuel 5 kunt u

lezen hoe David die burg veroverd heeft. En zo wandelt God nu met Zijn Kerk hier op aarde. Het zijn allemaal overwonnenen, door Gods Woord en door Gods Geest. Zo wordt die Kerk overwonnen, Ik wil en zij zullen. En door die almachtige genade en door die almachtige kracht van de hemel wordt hier die vesting ingenomen en die troon des satans neergeworpen en komt Christus Zijn heerlijkheid te openbaren en komt Hij Zijn scepter te zwaaien en laat Zich er nooit meer verdrijven, door niet een enige vijand. Want waar Hij komt daar blijft Hij tot in der eeuwigheid. Tegen Zachéüs heeft de Heere Jezus gezegd: Haast u en komt af, want Ik moet heden in uw huis blijven.

In de derde plaats, Sion is de door God beweldadigde, want degenen die door God verkoren zijn en degenen die door God overwonnen zijn, die worden door Hem beweldadigd. Christus openbaart Zichzelf in de harten van Zijn uitverkoren volk, Hij openbaart Zichzelf in het midden van Zijn Kerk, gelijk Hij dat niet doet aan de wereld. En waar Hij komt, daar brengt Hij alles mee, daar brengt Hij mee leven, daar brengt Hij mee liefde, daar brengt Hij mee licht, daar brengt Hij mee troost en zaligheid. Ja, de dichter zegt, een schat van zegeningen is ons in Hem ten erfdeel geworden. Zij worden van God beweldadigd, want zij worden geroepen, zij worden gerechtvaardigd, zij worden geheiligd en zij worden eenmaal door God verheerlijkt.

En nu zegt Hij dat de Heere Sion gegrond heeft. Sion heeft een grondslag. Mijne hoorders, dat heeft de wereld niet, maar dat heeft alleen Gods Kerk. De wereld, die gaat voorbij met al zijn begeerlijkheden. Denk aan de grote monarchen die op de wereld geregeerd hebben, denk aan de grote staatshoofden die er geweest zijn, die plannen ontworpen hebben waar zij jaren over gedacht hebben en wat na hun dood zou verwezenlijkt worden, ja over heel de wereld. En zie, als een kaartenhuis is het ineengezakt en het is niet anders geworden dan een bespottung. Denk aan een Alexander de Grote, denk aan een Napoleon en denk aan een Hitler met al zijn dwaze ideeën, zijn naam is van de aarde vergaan en zijn gedachtenis is van de straten uitgeroeid, het is of de man er nooit geweest is. Wie praat er nog over? Och nee, het is afgelopen.

Maar Sion is gegrond, en waarin is Sion gegrond? Sion is gegrond, ten eerste in het welbehagen des Vaders. Sion is in de 2de plaats gegrond in het recht van God en in de 3de plaats is Sion gegrond in de onveranderlijke trouw van die eeuwige Verbonds-Jehovah en van die eeuwige Verbonds-Middelaar. Dat is de hechte grond en de vaste grondslag waarop Sion gebouwd is. God heeft Zijn Kerk gebouwd en tot op de huidige dag staat die Kerk er nog en de poorten der hel zullen Zijn gemeenten niet overweldigen. Er zijn donkere tijden in Gods Kerk geweest, Elia zei: Ik ben maar alleen overgebleven en zij zoeken mijn ziel. En toen die Kerk in ballingschap gaan moest, o wat was het donker, Jesaja schrijft: indien de Heere ons geen weinig overblijfsel gelaten had, wij waren als Sodom en als Gomorra gelijk gemaakt. Wat heeft de Kerk soms bange tijden doorleefd, denk maar aan de tijd, toen Christus geboren werd in Bethleem, wat was er uitwendig van de Kerk nog te zien. En denk aan de tijd van de 10 Romeinse keizers toen het bloed van de heiligen stroomde over de aarde. Denk aan de donkere Middeleeuwen, toen alles wankelde op zijn grondvesten, denk aan de tijd van de Franse revolutie. En denk aan de tijd toen er zelfs in Nederland maar enkele leraars meer waren, die nog verkondigden dat Jezus was de Zone Gods, de meesten wilden er niet meer van weten. En zie, God heeft Zijn Kerk nog tot heerlijkheid willen brengen en God heeft door alle tijden en eeuwen

heen Zijn Kerk in stand gehouden. Och, geliefden, wanneer wij denken, dat wij de Kerk overeind moeten houden, dan zijn wij ver mis. God wil mensen gebruiken, door alle tijden heen en God gebruikt, wie Hij wil, om Zijn Kerk te onderhouden.

Hoe menigmaal heeft het niet plaats, geliefden, ook in het verplaatsen van leraars van het één naar het ander, dat het noodzakelijk blijkt en dat God het noodzakelijk acht, opdat wij leren zullen dat wij de Kerk niet in stand moeten houden, maar dat de Koning van de Kerk er zorg voor draagt en dat in Zijn hand de welstand van de Kerk ligt; dat Hij voor die Kerk zorgt en dat Hij die Kerk verlost en dat Hij die Kerk bewaart door al de moeite en door al de strijd heen. Och nee mensen, als die Kerk gebouwd is op dat zuivere fundament, ook wat de zichtbare openbaring betreft, dan gaat die Kerk nooit failliet, nooit, maar dan zal die Kerk standhouden. Als wij die Kerk overeind moeten houden, o, wat zal het alles bij de hand afbreken, maar wanneer wij geloven, dat God die Kerk behoudt, dat Christus wandelt tussen de zeven gouden kandelaren en dat Hij de zeven sterren houdt in Zijn rechterhand en dat Hij getuigt: Ik ben de Alfa en de Omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde, Ik ben dood geweest en zie, Ik leef en Ik leef tot in alle eeuwigheid. U hebt de voorbeelden in Gods getuigenis: in Éfeze, daar weenden zij, daar vielen zij zelfs aan de hals van Paulus toen hij na driejarige arbeid daar afscheid nam, het was voor die gemeente een hopeloze zaak toen Paulus vertrok, maar zij hebben toen niet geweten dat God Johannes al had klaar staan om de arbeid van Paulus over te nemen. God onderhoudt Zijn Kerk, de Heere heeft Sion gegrond, en dat fundament kan door niemand ontbloot worden, omdat Christus Zijn Kerk in stand houdt en omdat dat tinnen gewicht is in de hand van Zerubbabel en dat die zeven zich zullen verblijden wanneer de voltooiing van die Kerk en van dat Godsrijk zal worden aanschouwd.

De Heere heeft Sion gegrond, staat er, en nu kunnen er koninkrijken vallen en van de wereld worden weggedaan, hun naam kan uitgewist worden uit de rij der volkeren, maar Gods Kerk niet.

De booswicht zal 't geweld nooit tegen Hem gelukken, Noch in- noch uitlands vorst Zijn zetel onderdrukken.

De Heere heeft Sion gegrond, en als ons oog daarvoor geopend mag worden dan zien wij in de donkerste tijden nog ruimte voor Gods Kerk. Want van die Kerk zegt de Heere: Ik zal ze vermeederen en zij zullen niet verminderd worden. De Heere heeft Sion gegrond; o wat een weldaad als onze ziel ook gegrond wordt en als onze ziel een fundament krijgt buiten onszelf, dat alles wat van ons is en alles wat wij zelf hebben, dat dat drijfzand wordt en dat God dat drijfzand laat wegvloeien, maar dat onze ziel gebouwd wordt op dat vaste fundament der profeten en apostelen, waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen is. En laat dan de stormen maar komen, laat dan de orkanen maar woeden, laat dan de rivieren zich verheffen in hun bruisen, de Heere in de hoogte is geweldiger dan het bruisen der grote wateren. En als onze ziel maar een grondslag in het welbehagen Gods gekregen heeft en een grondslag in het recht van God; want Sion zal door recht verlost worden, zij worden niet in de hemel gesmokkeld en zij gaan niet door een achterdeur binnen, maar God leidt Zijn volk door rechte wegen; en wanneer wij een grondslag hebben in de onveranderlijke verbondstrouw en in die onveranderlijke verbondsliefde, dan geen nood geliefden, o nee, wij zullen er samen van zingen uit Psalm 46, het tweede vers.

TOEPASSING

(3) Tot een blijvende troost voor het Sion Gods

En nu, dat antwoord aan de boden des volks, geliefden, dat is, gelijk wij gezien hebben, tot beschaming van de vijanden, dat is tot roem van Gods onveranderlijke trouw en dat is nu, in de 3de plaats tot een krachtige en blijvende troost voor het Sion Gods. Want zo staat er in het einde van onze tekst: ‘Opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden’.

‘De bedrukten Zijns volks’. Dat gaat niet over een bedruktheid betreffende tijdelijke zaken, over geld of goed, o nee, maar bedrukt, dat betekent hier in de grondtekst: gebogenen, vermoeiden, verootmoedigden, armen. Bedrukten, die dat niet waren, maar die dat door God Zijn gemaakt. Van nature gaat een mens slapende door de tijd naar de eeuwigheid, van nature kent de mens geen gedruktheid of bekommering, wat betreft zijn eeuwige belangen, dan slaapt de mens als in het opperste van de mast, dan gaat hij gerust de eeuwigheid tegemoet. Maar als God komt, dan wordt hij bedrukt. Wij lezen van Heman dat hij bedrukt was en van zijn jeugd af aan doodbrakende.

En waarom worden zij nu bedrukt? Zij worden bedrukt omdat zij tegen God gezondigd hebben. Zij worden bedrukt omdat zij God kwijt zijn. Zij worden bedrukt omdat zij liggen onder het oordeel des doods, omdat zij liggen onder de vloek van de wet, omdat zij liggen onder de heerschappij des satans. Zij worden bedrukt omdat zij de gemeenschap Gods zo moeten derven. Zij zijn bedrukt omdat zij in bekommering over de wereld moeten zwerven, omdat zij daar gejaagd worden als een veldhoen op de bergen. Zij zijn bedrukt onder de verberging van Gods aangezicht, onder de verlatenheid Gods, waaronder zij moeten zuchten. Zij zijn bedrukt vanwege de inwonende zonde. Zij zijn bedrukt vanwege hun ongeloof, vanwege zoveel twijfel die hun hart vervult. Zij zijn bedrukt vanwege de onverenigdheid met Gods wil, met Gods leidingen en met Gods handelingen op aarde. Zij worden bedrukt, mijne hoorders, want zij zeggen met David: O wee mijner, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, en dat ik de tenten van Kedar bewone.

Het zijn de bedrukten Zijns volks. De bedrukten Zijns volks, dat wil zeggen, zij behoren tot dat volk dat God heeft uitverkoren naar Zijn soevereine genade. Zij behoren bij dat volk dat door het bloed van Christus is gekocht. Zij behoren bij dat volk dat geen vreemdeling is van de bewerkingen des Heiligen Geestes. Het zijn de bedrukten Zijns volks, daar moet de nadruk ten allen tijde op vallen, het is dat volk dat God heeft liefgehad met een eeuwige liefde, het is dat volk dat God genomen heeft tot Zijn eigendom, het is dat volk dat Hij eenmaal brengen zal in de gewesten der zalige eeuwigheid. Het is dat volk dat straks eeuwig verzadigd zal worden met Gods beeld als zij zullen opwaken.

En opdat die bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden zorgt die God nu Zelf voor Zijn zichtbare kerk. Hij draagt Zelf zorg voor het instituut van de kerk, dat er door alle tijden leraren, ouderlingen en diakenen zullen zijn. O dat wij maar bewaard werden om ze niet te maken, maar dat wij maar op God wachten, dat God ze ons schonk, want wat wij maken en wat wij nemen, daar wordt de kerk nooit mee gesticht, maar wel door wat wij krijgen; ‘opdat de bedrukten zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden’. Wat moet de kerk beginnen met ambtsdragers, die

zelf vreemd van het leven zijn en die de raadsels voor het volk niet kunnen oplossen. Wij lezen van Daniël dat het een man was die knopen ontbond. Wat zijn er thans vele blinde leidlieden, velen die het zelf niet weten, en die niet anders doen dan knopen leggen.

Een kind van God zit er onder te zuchten, want dezulken kunnen geen onderwijs geven, zij weten zelf niets van de verborgenheden Gods.

Maar nu is Sion gegrond opdat de bedrukten Zijns volks daar een toevlucht zouden hebben; de bedrukten Zijns volks, dus niet de eigengerechtigden, niet de huichelaars, niet de hypocrieten, maar de bedrukten Zijns volks. Dat is dat volk van God dat door God is verkoren en dat hier als een vreemdeling en als een zwerver over de wereld gaat. Dat volk dat met David moet zeggen: duizend zorgen, duizend doden kwellen mijn angstvallig hart.

‘Opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden’, opdat zij daar leiding zullen krijgen, opdat zij daar voedsel voor hun ziel ontvangen, opdat zij daar bevestigd zullen worden in het allerheiligst geloof, opdat zij daar de gemeenschap Gods zullen proeven en smaken. Die leraars, van God geroepen, zullen de ruimte in Christus openen. Ja in God Drie-enig, Die de eeuwige toevlucht Zijns volks is. En nu staat er in Psalm 87: De Heere bemint de poorten Sions boven alle woningen Jakobs. De huiselijke godsdienst is goed, noodzakelijk, nuttig en profijtelijk, maar de openbare godsdienst die staat er verre boven en u moet zijn waar het volk vergaderd is en waar God Zijn knechten zendt en waar God Zijn knechten zalft en waar er kracht van de bediening uitgaat.

‘Opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden’. Hoe donker het nu ook mag worden, mijne geliefden, God blijft voor Zijn Kerk instaan. Het is een krachtige en blijvende troost voor het erfdeel des Heeren Heeren, voor het Sion Gods, wat er ook sterft en wat er ook vertrekt en wat er ook plaats heeft in Gods kerk op aarde. Er waren leraars in de tijd van Paulus, die afweken van het geloof en dat gaf zulk een beroering dat het geloof van velen geschud werd, maar wat schreef Paulus toen aan Timothéüs? Evenwel, het vaste fundament Gods staat, hebbende deze zegel: De Heere kent degene die de Zijne zijn. Wat er gebeurt, de Heere heeft Sion gegrond, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin zouden hebben, een toevlucht opdat zij daarin vlieden, een toevlucht opdat zij daar een schuilplaats zullen vinden, opdat zij daar een verbergings zullen ontvangen, opdat zij daar een zegen voor hun ziel zullen genieten. Een toevlucht totdat die Kerk straks opgelost wordt in de triomferende daarboven, en dan zijn zij alle strijd te boven en alle druk en kruis en moeite. Dan is er ook geen bediening van leraren meer nodig en geen ouderlingen en diakenen, die worden in de hemel niet meer gestemd. Want daar staat, dat zij het licht van de zon en de maan niet meer zullen nodig hebben, want God zelf zal hun eeuwig licht zijn.

O, mijne geliefden, het is voor u en mij de vraag of wij tot dat volk behoren, tot dat van God uitverkoren volk, tot dat van God overwonnen volk, tot dat door God beweldadigde volk. Wie zal hier zitten op deze biddag, die de dankdag niet meer beleven zal, dat hun plaats zal ledig staan wanneer het najaar is en dat het zal zijn, men kent en vindt hun standplaats zelfs niet meer. O, geliefden, laat niemand denken, dat God hem zal vergeten, want wij staan allemaal opgeschreven op de lijst des

doods en wij krijgen allemaal een beurt. En of wij nu jong of oud zijn, sterk of zwak, wanneer de tijd daar is dan zullen wij weg moeten en dan zullen wij voor God moeten verschijnen om rekenschap te geven van ons rentmeesterschap. Als het sterven wordt, geliefden, waar horen wij dan bij? Is er in ons leven al ooit een klacht gevallen, is er dan al eens een scheiding gekomen, heeft God ons dan al eens bewerkt door Zijn Geest om met onze hand te schrijven: Ik ben des Heeren?

Het gaat op een eeuwigheid aan, gemeente, en het mocht ons samen wel eens ter harte gaan. O, stel het niet uit, maar dat het een heilige ernst mocht zijn om die verzoening door het bloed des Lams te mogen kennen, eer het voor eeuwig te laat is.

Jonge mensen, dat u die God nog leerde zoeken, dat u nog bedrukt mocht worden vanwege de zonde, om geleid te worden tot die Borg des Verbonds, Wiens bloed alleen reinigt van alle zonde, om als een buitenstaand schepsel er op Gods tijd nog eens ingeplaatst te worden en om een naam te krijgen, beter dan der zonen en dan der dochteren. Gezinsleden van de kerk Gods worden wij alleen door wedergeboorte, door hartvernieuwende genade, door vereniging met Christus en dat is nu onmisbaar. O mensen, zoek uw sterkte niet in teksten en in psalmversjes en in gemoedelijke aandoeningen, want dat zal alles omvallen als de dood komt, maar zoek uw sterkte alleen in Christus en in Zijn eeuwig geldende gerechtigheid. Dat zal een fundament zijn dat blijven zal, een fundament dat de poorten der hel niet zullen overweldigen.

De tijden zijn donker en de toekomst kommervol. God zal echter voor Zijn Kerk blijven zorgen. O dat Gods Geest nog eens krachtadig en onwederstandelijk werkte in de harten der mensenkinderen. Allerwege is er zulk een grote zorgeloosheid. Zeker, wij weten het wel, als wij onszelf iets opbinden, zal ons niets drukken, alleen wat God opbindt zal ons een waarachtige bekommring geven. Maar bedenk toch mijn onbekeerde medereiziger naar die grote eeuwigheid dat de verantwoordelijkheid op ons ligt. Wat zal het ontwaken vreselijk zijn in de dag der eeuwigheid, als wij geen acht geslagen hebben op die grote zaligheid. O dat het u toch eens aangreep, en u ging drukken terwijl u nog bent in het liefelijk heden der genade. De deur staat nog open, en Christus staat nog met uitgebreide armen. Hij wacht nog om genadig te zijn.

Veracht en verzuimt toch de middelen der genade niet. Velen trekken er zich van terug, of stellen zich gerust om maar eenmaal op Gods dag hun plaats in te nemen onder de verkondiging van het eeuwig Evangelie. De wereld heeft bij velen zo'n grote plaats, en de ijdelheden worden gezocht en nagelopen door het opkomend geslacht. Het zal u straks eeuwig rouwen, wanneer u uw ogen zult openen in de plaats van eeuwig ach en wee. God mocht uit soevereine genade velen nog aanspreken, die uit de innerlijke nood van hun ziel tot God leerden roepen, en heilbegerig uitzien naar die verlossing, die in Christus Jezus is.

Dat er nog velen bedrukt werden vanwege hun zonden, vanwege hun Godsgemis, en de scheiding die er ligt tussen God en hun ziel. Voor zulke bedrukten, wie het om God te doen is, is er een toevlucht. In de wonden van Christus, geslagen in het huis Zijner liefhebbers, is er ontkoming voor een arm, schuldig en verloren mens. Het is een toevlucht, waarin wij alleen maar bedekt kunnen worden voor de toorn des Almachtigen, maar ook voor de pijlen des satans.

O dat God u er nog bracht, gelijk eenmaal Mefiboseth, die gehaald werd uit Lodebar, om gezet te worden als een dode hond aan de tafel van David, om daar gedurig brood te eten. De Drie-enige Verbonds-God is een toevlucht voor alle belaste en vermoeide zielen. Door de werken der wet kunnen wij niet gerechtvaardigd worden, maar alleen door het geloof in Christus Jezus. O, dat die toevlucht toch niet verborgen bleef!

Gods lieve Geest mocht alles ontdekken, en uit alles uitdrijven wat geen toevlucht en verberging bieden kan.

Dat God om Zijns Zoons wille Zijn zwervend volk er nog eens brengen mocht. Wat bij de mensen onmogelijk is, dat is mogelijk bij God. Bedrukt volk geeft de moed toch niet verloren, maar dat er een heilig benaarstigen zij om in die ruste in te gaan, in die dierbare geloofsrust die in God Drie-enig is. God zou er door verheerlijkt worden, Christus verhoogd, maar ook de duivel beschaamd, en het zou uw ziel tot vrede en blijdschap zijn.

God brenge Zijn Kerk nog tot heerlijkheid en eer, en doe Zijn gunstgenoten zijn als het paard Zijner Majesteit in de strijd.

En volk van God in ons midden, laat de bediening in deze ure uwe ziel tot sterkte zijn, tot moed en kracht in het Mesech van dit leven. O, dat onze sterkte alleen in die God van Jakob zij. Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in der eeuwigheid. Hij zij onze leraar, Hij zij onze beschermer, Hij zij onze vertrooster in nood en dood.

AMEN

Gelezen: Jesaja 14

Gezongen: Psalm 74:18,19; Psalm 89:3,4;

Psalm 46:2; Psalm 134:3

5. De toebereidselen tot Christus' plechtige intocht te Jeruzalem

Geliefden, behalve de Persoonsnaam Jezus, en de ambtsnaam Christus, vinden wij in de Heilige Schrift, zowel in het Oude als Nieuwe Testament meer dan honderd verschillende dierbare namen gegeven aan de Middelaar des Verbonds. En gelijk de Eeuwige Jehovah Zichzelf noemt in Jesaja 41:4, 44:6 en 48:12 de Eerste en de Laatste, zo verklaart de Heere Jezus, Die eenswezens is met de Vader en de Heilige Geest, Zich als de Alfa en de Omega.

Als God is Hij de Eerste en de Laatste, het Begin en het Einde. De Eerste die voor alle creaturen geweest is, als de afgronden nog niet waren en nog geen fonteinen waren zwaar van water; aler de bergen ingevest waren, voor de heuvelen was Hij geboren (Spreuken 8:24). Zijn uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid (Micha 5:2). In de beginne was het Woord (Johannes 1:1). Hij is ook de Laatste, Die, wanneer alle dingen een einde zullen nemen, Dezelfde blijft, nooit vergaat, zelfs ook dan niet wanneer de hemelen als een kleed verouden, en als een dekkleed zullen ineenrollen. Hij is het begin, door Wie alle dingen hun begin, hun wezen en bestaan hebben, (Kolossenzen 1:17). Hij is het Einde, om Wiens wil alle dingen zijn. Alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen, (Kolossenzen 1:16).

Maar ook als Middelaar is de Heere Jezus de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Denk maar aan de Raad des Vredes in de stille eeuwigheid. Daar immers heeft de Vader Hem verordineerd tot dat grote werk der verlossing, maar heeft Hij ook betuigd: Ziet, Ik kom, Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen, en Uw wet is in het midden Mijns ingewands (Psalm 40:8 en 9). In de volheid des tijds was Hij de Alfa, toen Hij met grote blijdschap dat werk der verlossing ondernam. Hoort de Bruid er van getuigen in Hooglied 2:8: Dat is de stem mijns Liefsten, ziet Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen. Hij is ook de Omega, want in Johannes 17:1 verklaart Hij: Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen. Ja, aan het kruis roept Hij uit in het bewustzijn dat Hij volkomen aan Gods recht heeft voldaan: Het is volbracht (Johannes 19:30). Het werk der zaligheid heeft Hij alleen verricht, zonder dat er iemand der mensenkinderen Hem ter zijde stond. Hij heeft de pers alleen getreden en niemand van de volkeren was met Hem. Hij was alleen bekwaam dat Boek met de zegelen te openen en open te breken (Openbaring 5:5). Daarom dat Hij die enige Zaligmaker, die enige Deur der zaligheid, die enige Waarheid en het Leven is, door de welke men alleen kan komen tot de Vader, in de Schrift voorgesteld (Johannes 10:9, 14:6 en 1 Timotheüs 2:5).

Christus is ook de Alfa en de Omega in de harten der uitverkorenen. Paulus schrijft in de Filippenzen 1:6: Vertrouwende ditzelve dat Hij die in u een goed werk begonnen heeft; dat voleindigen zal tot op den dag van Jezus Christus. Hij vangt met ieder kind Gods aan. Hij maakt een begin door Zijn Zaligmakende genade in hen te verheerlijken en het geloof in hen te planten, waardoor zij Christus en al Zijn weldaden deelachtig worden. Maar Hij is ook de Voleinder des geloofs (Hebreeën 12:2). Hij volbrengt het werk ook, en rust niet voor en aler Hij die Kerk gebracht heeft in de armen Zijns Vaders. Hij werkt in hen beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Ja, het geloof zegt in Psalm 138:8: De Heere zal het voor mij volenden. Die heerlijkheid van Christus straalde ook als zodanig uit in de staat Zijner diepe vernedering. Voor het natuurlijk oog was dat niet te zien. Dan was er aan Hem geen gedaante noch heerlijkheid. Doch zo wij door het geloof Hem mogen

aanschouwen, dan zien wij Hem als de Alfa en de Omega, gelijk dat ook zo duidelijk blijkt in het gedeelte van Gods Woord, waarvoor wij thans uw aandacht vragen, Lukas 19 vers 29 tot 31:

En het geschiedde, als Hij nabij Bethfagé en Bethanië gekomen was, aan den berg genaamd den Olijfberg, dat Hij twee van Zijn discipelen uitzond, Zeggende: Gaat heen in dat vlek, dat tegenover is; in hetwelk inkomende, zult gij een veulen gebonden vinden, waarop geen mens ooit heeft gezeten; ontbindt het en brengt het.

En indien iemand u vraagt : Waarom ontbindt gij dat? zo zult gij alzo tot hem zeggen: Omdat de Heere het van node heeft.

In die voorgelezen tekstwoorden worden wij bepaald bij:

De voorbereidselen tot Christus' plechtige intocht te Jeruzalem

En letten daarbij:

- (1) Op het bevel van Christus**
- (2) Op het doel van Christus**
- (3) Op de heerlijkheid van Christus**

(1) Op het bevel van Christus

Met rasse schreden naderde het ogenblik dat Christus als de Gezalfde Knecht des Vaders zou voleindigen het werk, waartoe Hij in de eeuwigheid was verordineerd, en waartoe Hij Zichzelf vrijwillig had overgegeven.

Blijmoedig gaat Christus dat lijden tegemoet, in het bewustzijn van de zekerheid van Zijn overwinning. Christus deed geen stap in het duister, integendeel, het was voorzien in Psalm 110:7: Hij zal op de weg uit de beek drinken; daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen.

Het is wel zeer opmerkelijk dat al hetgeen er in de laatste week van Christus' omwandeling op aarde vóór Zijn lijden heeft plaatsgevonden zeer nauwkeurig is beschreven. Wij kunnen de laatste schreden van Christus als het ware volgen van stap tot stap. Het moet op Donderdag geweest zijn dat Christus in Jericho binnentrad, aan het hoofd van een grote schare Galileërs. Op die tocht is Zachéüs uit de boom geroepen, en in het huis van die tollenaar heeft Christus overnacht. Op Vrijdagmorgen werd de reis voortgezet, door de enge bergkloof waardoor men uit het Jordaandal opklimt naar het wijde hoogland waar Jeruzalem gelegen is. Ook hier weer waren het tallozen die Hem vergezelden.

In de sombere, donkere bergengten weerklonken nu de vrolijke liederen, een blijde stemming leefde in aller hart, omdat het Pascha, het grootste der feesten, gekomen was. Al die grote scharen waren in spanning wat er gebeuren zou. Dat dit Paasfeest anders zou zijn dan alle vroegere, dat stond voor allen onomstotelijk vast. Het was immers nog nooit geschied, dat de Meester aan het hoofd van een grote mensenmassa was opgegaan naar het feest. Het leek wel zeker, dat nu de grote dag van Zijn openlijk Koningschap nabij gekomen was. En wie weet welke grote verlossingsdaden hen dan nog wachtten.

Het moet al in de middag geweest zijn van die Vrijdag dat die schare feestgangers het kleine dorpje Bethanië naderde. Bethanië lag aan de Oostzijde van de Olijfberg, dicht bij Jeruzalem. Het was van Jeruzalem alleen door die Olijfberg gescheiden. Daar in Bethanië wilde Jezus die nacht en de volgende dag, (dan was het sabbat), blijven. Vandaar dan ook, dat Hij aan die grote schare bevel gaf, door te reizen naar Jeruzalem. Hij Zelf wilde ter voorbereiding van Zijn lijden een rustige dag verkeren in de kring van mensen, die Hem zo bijzonder dierbaar waren. Juichend en jubelend zetten de duizenden hun tocht naar de stad voort. Christus bleef met Zijn jongeren achter in de stilte van het gastvrije Bethanië. De volgende dag was het sabbat. Op zondagmorgen, de eerste dag van de nieuwe week, maakte Jezus Zich gereed om naar Jeruzalem te gaan. Van Bethanië liepen er verschillende wegen naar Jeruzalem. De gewone grote karavaanweg liep langs de zuidelijke helling van de Olijfberg, en boog dan later om naar het Noorden. Een andere ging over de Olijfberg en daalde dan langs de hof van Gethsémané naar het Kedrondal.

De Heere Jezus schijnt op die zondagmorgen die tweede, kortere weg genomen te hebben. Er was blijdschap in Zijn hart dat Zijn ure gekomen was. Wat was die dierbare Middelaar gedrongen, door de liefde tot Zijn Vader, maar ook door de liefde tot Zijn volk om te volvoeren het welbehagen Gods. De ijver van en tot Gods huis heeft Hem verteerd (Psalm 69:5). Van Bethanië gaat het naar Bethfagé (vijgenhuis.) Doch voordat Christus nu tot dat dorp genaderd is, zendt Hij twee van Zijn discipelen uit met een bijzondere opdracht. Het ogenblik is thans aangebroken dat vervuld zal worden hetgeen door de profeten voorgezegd is. Als de koning Israëls zal Christus Zich in het openbaar vertonen. En op al Zijn doen drukt Hij daarom een koninklijk stempel.

Christus is van eeuwigheid door de Vader gezalfd als Koning over Sion, den berg van Gods Heiligheid. Onder het Oude Testament was Hij ook reeds Koning. Wat is Zijn heerlijkheid als zodanig duidelijk geopenbaard. De heerschappij is op Zijn schouders en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst (Jesaja 9:5). Zijn koninklijke daden zijn toen reeds aanschouwd, Zijn Koninklijke macht en heerlijkheid uitgeroepen door Zijn onderdanen. De Heere is Koning, eeuwiglijk en altoos (Psalm 10:16). De Heere is onze Koning, Hij zal ons behouden (Jesaja 33:22). De engel Gabriël heeft van Hem verklaard tot Maria in Lukas 1:32 en 33: En God de Heere zal Hem de troon van Zijn vader David geven. En Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid; en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn. De wijzen uit het Oosten vroegen naar de geboren Koning der Joden. En voor Pilatus zal Christus Zichzelf betuigen, dat Zijn Koninkrijk niet van deze wereld is (Johannes 18:36.) Gods volk leert Hem ook als zodanig kennen: 'En onze Koning is van Israëls God gegeven'. Een Koning Die door alle tijden en eeuwen onderdanen en dienaren heeft. Toen het zo donker op aarde was dat Elia klaagde alleen maar overgebleven te zijn, was het Goddelijk antwoord: Ik heb er nog zeventuizend overgehouden, die de knie voor Baäl niet gebogen hebben. O, wat ligt er een sterke bemoediging in voor allen, die God vrezen, dat Christus' rijk nooit een einde zal nemen. Hij zal Zijn scepter blijven zwaaien, totdat de laatste der uitverkorenen is toegebracht. En daarenboven:

*Uit hen zal altijd iemand komen voort
Om de nakomers te leren Uw Woord.*

Zijn heerlijkheid blijkt zeker in Zijn troon, kroon en scepter, maar ook niet minder in Zijn onderdanen en dienaren. En daarover heeft Christus te gebieden. Hij zendt Zijn knechten waarheen Hij wil om Zijn welbehagen te volvoeren. Christus zendt er hier twee uit. We moeten nooit denken dat wij het maar alleen zijn. Wat zou Christus dan toch een arme Koning zijn. Er zijn er twee die uitgezonden worden om ons ook te leren dat zij gemeenschap met elkaar moeten oefenen. Gods knechten mogen nooit tegenover elkaar staan. Ze hebben gezamenlijk op te trekken, schouder aan schouder. En degenen die uitgezonden worden hebben een lastbrief. Wat hun werk is weten ze. Ze hebben een aanstelling uit de hemel, en hun werk hebben ze hier op aarde te verrichten. In het vlek, dat tegenover hen ligt, is een ezelin gebonden, en een veulen met haar, hetwelk zij moeten ontbinden en tot Christus brengen. Wat een wonderlijk bevel toch.

Reeds in de allervroegste oudheid was de ezel in het Oosten een nuttig huisdier, dat in allerlei arbeid gebruikt werd. De Oosterse ezel is levendiger en vlugger dan de onze. Volgens 1 Kronieken 27:30 had David onder de opzichters van de koninklijke goederen, ook een opzichter over de ezels, wel een bewijs dat zij een belangrijk deel van een Oosterse bezitting uitmaakten. Het was een dier dat bij de ouden in waarde was, daar de groten der aarde, en edelen des volks, op ezelen en ezellen reden. We lezen het van Abraham, Mozes, Bileam, Mefiboseth en vele anderen (Genesis 22:3, Exodus 4:20, (Numeri 22:11 en 2 Samuël 19:26).

Ezels werden gebruikt tot lastdragers (Genesis 42:26 en 1 Samuël 25:18). Issaschar werd ook vergeleken bij een sterk gebeende ezel, nederliggende tussen twee pakken.

In de landbouw werden ze gebruikt voor het ploegen van het land (Deuteronomium 22:1, Jesaja 30:24), tot het drijven van de molen (Matthéüs 28:6). Ook zelfs in de oorlog (Jesaja 21:7).

De ezels waren in Kanaän, ja in het Oosten veel krachtiger en flinker dan b.v. bij ons, waar de ezel eigenlijk niet thuis hoort. Paarden zijn onder Israël eerst zeer laat in gebruik gekomen. Toen Jozua veel paarden buitmaakte liet hij ze verlammen (Jozua 11:6 en 7). Pas in de dagen van koning Sálomo, toen door zijn huwelijk met Farao's dochter de paarden uit Egypte kwamen, raakte de ezel op de achtergrond. Toen werden zij verachtelijk. Zo is het ook hier; het verachte en het onedele heeft God uitverkoren, het is Sion, niemand vraagt naar haar. Doch, hoe veracht bij de wereld, bij God zijn zij uitverkoren en dierbaar. De ezel was meer het beeld van nederigheid, rust, zekerheid.

In onze tekst wordt er gesproken, gelijk in de zegening van Jakob. Genesis 49:12, van een jonge ezel, die het juk nooit heeft gedragen, ja ook een veulen ener jukdragende ezelin, die Hij zowel als deszelfs moeder van der jeugd af aan, heeft gewend om het juk te dragen.

De jonge ezel is ongetwijfeld een zinnebeeld van de bekeerde en gelovige uit de heidenen. En met recht mogen zij daarbij vergeleken worden, geenszins tot hun verachting of om daardoor een smaad op hen te leggen.

Allereerst, wat waren de heidenen, en wat is elk mens, in hun natuurstaat anders dan een ezel. Ismaël was een woudezel (Genesis 16:12). In Job 12:11 vernemen wij uit de mond van Zofar, de Naämthiet: Hoewel de mens als het veulen eens woudezels geboren is.

De ezel was onrein en zijn vlees mocht niet gegeten worden. Wij zijn ook onrein uit kracht van erf- en dadelijke schuld. Wie zal een reine geven uit een onreine? Niet één (Job 14:4). De melaatsen moesten roepen, wanneer iemand tot hen naderde: ‘onrein, onrein’. En zo is het toch ook met ons, wij zijn in Adam verwerpelijk en verdoemelijk. In Job 24:5 is de ezel een beeld van gewelddadige mensen. Het toomloze volk Israël wordt bij een ezel vergeleken in Jesaja 2:24: Zij is een woudezel, gewend in de woestijn, naar de lust harer ziel scheidt zij de wind, wie zou haar ontmoeting afkeren?

Een ezel is in zijn aard lui, vadsig, traag en dom, zie Psalm 32:9: Weest niet gelijk een paard, gelijk een muilezel, hetwelk geen verstand heeft. Van nature verzetten en verharden wij ons tegen God. Van de heidenen zegt de apostel Paulus in Éfeze 2:12: Dat gij in die tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld. O, wat weet een mens van nature van God, van Christus, van de bekering, van zijn verloren toestand?

En daarbij, alles dat in zijn hart is zegt: Wijk maar van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust. Gallio trok zich geen van deze dingen aan, zegt de Waarheid, toen Paulus beschuldigd werd. En Felix, zeer benauwd geworden zijnde, antwoordde: Voor ditmaal, ga heen, en als ik gelegener tijd zal bekomen hebben, zo zal ik u tot mij roepen (Handelingen 24:25).

Van al wat de baarmoeder der ezellen opende, moest gelost worden met een lam, doch zo het niet gelost werd, dan moest het de nek gebroken worden (Exodus 13:13). De ezel was dit waardig om van God verstoten te worden. Zo is het toch met elk mens van nature ook. Wij liggen in Adam, ons verbondshoofd onder vloek en toorn, en de plaats die wij rechtvaardig verdiend hebben, is de hel.

Maar nu in de tweede plaats worden de bekeerde heidenen bij een ezel vergeleken uit kracht van wat zij door genade zijn geworden. Naar het uiterlijk, gelijk de ezel, wel veracht voor het oog van de wereld die hen voor dwaas houdt. Asaf werd, toen hij in het heiligdom kwam, een groot beest bij God. God geeft aan Zijn volk dat zij een walg aan zichzelf krijgen. Doch in de vereniging met Christus mogen zij wel eens zingen:

*Wie mij veracht,
God wou mij niet verachten.*

Door de wederbarende genade des Heiligen Geestes, en door de vereniging met Christus zijn ze nu zachtmoedig, verdraagzaam, kennende de krib huns heren (Jesaja 1:3). Manasse leerde in de gevangenis te Babel dat de Heere God was. Zij zijn bekwaam gemaakt om Christus' kruis, Hem door bezwaarlijke wegen achterna te dragen, en Hem behulpzaam te zijn in Zijn geestelijk akkerwerk.

En wel met nadruk worden de bekeerde heidenen onder het Evangelie een jonge ezel genoemd, omdat zij het juk van de Mozaische wet nooit gedragen hebben, maar gelijk een jonge ezel daar vrij van zijn.

Christus geeft bevel om die jonge ezel los te maken en tot Hem te brengen. Hij verzoekt het niet, nee, het was zuiver een bevel, met Koninklijke autoriteit overgedragen aan die twee discipelen. De apostel zegt in 1 Korinthe 3: Alles is uwe. De Vader heeft alle dingen Hem overgegeven, en Christus heeft alles tot Zijn eigendom gekocht. Met de komst van Christus neemt dat veulen de plaats van de oude ezel (het Jodendom) in, opdat zij door Zijn Geest bekwaam gemaakt zouden worden tot Zijn dienst, om het evangeliejuk te dragen, een juk dat zacht en een last die licht is (Matthéüs 11:29). De discipelen moesten nu dat veulen losmaken van de banden waarmee het vastgebonden was, en dan dat dier bij Christus brengen.

Wat opmerkelijk, dat die discipelen geen vragen opwierpen, geen bedenkingen er tegen inbrachten. Christus neemt alle bezwaren weg, Hij maakt een vlakke weg. Zijn bevel is volmaakt. De discipelen gingen heen. Zij hebben 's Konings bevelen niet betwijfeld, noch beoordeeld. Zij deden beter, ze hebben ze gehoorzaamd. Hij maakt gewillig en bereid. Een aangenaam werk hadden die discipelen. Een ezel losmaken en tot Christus brengen. O, wat zitten wij van nature dan gebonden; gebonden van alle kanten. Gebonden onder de macht des satans; gebonden aan de dienst der zonde; gebonden in een wettische dienstbaarheid. Ja, met zovele banden is de mens gebonden, dat het niet uit te drukken is. In de staat der rechtheid was hij alleen aan God gebonden, en dat waren zalige banden, liefdebanden. Maar sinds wij die band hebben verbroken en doorgesneden, zijn wij in zulk een jammerlijke slavernij gekomen, dat er naast de satan geen ongelukkiger voorwerp is, dan de natuurlijke mens. O, wat is hij dan een ezel. Ja, nog minder. Want een os kent zijn bezitter en een ezel de krib zijns heren, maar Israël heeft geen kennis, Mijn volk verstaat niet (Jesaja 1:3).

En nu is het alleen Gods eigen werk een ezel los te maken, Och Heere, zekerlijk, ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht, een zoon Uwer dienstmaagd, Gij hebt Mijn banden losgemaakt (Psalm 116:16).

Niemand van hen zal zijn broeder immermeer kunnen verlossen (Psalm 49:3). Christus beveelt het aan Zijn discipelen, en Hij verleent hun daartoe het vermogen als instrumenten in Gods hand. Zij hebben ontvangen het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord. De waarheid door hen verkondigd wordt als een middel in Gods hand gebruikt. God gebruikte Filippus voor de kamerling van Candacé (Handelingen 8). Petrus voor Cornelius (Handelingen 10).

Annanias werd gezonden naar Saulus in de straat genaamd de Rechte. En als Saulus, de Sterke, straks Paulus is, de Zwakke, de gevangene Christi, dan gebruikt God hem voor Lydia en de stokbewaarder, ja voor zoveel anderen om hun banden te slaken en hun boeien te verbreken. O nee, Gods knechten hebben geen macht om mensen uit satans macht te halen, maar God verleent hun de zalving des Geestes, zodat het Woord dat zij spreken is als een hamer die steenrotsen vermorzelt, maar ook als een tweesnijdend scherp zwaard dat doorgaat tot de verdeling der ziel en der samenvoegselen en des mergs. Gods knechten vallen dan weg, en dan is het alsof God tot hen spreekt. En niemand kan dan de kracht van dat Woord stuiten. Ze maken

de ezel los en ze voeren hem mee. Andreas nam zijn broeder Simon mee en leidde hem tot Jezus. Filippus nam Nathanaël mee, met het gezegende gevolg, dat hij straks mocht zeggen: Rabbi, Gij zijt de Zoon Gods, Gij zijt de Koning Israëls (Johannes 1:50). Welgelukzalig zijt gijlieden, die aan alle wateren zaait; gij, die den voet van den os en den ezel derwaarts heenzendt (Jesaja 32:20). Wat hebben Gods knechten een volheerlijk werk. Inderdaad, het voortreffelijkste van heel de wereld. Ze hebben te leiden tot Christus.

Christus is het middelpunt van alles. Buiten Hem is er geen verzoening en vrede met God. Hij is de Fontein des Levens, de Springader Israëls, het Manna dat verborgen is.

Kostelijk werk om losgemaakte zielen tot Jezus te brengen. O, een prediking, die niet naar Jezus wijst, is geen evangeliebediening. De prediker moet geheel en al wegvallen, opdat Christus alles zal zijn in allen. En of wij nu goddeloos of vroom zijn, wij moeten losgemaakt en tot Christus gebracht worden. Van onszelf komen wij nooit tot Hem. Wij kennen Hem niet en hebben van nature geen behoefte aan Hem. Niemand is meer verborgen dan Christus. En daarenboven, Hij heeft Zelf gezegd: Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven zoudt hebben. O, welgelukzalig dan door Hem te zijn verkoren, door Hem te zijn verlost, en door Hem te zijn geroepen en in Zijn tegenwoordigheid gebracht. Het zal niet anders dan eeuwige verwondering baren voor degenen, die het te beurt mag vallen. Wie eens uit die heerschappij des satans en der zonde verlost is, zal er ook nooit meer onder komen. En zij worden losgemaakt om voor eeuwig aan God, aan Christus, aan Zijn volk gebonden te worden. Zij worden in de kracht Gods bewaard door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd. Zij mogen wel eens instemmen met Psalm 118:13: Gezegend zij die grote Koning.

Vreselijk, als een mens nooit losgemaakt wordt, dan wordt aan hem bevestigd, Matthéüs 22:13: Toen zeide de koning tot de dienaars: Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis aldaar zal zijn wening en knersing der tanden.

(2) Op het doel van Christus

Wat nu het doel van Christus was, om die ezel te laten ontbinden en tot Hem te brengen, dat wordt ons nader verklaard in het tweede deel van onze tekst: En indien iemand u vraagt: Waarom ontbindt gij dat? zo zult gij also tot hem zeggen: Omdat de Heere het van node heeft. Christus zal straks op die ezel gaan zitten, en daarmee Zijn intocht doen in Jeruzalem. Wat Jezus daarmee bedoelde? Wat Zijn oogmerk was?

Allereerst het was een gewichtig onderdeel van Zijn Messiaanse roeping. De profetie van Zacharia 9:9 moest vervuld worden: Uw Koning zal komen, rechtvaardig en Hij is een Heiland, arm en rijdende op een ezel, op een veulen een jong der ezellen.

Het moest gebeuren, Jezus moest een keer openlijk als Koning Jeruzalem binnengaan en tot 'Zijn tempel' komen naar Maleachi 3:1. Hij was immers Israëls Koning! Zijn intocht in de stad was een openlijke oproep tot gans Israël, om Hem te erkennen als hun Vorst. Maar dan moesten zij Hem volgen, doen wat Hij wilde, en niet eisen dat Hij zou doen wat zij wilden. Deze intocht was dus noodzakelijk. Jezus moest ten aanschouwe van heel het volk Zijn aanspraak op de troon van Israël doen gelden.

Het was ook het begin van Zijn lijden. Christus' lijden heeft een aanvang genomen toen Hij in het vlees op aarde kwam, gelijk Zondag 15 van de Catechismus het zeer duidelijk omschrijft, doch wij nemen het hier in de zin gelijk de Zone Gods het Zelf verklaart in Matthéüs 16:21. Jezus wist van de beginne aan, dat die intocht Zijn einde wezen zou. In Johannes 7:6,8 en 9 had de Heere Jezus gezegd: Mijn tijd is nog niet hier. Gaat gijlieden op tot dit feest, Ik ga nog niet op tot dit feest, want Mijn tijd is nog niet vervuld. En als Hij deze dingen tot hen gezegd had bleef Hij in Galilea. Nu gaat Christus op naar Jeruzalem, en wel voor de laatste maal, omdat Zijn ure gekomen was. In die optocht naar Jeruzalem gaf Hij de zichtbare blijken van Zijn Koningschap en konden de Farizeeën Hem als een oproerling bij Pilatus aanklagen, en kon Hij straks als 'Koning der Joden' gekruisigd worden.

Voor het volk Israëls betekende die intocht een grote botsing. Toen de mensen tevoren het beproefd hadden om Jezus naar de wijze der wereld met geweld tot koning te maken, heeft Hij zich aan hen onttrokken. Maar nu de ure van Zijn openlijke intocht in Jeruzalem gekomen was, liet Hij zich op die ezel plaatsen, die Hem in de stad zou dragen. Volgaarne en met blijdschap hebben zij Christus op de plaats der ere gesteld, en zij liepen vrolijk en goedsmoeds naast Hem. Duizenden Joden meenden dat nu de tijd van de heilige oorlog gekomen was. Door het rijden op een ezel geeft Jezus onmiddellijk aan, dat Zijn Rijk anders is dan zij hoopten en verwachten. Alle schijn wil Jezus vermijden als ware Hij een Koning van deze wereld, die met vleselijke wapenen de weg wil banen tot Zijn Koninkrijk. O, wat is die intocht anders dan het Joodse volk had verlangd en verwacht. Zij hoopten op een aardse koning, die hen van de Romeinen verlossen zou. Geen oog hadden zij voor de banden der zonde, waarin zij gebonden waren en waaruit zij noodzakelijk verlost moesten worden. Hun hart was met niets anders vervuld dan met een aards koninkrijk. Jezus laat Zich huldigen als Koning, want Hij is immers Koning. Maar dan laat Hij terstond daarna zien, dat Hij niet wil, wat zij willen. En dan wordt heel het volk voor een keuze geplaatst. Willen zij dan toch Jezus, of willen zij Hem niet meer? Door die intocht is alles als het ware op één punt samengetrokken. Dat was het beslissende uur voor Israël. Willen zij hun Koning volgen, of willen zij een Koning, die hen volgt?

Die intocht was ook nodig voor de farizeeën, opdat zij zouden zien, wanneer Hij het gewild had, hoe gemakkelijk het voor Jezus zou zijn, hun plannen van vervolging tegen Hem, te verijdelen. Hoe gemakkelijk was het voor Christus geweest om die optochtelijke schare te bewegen tot daden van geweld, ook tegen hen. Als Jezus Zich straks laat gevangen nemen, dan is dat, omdat Hij dat wilde, omdat Hij Zich vrijwillig overgaf. In die intocht in Jeruzalem op een ezel lag voor de Heere Jezus aan de ene zijde een verzoeking. Dat zingen van die duizenden was als het ware de herhaling van wat de duivel Hem eenmaal in het oor gefluisterd had in Matthéüs 4:9: 'Al deze dingen zal ik U geven, indien Gij, nedervallende, mij zult aanbidden'. Maar Jezus stond rotsvast. Zulk een koningschap, als de schare van Hem verwachtte, wilde Hij niet.

Anderzijds lag er voor Christus een belofte in van wat komen zou. Jeruzalem heeft zijn Koning juichend verwelkomd. Dat was wel alles schijn, want men leefde in de waan, dat Jezus wilde, wat zij wilden. Maar het was ook een voorspelling van wat eenmaal gebeuren zou, als het hemelse Jeruzalem met zijn miljoenen verlost, de

schare, die niemand kan tellen, Hem zal begroeten. Die op Zijn kleed en dij geschreven heeft: Koning der koningen en Heere der heren.

En om nu terug te komen tot het antwoord dat de discipelen moesten geven in Christus' Naam, aan de eigenaar van de ezel. De Heere Jezus, die Zijn knechten roept en zendt, laat hen niet verlegen staan. Hij rust hen toe met allerlei gaven; zij zijn niet als stomme honden die niet bassen kunnen. God legt een antwoord in de mond van Zijn knechten en geeft hen een mond en wijsheid gepast en absoluut. Kenmerk van de waarlijk gezondenen. Wat een veelbetekend woord was dat: Omdat het de Heere van node heeft. God heeft enerzijds niets en niemand van node. Hij is de Volle en Algenoegzame in Zichzelf, Die niet van node heeft van mensenheden gediend te worden als iets behoevende, dewijl Hij aan allen het leven, de adem en alle dingen geeft. Hij bezit de hemel en de aarde. Hij is niet vatbaar voor vermeerdering, maar ook niet voor vermindering. Alles staat Hem ten dienste. De duizenden en tienduizenden, ja, legioenen van engelen dienen Hem, en passen vaardig op het woord van Zijn mond. Nooit zal enig schepsel de grootheid Gods kunnen uitspreken. Wij zijn van God en van elkaar afhankelijk, maar God is onafhankelijk. Hij is van Zichzelf en bestaat van Zichzelf.

Toch zegt hier de Heere Jezus van die ezel dat Hij hem van node heeft. Op de grote wereldkaart der profetie stond ook dat kleine veulentje getekend en zo het ontbroken had in de vervulling, de gehele kaart zou de stempel van haar echtheid hebben gemist, doch dat was onmogelijk.

Op die ezel moest Christus Zijn intocht doen in Jeruzalem. Wat een wonder. Wij hebben van nature God niet nodig. Wij kunnen Hem wel missen en aan Zijn plaats laten. Maar nu heeft Christus, de Zone Gods, die ezel nodig tot volvoering van Gods eeuwig welbehagen.

Het was in Zijn raad besloten. Christus kwam in diepe vernedering op de aarde. Hij had niets waarop Hij het hoofd zou nederleggen. Hij nam al de schuld van Zijn uitverkorenen op Zich, om die te betalen. Schuldig werd Hij tot de dood, ja tot de dood des kruises. En dat voor vijanden, opdat zij met God verzoend zouden worden. Gij weet, zo schrijft de apostel aan de Korinthiërs, 2 Korinthe 8:9: de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijne armoede zoudt rijk worden. Christus rijdt op een ezel. Die diepe vernedering tekent Zijn gedrag ten opzichte van de Zijnen. Hij handelt met hen in liefde en zachtmoedigheid. Het is de grootste schittering en heerlijkheid van deze Koning dat Hij Zijn arm, schuldig en verloren volk uit de ellende redt en verlost en ze verrijkt met Zijn genade.

Op het veulen ener ezelin rijdt Hij. De Joodse Kerk en de heidense Kerk brengt Hij in Jeruzalem. Het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkig voortgaan. De uitverkorenen van Sem, Cham en Jafeth zullen door Hem vergaderd worden. Alle geslachten des aardbodems zouden in Hem gezegend worden. Al de heidenen, Heere, die Gij gemaakt hebt, zullen komen en zullen zich voor Uw aanschijn nederbuigen, en Uw Naam eren (Psalm 86:9). Geen klauw zal er van achter blijven. Met dat doel kwam Christus op de aarde. Joden en heidenen hebben Hem overgeleverd, opdat Hij voor beiden verzoening zou doen, en opdat zij beiden door Hem gezaligd zouden worden.

Uit alle talen, volken en natiën zullen zij eenmaal hun heerlijkheid brengen in het nieuwe Jeruzalem. De aarde zal vol worden van de kennis des Heeren gelijk de wateren de bodem der zee bedekken. Niemand zal ontbreken aan dat getal door God verordineerd ten eeuwige leven. De ere van Zijn Naam is er aan verbonden. Straks zal het zijn: Ziet hier, Ik, en de kinderen die mij de Heere gegeven heeft.

Omdat het de Heere van node heeft. Het is ook tot bevestiging van Christus. Om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien en verzadigd worden. En als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal hij zaad zien. Die ezel blijft niet vast, hij wordt losgemaakt, tot Hem gebracht en Hij zit er op als op Zijn eigendom. Het is te gering dat Gij Mij een knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël. Ik heb U ook gegeven tot een licht der heidenen, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde (Jesaja 49:6).

Een Ruth onder het Oude Verbond en een Ebedmelech de Moorman waren er de voortekenen van. Straks is het een Kananése vrouw, een heidense hoofdman en sommige Grieken die Jezus wel wilden zien, die tot bevestiging van Christus' arbeid gegeven werden in Zijn omwandeling op aarde. Straks zullen in grote getale de heidenen vragen naar de Wortel van Isaï, Die staan zal tot een banier der volken (Jesaja 11:10.) Wat zal het een verheerlijking voor de ziel van de Middelaar geweest zijn, toen Hij daar op die ezel gezeten, Zijn intocht doen mocht in Jeruzalem.

*Mijn trouw zal met Hem zijn.
Mijn goedheid Hem geleiden.
Zijn macht zal in Mijn Naam,
Zich over d' aard verspreiden.*

De gunst Zijns Vaders in Zijn ziel. De lofzangen van Zijn volk in Zijn oren. De eeuwige Hallelujah's van de verlost en in het vooruitzicht. Het volmaakte geloof in de zekerheid van Zijn overwinning, en de zaligheid der Zijnen, was in Zijn hart.

Omdat de Heere het van node heeft. Ja, daarom moest dat volk geboren worden. Daarom werd ook het huwelijk ingesteld, wel allereerst om een afschaduwing te zijn van de geestelijke gemeenschap tussen Christus en Zijn uitverkoren volk, maar ook opdat er een zaad Gods geboren zou worden. Nee, dat konden ze niet bekijken, noch veel minder geloven, toen Gods Geest hen levend maakte, en zij overtuigd werden van zonde, gerechtigheid en oordeel. Wat werd het hun van alle kanten benauwd, toen het gemis van God hen ontdekt werd, hun erf- en dadelijke schuld werd blootgelegd, toen Gods recht ging eisen in hun ziel en er geen kwadrantpenning was om te betalen. Toen het niet anders was dan vloek en oordeel, schuld en zonde. Wat hebben zij menigmaal gedacht: Was ik maar nooit geboren. Ze waren de ellendigste van alle mensen. Zagen zij achteruit, dan was het niet anders dan schuld, zagen ze vooruit dan konden ze niet anders bezien dan een eeuwig omkomen. God kon van Zijn recht niet af. En dat onkreukbaar recht eist niets anders dan hun eeuwig verderf: Onrein, onrein, moeten zij maar uitroepen. Alles getuigt tegen hen. Het eeuwig oordeel wacht hen. Het is niet anders dan omkomen. Doch wat een omkeer geeft het in het hart van zulk een verloren zondaar of zondares, als Gods eeuwig welbehagen aan hem en in hem verklaard wordt: Omdat de Heere het van node heeft. Nee, nooit zijn er woorden te vinden om die verwondering uit te drukken. Was te voren alles

even benauwd en bang en veroordeeld, wat komt er nu een blijdschap in hun hart. Nu worden zij blij dat zij geboren zijn.

*Eens geboren, dat is zeker verloren.
Tweemaal geboren, dat is van God uitverkoren.*

Ze moesten geboren worden om wedergeboren te worden tot een levende hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, ze waren van eeuwigheid door de Vader aan Christus gegeven, en dat moest nu werkelijkheid worden hier in de tijd. Het leven van Christus, Zijn lijden en sterven, ja de ganse vrucht van Christus' vernedering en verhoging moest in hen worden verheerlijkt!

Christus moet Zichzelf, maar ook al Zijn weldaden kwijt. God gaf aan Adam Eva; aan Izak Rebekka; aan Christus Zijn Kerk. En die twee zullen tot één vlees zijn. Die de Heere aanhangt is één geest met Hem. Een onreine wordt door Christus gereinigd. Een dwaas wordt wijs gemaakt tot zaligheid. En onvruchtbare vruchtbaar en ijverig in goede werken. Een trage vurig van geest. Een halsstarrige gewillig om het pad van Gods geboden te lopen. Christus komt Zijn bediening heerlijk te maken in de harten Zijner uitverkorenen. Als Profeet komt Hij hen te leren; als Priester te reinigen en te heiligen; als Koning te regeren en te leiden in het rechte spoor.

Omdat het de Heere van node heeft. Hij wil hier Zijn volk gebruiken. Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen. Soms gebruikt God een eenvoudig woord tot opbouw van Zijn Koninkrijk. Een pijl in de eenvoudigheid geschoten treft soms in het hart van een zondaar. Wat kan men moed scheppen uit een ander zijn behoudenis. Met welke gaven kan God soms eenvoudige kinderen Gods versieren, die in Gods Kerk meer nut stichten dan grote geleerden. Een bijzondere weldaad is het als God ons in Zijn Kerk als een ezel gebruiken wil in de ambtelijke bediening. Wat was er voor Mozes toch nodig om zichzelf te geven. Jesaja was een man van onreine lippen, doch God wilde hem gebruiken, Jeremia bracht in, dat hij niet spreken kon en jong was. Doch hij werd losgemaakt, en God gaf Zijn woorden in zijn mond. Als God wil kan de ezel spreken, zie het in Numeri 22:28. God gebruikt wie Hij wil. Hij heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars. Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouw des lichaams van Christus (Éfeze 4:11 en 12). God heeft niemand nodig, maar Hij wil mensen gebruiken. Bevoorrecht zijn degenen, die God daartoe afzondert. En nog groter als zij in zichzelf maar nooit méér worden dan een ezel, waar Christus op rijdt door de wereld naar Jeruzalem. Christus' doel is de verheerlijking Zijns Vaders, de verlossing van Zijn volk, de terugbrenging van Zijn Kerk, maar Hij bekommt ook door dat alles Zijn eigen heerlijkheid.

(3) Op de heerlijkheid van Christus

En dat is het laatste waarop wij nog een ogenblik willen wijzen. De discipelen hebben de ezel tot Jezus gebracht. Zij hebben het alles bevonden gelijk hun Meester hen gezegd had. Het is ongetwijfeld een versterking in het geloof geweest in Hem, en een bevestiging van Zijn woord. Die ezel was niet getuigd, niet getoomd, veel minder gezadeld, doch de eerbied en de liefde der discipelen voor Christus duldde niet, dat Hij zonder enig zadel op het veulen zou zitten. Zij maakten er één van enkele hunner overklederen. De liefde heeft alles voor de Heere Jezus over. Als

Christus de hoogste plaats in ons hart inneemt dan vergeten we onszelf. De liefde Gods, uitgestort in het hart door de Heilige Geest openbaart zich aanstonds in wederliefde. Ons bestaan van nature is maar voor onszelf te zorgen. Ons bestaan is eigenliefde, dan is het maar: ik, ik; en het blijft: ik. Waar genade triomfeert wordt dat van stonde af aan anders. David zegt in Psalm 18:2: Hartelijk zal ik U liefhebben, Heere mijn Sterkte. Bij de eerste zaligmakende aanslag krijgen wij God lief boven onszelf. Zijn deugden boven onze zaligheid. Dat is in de genade hetzelfde als in de natuur.

Elk kind dat geboren wordt brengt zijn eigen liefde mee. Als zodanig hoeft u niet tegen een groot gezin op te zien, getrouwd. Nooit moet u liefde nemen van een kind, dat er is, om mee te delen aan een kind dat geboren moet worden. Ouders met grote gezinnen weten wel beter. Zo is het in de genade ook. Elke weldaad brengt zijn eigen liefde mee, maar heeft ook zijn eigen vrucht. Wanneer we over weldaden horen spreken en er is geen liefde bij, dan zit het meer in ons hoofd dan in ons hart. Openbaart God Zich aan een zondaar in Christus als verzoend en bevredigd op grond van dat offer, de wederliefde wordt openbaar. Komt de tijd dat Christus in ons hart geopenbaard wordt, dan is het eveneens. Rebekka had al liefde voor Izak, voor ze hem gezien had. En toen ze hem zag werd het sterker. Ze zijn spoedig getrouwd. O, als Christus een gestalte in ons krijgt, en door het geloof in ons hart gaat wonen, dan worden wij in de liefde geworteld en gegrond (Éfeze 3:17). Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen. Als Christus zo kort bij ons komt dan raken wij al wat van ons is kwijt, en dat kost dan geen moeite. Het gaat alles vanzelf. Hoe korter bij Christus, hoe minder wij redeneren, en hoe minder ons vlees te vertellen heeft.

En dan lezen wij in vers 36 zeer opmerkelijk: En als Hij voortreisde, spreidden zij hun klederen onder Hem op de weg. Het spreiden van hun klederen op de weg was om Christus te eren. Toen Jehu tot koning werd uitgeroepen hebben de krijgsoversten hun klederen onder hem gelegd, ten teken dat zij zich aan Hem onderwierpen. De meesten der schare deden dat, en anderen hieuwen takken van de bomen en spreidden ze op de weg. Hoe dichters Christus, op de ezel gezeten, nabij Jeruzalem kwam, hoe meer klederen er op de weg werden gespreid, en hoe meer takken er van de bomen voor Hem gelegd werden.

Onze eerste ouders Adam en Eva hebben in hun schaamtegevoel van de bladeren der bomen klederen vervaardigd om hun naaktheid te bedekken. Maar nu worden klederen en bladeren onder de voeten gelegd van Sions eeuwige Koning. O, de Kerk betuigt in Jesaja 61:10: Want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan. Als Christus voortreist ook in ons hart, wat komt dan alles wat van ons is op de grond om vertreden te worden. O, alles waaraan we te voren zoveel waarde gehecht hebben, dat gaat er alles aan. En dan niet gedwongen maar vrijwillig. Alle bedekselen der schande gaan er dan aan, alles waar een mens zich mee opgepronkt heeft, valt dan ten enenmale weg. Als Christus voortreist blijft er niets anders over dan een ontbloot zondaar, die alleen in Christus al zijn heil en zaligheid vindt. Dan achten wij alles schade en drek om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, om in Hem gevonden te worden, niet hebbende onze gerechtigheid die uit de wet is, maar door het geloof in Christus Jezus (Filippenzen 3). Dan hebben wij geen bekommring of wij het nog ooit terug zien, nee, daar is geen gedachte meer van. Ons bestaan wil liever overkleed dan ontkleed worden.

Doch heeft de genade heerschappij in ons hart, ligt ons bestaan er onder, dan wisselen wij graag alles voor Christus in. Dan wordt alles wat van ons is ballast, en dan springt het leven Gods van vreugde in ons op, wanneer alles er aangaat. Dan kan het ook, want in het gezelschap van Christus, is de reis naar Jeruzalem, de stad des groten Konings. Hij is onze bedekking, onze gerechtigheid en heiligheid voor God. En:

*Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in de dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.*
Psalm 84:6

Wij dragen kleren om onze naaktheid te bedekken, om ons lichaam te beschermen en ook te versieren. Maar verenigd met Christus kunnen wij Gods aangezicht in gerechtigheid aanschouwen. Vervuld met Christus, is ons hart brandende in ons, en versierd met Christus worden wij in gestikte klederen tot de Koning geleid (Psalm 45:16).

De klederen zijn ook een teken van het hart. En in die stand van het leven leggen wij ons gehele hart voor Christus neer, opdat Hij het regere en besture. Dan hebben wij geen wil en geen zin meer, doch dan is het:

*Neig mijn hart en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen Naam.*

De takken van de bomen zijn tekenen van vrijheid, overwinning en vreugde. Ja, als Christus zo Zijn intocht doet, dan blijft satan verre weg. Dan is het: Alle instrument, tegen u bereid, zal niet gelukken (Jesaja 54:17). Wat een vrijheid geniet dan dat volk in Christus. Die de Zoon vrijgemaakt zal hebben, zal waarlijk vrij zijn. En waar alles onder de voet ligt en zij in gezelschap van Christus op de stad aangaan, dan zijn zij in Hem meer dan overwinnaars (Romeinen 8:37). Daar is een vreugde, meer dan ter tijd als der goddelozen koorn en most vermenigvuldigd worden. Een vreugde in God door Christus.

Met Christus de stad in het oog. Welk een vreugde, welk een blijdschap. Het zijn hoogtijden in het leven. Meest hebben ze hun tranen tot spijs en zijn ze met Heman twijfelmoedig.

Maar nu is het Hosanna, een kreet van trouw en aanhankelijkheid. Het is nu uit de volheid van hun hart dat zij Christus eer en heerlijkheid geven. Nu staat er geen politie meer voor de deur. O nee, nu mogen zij vrij hun grote blijdschap uiten, maar ook hun hoopvolle verwachting voor de toekomst. Voor Christus was die tocht bemoedigend, doch voor de levende Kerk ook. Dan is er niets meer in de weg. Dan is het een effen baan.

Is er bij de discipelen blijdschap en vreugde, Jeruzalem is beroerd, als Jezus komt. Dat was ook het geval met Herodes en geheel Jeruzalem, toen zij van de wijzen uit het Oosten hoorden van de geboorte van de Koning der Joden. Wat eigenaardig toch dat nu Christus komt, gereden op een ezel, in alle eenvoudigheid dus, dat er een

nieuwe beroerte heerst onder het volk. De minste openbaring van Christus als Koning ontroert het bloed, en maakt de stad beroerd. Zo is het in het hart van een levendgemaakt zondaar ook. Wanneer Christus de verdorvenheid gaat ten onder brengen door Zijn geestelijke kracht, dan komt er ontsteltenis en beroering.

Jeruzalem is ontsteld, instee van verblijd. De vraag wordt gedaan: Wie is Hij? Een gepaste, nuttige, persoonlijke, dringend noodzakelijke vraag. Niemand mag rusten, voordat hij de uitslag er van weet. Men was bereid inlichtingen te geven. Als wij het Mozes vragen, dan zal hij zeggen: Hij is het Zaad der vrouw, die de slang de kop zal vermorzelen. Vraagt het vader Jakob, en hij zal u antwoorden: De Silo, of de Held uit het geslacht Juda. Onderzoek het bij David en hij zal u spreken van de Koning der ere. Jesaja zal zeggen: Immanuël. Jeremia: de rechtvaardige Spruite. Daniël: de Messias. Johannes de Doper: het Lam Gods. Zo u het de God van alle profeten Zelf vragen wilt, Hij zal U antwoorden: Deze is mijn geliefde Zoon in dewelke Ik Mijn welbehagen heb. Ja, de duivelen zelfs zijn gedwongen geweest te zeggen: Ik ken U wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods. De discipelen noemen Christus' naam, Zijn ambt, Zijn vroegere woonplaats, en Zijn nederige afkomst.

Gelukkig, die op die vraag mag antwoorden: Mijn liefste is mijn en ik ben Zijne, die weidt tussen de leliën (Hooglied 2:16), en: Zulk één is mijn Vriend, gij dochteren van Jeruzalem.

Met alle recht mogen wij dan samen wel aanheffen, ziende op die volheerlijke en voortreffelijke Middelaar en Koning, en op al degenen die door Hem zijn verkoren, en aangenomen tot Zijn volk, dat tot Zijn dienst is bereid met volkomen overgave van ziel en lichaam (Psalm 2:7).

*Welzalig zij die naar Zijn reine leer,
In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen;
Die Sions Vorst erkennen voor hun Heer',
Welzalig zij, die vast op Hem betrouwen.*

TOEPASSING

Die intocht van Jezus in Jeruzalem was van grote betekenis voor het Joodse volk, voor de farizeeën, ook voor Christus Zelf, maar wat is het voor elk mens noodzakelijk te onderzoeken welke waardij ze voor ons heeft. Elke voetstap, die Christus hier op aarde gedaan heeft en elke daad die Hij verricht heeft, is Borgtochtelijk, en daarin heeft Hij de eer Zijns Vaders bedoeld en het heil van Zijn Kerk. Beweldadigd was het land en de stad waar Christus Zijn intocht deed, waar Christus geleefd en gepredikt, maar ook Zijn heerlijkheid vertoond heeft.

Allerwege trad Hij op als de Knecht des Vaders, en als de gezalfde Profeet, Priester en Koning. Wel was Zijn heerlijkheid verborgen in de staat van Zijn diepe vernedering, doch in verschillende momenten Zijns levens blonk Zijn Majesteit als de Eeuwige Zone Gods zichtbaar uit. Ook wel in het bijzonder in het gedeelte, waarbij wij thans mochten stilstaan.

In ons land heeft Christus de standaard van Zijn eeuwig Evangelie zichtbaar geplaatst en Zijn wonderen groot gemaakt. Van oude tijden heeft God vele van Zijn dienaren en knechten uitgezonden om ezels los te maken en tot Jezus te brengen.

Welk een gezegende tijden zijn er in ons vaderland geweest. In de veelheid der onderdanen is toch des Konings heerlijkheid. Thans zijn het tijden van afval en- diep verval in Neerlands kerk en onder Neerlands volk. O, dat die grote Koning nog eens redenen nam uit Zichzelf om nog eens weder te keren met ontfermingen, om de hof Zijner kerk te bezoeken als in de dagen van ouds, met de glans van Zijn Godheid, Majesteit, genade en Geest.

Doch de hoofdzaak, waar het voor ieder persoonlijk op aan komt is of Christus als Koning al ooit intrek in ons hart heeft genomen. De zaligheid is in geen ander, en er is onder de hemel geen andere Naam gegeven door welke wij moeten zalig worden (Handelingen 4:12). Waar wij bij bepaald worden bij de intocht van Christus in Jeruzalem, dat is wel allereerst bij de soevereine handelingen Gods. Het is niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar het is alles des ontfermenden Gods. De Zone Gods, de Middelaar des Verbonds, gebiedt de ezel los te maken. Die ezel wordt gebracht zonder enige tegenspraak, en zonder uitnodiging doet Christus Zijn intocht. En zo handelt God met Zijn uitverkoren volk. Gelijk die ezel niet gevraagd heeft om losmaking, zo is het met elk mens van nature. Bij wie knellen de banden des satans en der zonde? Wie schreeuwt uit en van zichzelf tot God om van die banden verlost te worden? Petrus sliep in de gevangenis, geboeid aan handen en voeten, omringd door zestien krijgsknechten. Doch dat was geen slaap des doods, maar een rusten des geloofs in God door Christus. Doch zo rustig slaapt een mens in zijn banden, zonder bekommering om er uit verlost te worden. De afgefallen engelen worden met eeuwige banden onder de duisternis bewaard tot het oordeel des groten dags. Voor hen is er geen verlossing ooit mogelijk. Gans anders is het met Adams gevallen zonen en dochteren. Voor dezulken, hoe gebonden en geboeid ook, is er nog hoop en mogelijkheid. Ik heb bij enen Held voor Isrel hulp beschoren, zo getuigt de Vader tot troost van Zijn gebonden volk in Psalm 89:9. Ongevraagd doet Christus Zijn intocht in Jeruzalem. Hij onderneemt die reis, zet ze voort, maar voleindigd die ook. Alles wat Hem tegenstaat, wordt uit de weg geruimd. Ongestoord gaat Hij voort. Niemand belet Hem in Zijn gang. Hij toont dat Hij is de Koning boven alle koningen der aarde.

Zo treedt Hij op in de harten van Zijn volk, en zo gaat Hij voort totdat het einddoel der reis is bereikt.

O, nee, geliefden, het hangt van ons niet af. Wat was het dan treurig gesteld. Dan was het hopeloos. Wij hebben in Adams val met God afgedaan, ons van Hem afgescheurd om nooit meer tot Hem. terug te keren, om nooit meer onze knieën voor Hem te buigen.

Maar eeuwig wonder van vrije, soevereine ontferming. God heeft er anders over gedacht. Onze raadslagen worden verbroken en Gods gedachten worden bevestigd. Die Gezegende des Vaders, die het geen roof behoefde te achten, Gode evengeliek te zijn, heeft Zichzelven vernietigd, heeft de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen, heeft hier op de aarde volvoerd het werk Zijns Vaders. Maar Hij heeft ook zichtbaar vertoond, wat Zijn gangen zijn door alle tijden en eeuwen in de harten Zijns volks. En zo wij tussen de wieg en het graf daar nu geen persoonlijk deel aan zullen krijgen, wat zal ons dan anders wachten, dan eeuwig gebonden te worden en straks in het helse vuur voor eeuwig geworpen te worden.

Wat is uw staat beklagenswaardig, mijn onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid. O, dat God uw blinde zielsogen opende, eer dat het voor eeuwig te laat zal zijn. Nooit geen kennis te krijgen van uw verloren toestand, nooit geen deel aan Christus, en aan de verlossing door dat bloed des Lams, waar zal het toch eindigen? Bedenk nog heden wat tot uw eeuwige vrede is dienende. Toen Christus voor de poorten van Jeruzalem kwam, een stad, enerzijds vol van godsdienst, en anderzijds vervuld van goddeloosheid, weende Hij over haar, zeggende: Och, of gij in deze uwen dag nog bekende wat tot uw vrede is dienende, maar nu is het verborgen voor uw ogen. Wij zijn vijanden van God en Christus, en leven onze doodstaat uit zonder smart, zonder bekommering, en zonder behoefte aan die Persoon, Die ons alleen maar vrijmaken kan uit de boeien, waarin wij gekluisterd liggen. In ons hart is eveneens als in Jeruzalem geen plaats voor Christus.

Wij zijn voldaan in onze godsdienst en belijdenis en zijn vijanden van Christus en van Zijn kruis. Christus doet niettegenstaande dat alles Zijn intocht in die stad.

Dat die grote Held het zwaard nog eens gorden mocht aan Zijn heup, en voorspoedig mocht rijden op het Woord der Waarheid en rechtvaardige zachtmoedigheid. Dat Zijn rechterhand Hem vreselijke dingen mocht leren (Psalm 45:5). Wij zouden het eeuwige profijt er van ontvangen. En zo Hij ons losmaakt, wij zullen in satans macht nooit meer 'terugkeren. Het is een eeuwige verlossing, die Christus teweegbrengt in de harten Zijner uitverkorenen. Het is een vrij en soeverein werk van de hemel, waarvoor Hij ook alleen de eer en aanbidding zal ontvangen. Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. En dat werk dat Christus begint, dat volvoert Hij ook tot lof van Zijn Naam. Zo een ziel wordt losgemaakt, hij blijft daar niet staan. Hij wordt gevoerd met smeking en geweent. Hij weet de weg naar Christus niet. Maar, Gods Geest leidt hem in dat effen land. Vele bekommelingen liggen er tussen het losmaken en het komen tot Christus. Ze moeten maar bekennen dat ze geen verstand hebben, en als blinden en doven geleid moeten worden. Wat al wegen van gemis, veroordeling en vijandschap worden er geopend voor zulk een losgemaakte ziel. Overal zoeken zij het in, doch het is alles tevergeefs. Het gaat door een weg van onmogelijkheid, doch een weg die niet is zonder bemoediging. Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven. De ware rust des geloofs is alleen in Christus. Hij is de Silo, de Rustaanbrenger. Hij heeft Gods recht genoeg gedaan, de wet van zijn vloek ontwapend, het oordeel gedragen en weggedragen, een eeuwige gerechtigheid verworven. In Hem is de Fontein des levens en in Zijn licht zien wij het licht. Het einde der wet is Christus tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft (Romeinen 10:4). En dan verenigd met Christus gaat het op Jeruzalem aan, van stap tot stap en van trede tot trede. Ja, in die vereniging met Sions Koning, door Hem geleid en bestuurd mag dat volk wel eens zingen:

*Zij zullen gaan van deugd tot deugd,
Totdat ze in Sion al met vreugd
Komen en daar dan Hem aanschouwen.*
Psalm 84:4

In die nauwe vereniging krijgt Christus eer en heerlijkheid. Daar verliezen zij hun glans en waarde. Al wat zij bij zich hebben worden zij kwijt, en wat staan zij het dan ook gemakkelijk af. Het is op de weg naar Jeruzalem een heilige vanzelfheid.

Waar zij vroeger zo veel mee op hadden, waar zij zo krampachtig aan vast zaten, verliezen zij op die weg. Een naakte zondaar gaat er door de poort des hemels, bekleed met de gerechtigheid Christi. Hun verlies wordt hun winst. Hun omkomen hun behoud. Hun nederlaag hun overwinning. Hun overgave hun zegepraal. Met Christus vernederd, maar ook met Hem verhoogd. Met Christus lijden, met Hem verheerlijkt. Met Hem in de dood, met Hem in het eeuwige leven. Met Hem door smaad en schande, maar ook met Hem gekroond met de kroon der heerlijkheid. O, gelukkig volk, dat het hier door genade leren mag: Omdat de Heere het van node heeft. En hoe verder zij op de weg naar Jeruzalem komen, hoe groter het wonder zal worden. Ja de eeuwigheid wordt voor hen ontsloten, en het vrije welbehagen geopenbaard. En als zij in de eeuwigheid komen, dan worden zij gewaar dat de eeuwigheid er voor nodig is, om voor dat wonder God groot te maken. O nee, het gaat niet buiten een mens om.

Duizenden hebben Christus vergezeld, zijn meegelopen, hebben 'Hosanna' geroepen, doch straks is het: 'Kruist Hem, kruist Hem'. En zo gaat het met allen die Jezus met hun mond roemen, maar Hem inwendig verloochenen. We zullen moeten weten hoe we losgemaakt en tot Christus gebracht werden. Zijn dat zaken geworden in ons leven dan worden er tranen geschreid van vernedering, tranen van verootmoediging, maar ook tranen van blijdschap en vreugde in God door Christus. O, dat inblikken in hun staat van diepe ellende, wat voorgaat op de weg des levens, maar ook dat inzien in Gods eeuwig voornemen doet hen met eerbied zwijgen. In de hemel was er een stilzwijgen van omtrent een half uur. En daar wordt hier reeds iets van geleerd door die losgemaakten, door die tot Christus gebrachten, en door degenen die verbonden met Christus naar Jeruzalem mogen reizen. O, dat die volheerlijke Middelaar en Koning meer en meer verhoogd werd in uw harten, volk des Heeren. En de vrucht daarvan zal zijn dat u Hem hoe langer hoe meer nodig zult krijgen, aan Hem gebonden zult worden, opdat Hij u lere van Zijn wegen, opdat Hij u ontblote van alles wat u kwijt moet, om u te bekleden met dat reine lijnwaad van de rechtvaardigmaking der heiligen. Dat Hij als Koning in u ten onder brenge alles wat zich tegen Hem verheft. Zijn heerlijkheid wordt dan uw blijdschap.

En zo, volk van God, gaat het naar Jeruzalem. Christus zal Zijn doel niet missen. O nee, Hij is de waarachtige God en het eeuwige leven. In Zijn hand is uw zaligheid eeuwig gewaarborgd en verzekerd. Hij beoogt Gods heerlijkheid en dat is toch ook het hoogste doel van uw leven. Niet ons, niet ons, maar Uwe Naam geeft ere, om Uwer goedertierenheid en om Uwer Waarheid wil. Hier hebt u bij aanvang het geleerd om Christus te kronen in de hoogachting die u voor Hem hebben mag. U hebt Hem erkend als de kostelijkste, de liefste, de schoonste, de begeerlijkste, de voortreffelijkste in hemel en op aarde. Wien heb ik nevens U in de hemel, nevens U lust mij ook niets op de aarde (Psalm 73:25). U hebt Christus mogen erkennen en aannemen als uw Heere, uw Koning en God, uw Hoofd en Verlosser, uw Goël en Zaligmaker. En wat hier de hoogste stand was in uw leven, met die geschonken Koning in God te mogen eindigen: Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave (2 Korinthe 9:15). Het zal in het Jeruzalem daarboven eeuwig uw werk zijn.

O, wat jammer dat ons hart er zo vaak leeg van is, en onze monden zo weinig vervuld met de heerlijkheid Christi. Wat gaan we vaak met gesloten monden over de aarde, en wat is onze ziel er menigmaal ver van af om God eer en heerlijkheid te geven. We hebben nog zo veel met onszelf op en met hetgeen van ons is. Wat zijn

we nog veel gebonden aan onszelf, en aan zoveel dat God mishaagt en Christus ontkroont. Het zijn zulke korte ogenblikjes dat het eens anders is. Doch des te groter wonder zal het worden als Christus van die ezel zegt: Omdat de Heere het van node heeft. O volk des Heeren, in Jeruzalem zal het eeuwig zijn in uw hart en mond:

*Mijn God, U zal ik eeuwig loven,
Omdat Gij 't hebt gedaan.*

Ja, het einde zal zijn: Zij zullen aankomen en Zijn gerechtigheid verkondigen den volke dat geboren wordt, omdat Hij het gedaan heeft (Psalm 22:32).

AMEN

Voorzang: Psalm 34:2
Nazang Psalm 22:16

6. Over de verdwijning van de zee

Geliefden, aan de ene zijde valt het op de wereld alles mee, en aan de andere zijde valt het alles tegen. Het valt alles mee, wanneer wij ogen krijgen om te zien en harten om op te merken wat God ons hier nog schenkt. Het leven hebben wij verbeurd, en de dood hebben wij verdiend. Wij bezitten erf- en dadelijke schuld. Alles wat wij boven de hel ontvangen is genade van God. Alles, ja alles is door ons verzondigd, en dat van dag tot dag. Maar nu laat God ons nog leven. Wij krijgen nog zaad om te zaaien en brood om te eten, De hemel dekt ons nog, en de aarde draagt ons nog. Wij worden nog gevoed, gekleed en onderhouden.

*God zegent mens en beest
En doet Zijn hulp nooit vruchteloos vergen.*

Onder de verkondiging van het eeuwig Evangelie, en onder het aanbod van genade leven wij nog. Christus wordt nog uitgedragen, als de enige Naam onder de hemel tot zaligheid gegeven. De rijkdom van Gods genade in Christus nog voorgesteld voor een arm, dood en doemschuldig volk. En vermenigvuldig al de voorrechten en weldaden die ons nog geschonken worden, dan valt het alles mee. Wat is er dan een stof van dag tot dag om weg te zakken onder de goedertierenheden Gods aan onwaardigen bewezen, en de Naam des Heeren aan te roepen. Maar aan de andere zijde, dan valt het hier alles tegen, voor de wereld, maar ook voor het volk van God.

Wat de wereld betreft, lees het zelf maar in Psalm 90:10: 'Het uitnemendste is moeite en verdriet'. O wanneer een mens maar eerlijk is, dan zal hij het wel zeggen, dat het gehele leven maar een aaneenschakeling is van bittere teleurstellingen. Zeker, wat lacht de wereld een mens toe, en wat zijn de verlokkingen en de verleidingen vele. Toen Christus verzocht werd door de duivel in de woestijn, toonde de duivel Hem in de laatste verzoeking al de koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid. (Matthéüs 4:8). De wereld belooft veel, maar och, er is geen vervulling in te vinden. Eén onzer oudvaders schreef eens, dat een ronde wereld ons driehoekig hart niet kan vervullen. En zo is het ook inderdaad. Waar de mens gaat, staat, of ligt, overal steken de doornen en distelen der zonde ons, en daarenboven alles roept ons toe: 'Bij mij is het niet.' Het valt hier tegen. Het is alles zonder God zo leeg, zo arm en zo dood, dat het met geen woorden uit te drukken is. De Heere Jezus zegt in Spreuken 8:35: 'Want die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van den Heere.

En wat Gods volk betreft? Zeker, er zijn momenten en ogenblikken dat hun ziel zich in God mag verblijden, en dat zij in het bloed des Lams vrede met God mogen hebben. Er zijn wel eens Elims, te midden van al de bittere Mara's, doch ook voor hen valt het hier zo tegen.

Hoor Paulus maar eens in 1 Korinthe 15:19: 'Indien wij alleenlijk in dit leven op Christus zijn hopende, zo zijn wij de ellendigste van alle mensen'. Zodra God Zijn uitverkoren volk in de tijd des welbehagens, in het uur der minne trekt, en wekt uit de doodslaap der zonde, begint de strijd.

Zeer zeker, het leven van Gods kinderen is een afwisselend leven, en er zijn wel eens stonden, dat het is alsof er geen duivel, wereld of zonde meer is, maar over het algemeen moet dat volk door vele verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk Gods.

Satan laat hen niet met rust, en omdat zij van de wereld niet zijn, daarom haat hen de wereld. Wat zijn de benauwingen veeltijds groot, en de bestrijdingen menigvuldig.

Daarbij, wat een kruis en wonden worden Gods kinderen hier opgelegd, en wat een doornen krijgen zij in hun vlees, opdat zij zichzelf niet zullen verheffen. Kastijdingen en beproevingen zijn hier hun deel, opdat zij Gods heiligheid deelachtig zullen worden. En boven dat alles, zij moeten een vlees omdragen dat zich der wet Gods niet onderwerpt; een lichaam der zonde en des doods, wat hun gedurig doet zuchten zolang zij in Mesech zijn. Er zijn bittere teleurstellingen in hun leven, doch de allerswaarste zijn, de verbergingen van Gods vriendelijk aangezicht, en dat zij zo teleurgesteld met zichzelf uitkomen. Inderdaad, wanneer zij alleenlijk in dit leven op Christus waren hopende, zij waren de ellendigste van alle mensen. Christus bad in het Hoge priesterlijk gebed niet om wegneming van dat volk uit deze wereld, maar dat zij bewaard mochten worden van den boze. O, wat zijn er een duisternissen, een bekommelingen, een vertwijfelingen soms, donkere nachten, en bange dagen, dat soms alles schudt en beeft. Voor Christus viel het op de wereld niet mee, en voor Gods kind evenmin. Zij moeten hier de voetstappen van Christus drukken en één plant met Hem worden in de gelijkmaking Zijns doods, om het ook te zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding.

De wereld heeft echter geen vooruitzicht, maar Gods kinderen wel. Zij gaan een blijde toekomst tegemoet, Hun heilzou is aan het dagen. Eenmaal zullen de schaduwen wegvlieden en alle beroeringen eindigen. Daarover wensen wij met de hulpe Gods in deze ure te handelen.

Onze tekst vindt U opgetekend in Openbaring 21 vers 1b:

En de zee was niet meer.

Aan de hand van deze tekst wensen wij thans met u te spreken over:

De verdwijning van de zee

- (1) **Zij is door Gods Geest beschreven**
- (2) **Zij ligt gegrond in de arbeid van Christus**
- (3) **Zij wordt eenmaal volle werkelijkheid voor Gods gunstgenoten**

(1) Zij is door Gods Geest beschreven

Het was onder de keizer Domitianus omstreeks het jaar 95 na Christus, dat de apostel Johannes, verbannen werd naar het eiland Patmos. Het was uitwendig voor Johannes een diepe weg, doch ook voor hem persoonlijk een profijtelijke weg. Johannes heeft daar wel eenzaam moeten leven, maar veel de dadelijke gemeenschap met Christus ervaren.

Grote verborgenheden heeft God daar aan hem ontdekt, maar ook dierbare openbaringen geschonken. De verheerlijkte Immanuël, heeft Zich op kostelijke wijze ontdekt tot vernedering, bemoediging en vertroosting van de getrouwe Godsgezant.

Christus heeft hem gebruikt om aan de zeven gemeenten van Klein-Azië brieven te schrijven, die van blijvende waarde zijn, voor Gods strijdende Kerk op aarde. De

beproeving, verdrukking en loutering van de Kerk door alle tijden en eeuwen, maar vooral ook in het laatste der dagen, heeft God hem geopenbaard. Niet alleen echter is de zware strijd van de Kerke Gods hem verklaard, maar ook de eindelijke zegepraal van het Sion Gods. Babylon zal vallen, de duivel zal geworpen worden in de poel van vuur en sulfere met al zijn trawanten, en de Bruid des Lams zal in de bruiloftsmaal geleid worden, opdat zij dan niet langer meer Bruid, maar de vrouw des Lams zal zijn.

De volvoering van Gods eeuwige raad aanschouwt Johannes in het eind van de openbaringen door God aan hem gegeven. De apostel mag staren op het eind der eeuwen. De eeuwigheidstoestand wordt aan zijn oog verthoont. De gedaante dezer wereld gaat voorbij, zegt Paulus, De gedaante d.w.z. haar inrichting.

Johannes zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. De eerste hemel en eerste aarde waren weggegaan. Geen nieuwe schepping, maar een herschepping zal de formering van deze nieuwe hemel en van die nieuwe aarde zijn. Evenals Gods kinderen hun eigen lichamen terug ontvangen, maar met andere hoedanigheden, om daarin God eeuwig groot te maken, zo zullen ook de nieuwe hemel en de nieuwe aarde naar hun wezen dezelfde zijn, ofschoon in hoedanigheid, vorm en verband enzovoort, zeer gewijzigd.

Die vernieuwing zal ook alles omvatten. Niets zal hier zijn stand behouden. Het bewegelijke maakt straks plaats voor de dingen die niet beweeglijk zijn, opdat zij duurzaam blijven. Vandaar dat er ook in onze tekst staat: 'En de zee was niet meer'. Onder de zee verstaan wij: de vergadering der wateren. De wateren die de bodem der zee bedekken, beslaan naar het oordeel der geleerden 72% van de wereld.

De Heilige Schrift leert ons dat de zee een schepping Gods is. Zij is geschapen voor de val. (Genesis 1:10, Psalm 146:6, Spreuken 8:29, Jona 1:9, Psalm 96:5). Job tekent in dichterlijke taal, hoe de zee geschapen is als een kind, dat langs de wonderlijkste weg ter wereld komt (Job 38:8-11).

De zangers en profeten zijn onder de indruk geweest van de onmetelijkheid der zee; als Job de volmaaktheid des Almachtigen wil loven, roept hij uit, dat hij is breder dan de zee (Job 11:9). Over de zee regeert God in volle majesteit. Hij vergadert de wateren der zee als op een hoop naar Psalm 33:7; Hij stilt het bruisen harer golven (Psalm 65:8) en doet de zee en het droge beven (Haggai 2:7). En van de Heere Jezus staat er, dat de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn. (Markus 4:41).

Hoewel de zee door God geschapen is voor des menschen val, heeft de zee in de Heilige Schrift doorgaans een minder gunstige betekenis. Zij wordt beschouwd als zich van verre te bevinden (Psalm 65:6). Zij is groot en wijd van ruimte (Psalm 104:25, Job 11:9). Zij is onpeilbaar diep (Job 38:16, Micha 7:19.) Op sommige plaatsen heeft men gepeild tot een diepte van ongeveer 12000 meter. Zij is onvast en woelig (Jakobus 1:6, Jesaja 57:20). Zij is bruisend en dreigend (Psalm 46:4, Job 7:12).

De zee is een beeld van het leven der volkeren. (Daniël 7:3, Openbaring 13:1). Ook in zijn gisting en trotse verheffing (Jesaja 5:30, 6:23). Haar opgeblazenheid te beheersen geldt als een grote blijk van Gods Almachtige kracht (Psalm 89:10). Ook is zij in Gods hand een instrument tot verderving (Exodus 14:26 tot 28).

De eerste wereld kwam om in de zondvloed. En Farao die in zijn trotsheid en vijandschap de Nijl bestemd had om te zijn het graf voor Gods kerk, verdronk zelf met zijn heir in de wateren van de Rode Zee.

De zee heeft een grimmig en verraderlijk karakter; veroorzaakt veel zorg en smart, ja openbaart zich als een geduchte vijand der mensheid. Zij is onbetrouwbaar en gevaarlijk. Zij is het grootste mensengraf van de wereld. Wij lezen in Openbaring 20: 'dat de zee hare doden gaf die in haar waren'. De zee houdt de volkeren van elkander gescheiden, naar Gods wijs bestel.

Wanneer nu in onze tekst staat: 'En de zee was niet meer', moeten wij dan denken aan de vernietiging van het water? Dat is onmogelijk. Denk maar aan hetgeen wij lezen in Jesaja 33:21: 'Maar de Heere zal aldaar bij ons heerlijk zijn; het zal zijn een plaats van rivieren, van wijde stromen, geen roeischiit zal daar doorvaren en geen treffelijk schip zal daar overvaren'.

Ook lezen wij in Jesaja 49:10: 'Want hun Ontfermer zal ze leiden, en Hij zal hen aan de springaders der wateren zachtken leiden'. En tenslotte in Openbaring 22:21 verklaart Johannes zelf: 'En Hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit de troon Gods, en des Lams'.

Durham spreekt niet van een vernietiging van het water, maar een terugleiding van de zee, tot de oorspronkelijke natuur van de eerste wateren. Hij schrijft: 'dit dunkt ons, de eenvoudigste zin te wezen'.

Vatten wij nu alles samen, dan is er grond om vast te stellen, dat eenmaal in de voleinding der eeuwen, de zee voor altoos haar grimmig en verraderlijk karakter verloren zal hebben. Dan zal de zee, dit majestueuze deel van Gods schepping enkel des Heeren heerlijkheid vertellen.

Alle verdriet zal eenmaal eindigen voor Gods ware Kerk. God Zelf zal alle tranen van hun ogen afwissen, en geen rouw of moeite en gekrijt zal er meer zijn. Hier op aarde wel en het zal ook blijven, zolang de Kerk een plaats heeft in de boze wereld. Hier is van verdriet menigmaal het oog van Gods kind doorknaagd.

Zodra Gods Geest hen levend maakt en overtuigt, krijgen zij een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. En het blijft hier een zaaien met tranen, zolang zij in Mesech moeten zwerven. Straks zal dat eeuwig eindigen en hun rouw verwisseld worden in eeuwige blijdschap en vreugde.

Ook zal de tijd aanbreken, dat er geen afstand meer zal zijn. God heeft Zijn Kerk over de lengte en de breedte der aarde. Christus zwaait Zijn scepter van de zee tot aan de zee, en van de rivieren tot aan de einden der aarde. De Koningin van Scheba kwam van de einden der aarde om de wijsheid van Sálomo te horen (1 Koningen 10.) De Kananése vrouw woonde in Tyrus bij Sidon. De Kamerling kwam van Candacé, en was een minister uit het Morenland, waar God Zijn genade in Christus aan verheerlijkte.

Uit alle talen, volken en natiën vergadert de Zone Gods, door Zijn Geest en Woord, de gemeente der uitverkorenen ten eeuwigen leven. Die Kerk wordt door het geloof met Christus verenigd, maar ook door de band des Geestes en der liefde aan elkaar verbonden. Dat ware volk van God belijdt: ‘Ik geloof één heilige, algemene, Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen. Zij worden dus ook verenigd en verbonden met al degenen die uit God geboren zijn. Door Christus zijn zij nabij gebracht (Éfeze 2:13).

Van nature zijn zij van God gescheiden. Los van God leefden zij daar voort. Maar door wederbarende genade aan God en Christus, maar ook aan Zijn volk met onverbreekbare banden gebonden. Toch kunnen zij, dat volk namelijk, ook na ontvangene genade, zo ver van God en van elkaar afleven. David zegt in Psalm 61: ‘Van het einde des lands roep ik tot U, als mijn hart overstelpt is’. En van elkaar? Juda kan hier Efraïm benauwen, en Efraïm Juda. Er kwam zelfs een verwijdering tussen Paulus en Barnabas, twee kinderen en dienstknechten Gods. Ook anderzijds kan er een scheiding komen. Toen Johannes verbannen werd naar Patmos en daar zijn visioenen kreeg, was het de zee, die scheiding maakte tussen hem en zijn geliefd Éfeze. Het was een scheiding, die hij niet gezocht had, doch die hij in de weg van Gods voorzienigheid beleven moest, en wat bij ogenblikken hem een oorzaak van smart en droefheid was.

Maar nu vertoont die verheerlijkte Christus hem, dat de tijd zal aanbreken, dat de afstanden ophouden, dat er geen scheidingen meer zijn zullen, noch van God, noch van elkaar. Het zal in de voleinding der eeuwen op een volmaakte wijze bevestigd worden, wat de dichter zong in Psalm 122:2:

*Daar zal dat volk komen te saam
De stammen Israëls meteen
Om God te prijzen in 't gemeen
Na Zijn liefelijk gebod bekwaam.*

Scheiden doet pijn, en des te meer naarmate er liefde was tussen elkaar. God heeft voor Johannes door Zijn dierbare openbaringen alles vergoed en verzoet, maar het aanschouwen van dat hemelse gezicht, dat er geen zee meer zijn zou, heeft zijn ziel wel bijzonder vertroost en verblijd.

De zee is ook een beeld van eindeloze onrust, met allerlei onreinheid gepaard. Slijk en modder werpt de zee op. De zee gaat altijd maar op en neer. Het gebeurt wel eens dat de zee is ‘als een spiegel’, doch dat is maar een zeldzaamheid. In de meeste gevallen, is de zee ontstuimig. Wat klein en nietig voelt zich de mens wanneer hij zich op de wateren bevindt. Het is niet te berekenen welk een ontzaglijke kracht de zee heeft, wanneer zij zich verheft. De grootste zee kastelen worden in de storm, en door de golven, geslingerd van het één naar het ander. Gods Woord spreekt er van. Grote sterke dijken zijn soms weggeslagen, als in één ogenblik.

En die onrust van de zee is nu een beeld van de rusteloosheid en de woeligheid van het ondermaanse van alle eeuwen. Het is hier het land der ruste niet. Maar daarenboven is het ook een duidelijk beeld van de onrust die in het hart der goddelozen is, en van de onrust die Gods kind hier leert kennen, in de weg van overtuiging en ontdekking.

De goddelozen zijn als een voortgedrevene zee, die niet rusten kan. De zonde brengt onrust en onvrede. Kaïn zegt: 'Al wie mij vindt zal mij doden'. Saul gaat door onrust gedreven naar de toveres van Endor. Judas is zo voortgedreven, dat hij het geld, waarvoor hij Christus heeft verraden, in de tempel werpt, en straks heengaat naar zijn eigen plaats. O die dodelijke onrust van een mens die God niet kent, en vreemd is van Christus.

Komt Gods Geest een zondaar te overtuigen, dan wordt de rust in de wereld en in de zonde hem opgezegd. Zij hebben tegen God gezondigd, en kunnen God niet ontmoeten. Zij kunnen geen rust vinden voor het hol van hun zielenvoet. De zonde drukt hen; de vloek der wet bezwaart hen; de consciëntie veroordeelt hen: de satan benauwt hen; Gods recht vervolgt hen. De hel van onderen is beroerd. O die schuld, o die zonde! Dat missen van God; en dat eeuwig God te moeten missen. Met een hart vol onrust gaan zij over de wereld. De slaap is 's nachts van hun ogen geweerd; alles, ja alles getuigt tegen hen. Het zwaard van Gods recht kan hen elk ogenblik verteren, en dan... o dan voor eeuwig afgesneden. Bange dagen, moeitevolle nachten! En al worden zij verkwikt door de Waarheid, ja al krijgen zij een gezicht op Christus, zij kunnen God niet ontmoeten. Hun schuld staat nog open: hun ziel is ongered, het is een onopgeloste zaak; een onopgelost leven. In al hun doen en laten, deugd of plicht, in de werken der wet is er geen rust. Die rust ligt alleen in Christus. Hij roept het dat belaste en beladene volk toe: 'Komt herwaarts tot Mij, en Ik zal u rust geven'. Hij is de Silo: de rustaanbrenger. Hij is de verwerper, maar ook de toepasser ervan voor al de uitverkorenen. O welgelukzalig wanneer zij verwaardigd worden, met God verzoend te worden, door de dood Zijns Zoons, en dat die innerlijke onrust wordt weggenomen, maar hun ook wordt geschonken die vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, en harten en zinnen bewaart in Christus Jezus.

Toch, geliefden, wordt de onrust hier niet geheel weggenomen, dat wil zeggen: zolang de Kerk op aarde is, blijft het een woelige zee. O wat een monsters zijn er in de zee. De waarheid spreekt van dieren die uit de zee opkwamen. Gods volk heeft er wel kennis aan, gelijk Johannes zag: 'En de zee was niet meer'. Gods Geest heeft het laten beschrijven, en Hij is een onbedriegelijk en waarachtig getuige Gods.

Wanneer wij nu verder schrift met schrift vergelijken, en we gaan na welke figuurlijke betekenis aan de zee in de profetiën van het Oude Testament wordt gehecht, dan komen wij tot de slotsom, dat onder de zee verstaan wordt de anti-goddelijke macht.

In Jesaja 17:12 leren wij: 'Wee de veelheid der grote volken, die daar bruisen, gelijk de zeeën bruisen; en wee het geruis der natiën, die daar ruisen, gelijk de geweldige wateren ruisen. In Psalm 89 vers 10: Gij heerst over de opgeblazenheid der zee, wanneer haar baren zich verheffen, zo stilt Gij ze. En om niet meer teksten te noemen, hoor maar wat Johannes zag in hoofdstuk 13 vers 1. 'En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen, en op zijn hoornen waren tien koninklijke hoeden, en op zijn hoofden was een naam van godslastering'. Door alle tijden en eeuwen is Gods Kerk en volk benauwd door de macht der wereld, die in bondgenootschap met satan zijn aanslagen doet, tot verderf en ondergang. En hoe dichter het komt bij het einde der wereld, hoe groter de vijandschap zal worden, en hoe satanischer de macht van de Antichrist zich zal openbaren. Dat het op de wereld bang en benauwd zal worden, daar hebben wij niet voor te profeteren, want

de waarheid verklaart het ons (Daniël 12:1). Op de nieuwe aarde echter zal geen sprake meer zijn van enig ongoddelijk woelen. De macht van de boze zal dan voor eeuwig zijn verbroken en geen Kanaäniet zal dan meer zijn in het huis des Heeren der heirscharen te dien dage. Van die boze macht geldt dan ten volle: 'En zij was niet meer'.

Eenmaal zal er aan alle gebrokenheid des levens een einde komen. Geen dood zal er meer zijn; geen scheidingen meer gekend; geen moeilijkheden zullen meer voorkomen. Het zal een leven zijn zonder teleurstellingen, zonder verliezen, en zonder onvervulde wensen. Het zal ook een leven zijn zonder de afmattende bewegelijkheid en rusteloosheid van het menselijk bestaan op aarde.

Bovenal: het zal een leven zijn zonder de disharmonie van de zonde. Men zal nergens meer leed doen noch verderven op de ganse berg Mijner heiligheid. Geen stortvloed van ramp of leed zal er meer zijn. Er zal niets, maar dan ook niets zijn, dat het leven in Zijn heerlijke, rijke en volle ontplooiing kan hinderen. 'En de zee was niet meer'. Dat er nu eenmaal geen scheidingen, geen afstanden, geen droefheid, geen onrust, geen gevaar en geen strijd meer zijn zal, ligt gegrondt in de arbeid van Christus. En zie geliefden, dat is nu het tweede waarop ik u thans ga wijzen.

(2) Zij ligt gegrond in de arbeid van Christus

Het was de stem van Christus die in ditzelfde hoofdstuk sprak tot de apostel op Patmos: 'Ziet, Ik maak alle dingen nieuw'.

De Vader verordeneerde Hem in de eeuwigheid om te zijn, Borg, Middelaar en Hoofd van het Verbond der genade. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe (Johannes 3:16). Christus is de grootste en onuitsprekelijke Gave of Gift des Vaders, gegeven op deze aarde. Hij is de vrucht van het Welbehagen des Vaders, en dat Welbehagen zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan.

Christus gaf Zichzelf voor de zonde, tot voldoening van het onkreukbare recht Gods, maar ook om Zijn volk te trekken uit deze tegenwoordige boze wereld, naar de wil Gods des Vaders. Daartoe ondernam Hij in de volheid des tijds een reis van de hemel naar de hel.

Engelen, noch mensen waren bij machte, en hadden geen vermogen om aan het strenge recht Gods te voldoen. Niemand kon zijn broeder ooit verlossen en Gode Zijn rantsoen geven (Psalm 49:8.) Van 's mensen zijde was alle mogelijkheid afgesneden om God te bevredigen, en ooit teruggebracht te kunnen worden in de staat waaruit wij onszelf gezondigd hadden. Welk een eeuwig wonder dat de Vader Zijn Zoon daartoe gaf, en dat de Zoon bereidwillig was om Zich te vernederen tot in de dood, ja tot in de dood des kruises.

Dat gehele leven van Christus op aarde, van Zijn krib tot aan Zijn kruis was borgtochtelijk en plaatsbekledend voor Zijn uitverkoren volk. Aan lichaam en ziel heeft Hij, de ganse tijd Zijns levens op de aarde, maar inzonderheid aan het einde Zijns levens, de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijk geslacht gedragen, opdat Hij met Zijn lijden, als met het enige zoenoffer, ons lichaam en onze

ziel van de eeuwige verdoemenis verlost, en ons Gods genade, gerechtigheid en het eeuwige leven verwierve (Zondag 15).

Jona werd eenmaal in de zee geworpen, die hoe langer hoe onstuimiger werd. Jona was een type van Christus, gelijk de mond der waarheid het zelf verklaard heeft, inzonderheid in dat stuk. Hoort Christus in Psalm 69 vers 2-3: ‘Verlos mij, o God, want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Ik ben gezonken in grondeloze modder waar men niet kan staan. Ik ben gekomen in de diepte der wateren. en de vloed overstroomt mij’.

In Psalm 42 klaagt David, en in hem Christus: De afgrond roept tot de afgrond bij het gedruis Uwer watergoten; al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan.

Welk een diepe afgrond was het voor Christus, toen Hij ging over de beek Kedron, waar een hof was, in welke Hij ging en Zijn discipelen. Het was niet alleen het verraad van Judas, maar de ganse macht der hel brak daar los, en het gevoel van Gods toorn beangstigde en benauwde Hem zozeer, dat Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds, die op de aarde vielen.

En volg dan die dierbare Borg maar van Gethsémané naar Annas, en van Annas en Kájafas, waar Hij niet alleen bespot, maar ook als een godslasteraar ter dood werd veroordeeld.

Van de zaal des Hoge priesters gaat het naar Pilatus, en van die Romeinse stadhouder naar Herodes, waar Hij gehoord wordt, en de lasteringen door Zijn ziel snijden. Weer brengen zij Christus bij Pilatus, en na de bloedige geseling, gaat het van Gabbatha naar Golgotha. O, op die lijdensweg horen wij Christus roepen: ‘Schouwt het aan gij allen die over de weg voorbijgaat, is er een smart gelijk deze Mijn smart?’ Straks wordt Hij aan het kruis genageld. De vijanden rekenen nergens anders op, dan dat Hij in de vloed zal omkomen. Zij verdelen Zijn klederen reeds, en zij werpen het lot over Zijn gewaad.

Nooit, nee nooit zal Hij uit die zee meer opkomen. Voor de vijanden is het reeds afgedaan, en de vrienden kunnen er geen gedachte meer van vormen, dat zij Hem nog ooit aanschouwen zullen.

Maar nog is de diepste. diepte van Christus' lijden niet gekomen met het uur Zijner kruisiging. Dat is wel geweest, toen het ogenblik aanbrak, waarvan wij lezen in Matthéüs 27:45: ‘En van de negende ure aan werd er duisternis over de gehele aarde, tot de negende ure toe’. Toen werd het zó donker, dat het scheen alsof het voor eeuwig kwijt was. Nee, laten wij maar niet pogen om woorden te vinden, om uit te drukken hoe diep die Borg daar is weggezonden. Het gaat alle beschrijving oneindig te boven. Alles was daar op Golgotha doodstil. Nooit, of te immer is er zulk een moment op de wereld beleefd. Christus heeft daar de eeuwige verlatenheid Gods doorleefd in de plaats van Zijn volk. Is Christus in die drie-urige duisternis bezweken? Is Hij in de zee van Gods verbolgenheid omgekomen? O nee, omtrent de negende ure roept Jezus met grote stem: ‘Eli, Eli, Lama, Sabachtani’, ‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten’.

De vijand waagt nog een poging, om Christus te doen afkomen van het kruis, om Zichzelf te verlossen. O ware het geschied, het plan Gods ware verijdeld en de hoop voor Gods Kerk afgesneden. Christus voleindigt het werk dat de Vader Hem gegeven heeft om te doen, en gaat blijmoedig, en overwinnend de dood in!

‘Het hoofd buigend gaf Hij de geest’. Jozef van Arimathéa en Nicodémus begraven Hem in een nieuw graf. Een wacht van soldaten wordt er rondom dat graf geplaatst, een steen op het graf gelegd, en verzegeld. De vrienden en de vrouwen keren huiswaarts, en zullen ‘s zondagsmorgens teruggaan, om de laatste eer aan Hem te bewijzen, en dan... dan... is alles afgelopen.

O nee, geliefden, zodra Christus had uitgeroepen: ‘Het is volbracht’, was God voldaan, en de Vader heeft gerust en Zich verblijd in het werk van Zijn Zoon.

De zee van Gods toorn, die weleer zijn golven sloeg over Christus, is nu stil geworden. Gods gramschap is gestild, en Gods toorn is uitgeblust. Christus is de dood ingegaan in het volle bewustzijn dat Gods deugden die wij zo snood geschonden en ontluisterd hadden, nu waren verheerlijkt en opgeluisterd. Satans kop was nu voor eeuwig vermorzeld, de vloek van de wet werd weggenomen, het handschrift dat tegen ons was uitgewist en een eeuwige verlossing en verzoening teweeggebracht.

Christus ging de dood in, met de wetenschap: ‘Want Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten. Gij zult niet toelaten dat Uw Heilige de verderving zie (Psalm 16:10). Aleeer de getrouwe vrienden en vriendinnen van Christus, aan de derde morgen aan het graf kwamen met hun specerijen, had de Vader Zijn Zoon reeds opgewekt, en Hem eer en heerlijkheid gegeven. In die hof van Jozef, in de opstanding van Christus, ligt de grondslag van de nieuwe hemel en van de nieuwe aarde, maar ook van de verdwijning der zee.

God is nu verzoend in Christus met de uitverkoren zondaar. De oorzaak van alle verdriet, moeite, smart, beroering en scheiding is door Christus weggenomen, namelijk: de zonde. De zonde heeft God nu achter Zijn rug geworpen in een zee van eeuwige vergetelheid en de ongerechtigheid van het volk is nu op één dag verzoend. De kloof tussen God en de zondaar, is op Golgotha geheeld, en de breuk die geslagen was in het Paradijs, hersteld. Met eeuwige goedertierenheden en ontfermingen zal de Heere Zijn volk nu weder vergaderen. De wet kan nu niet meer vloeken. Nademaal Christus een vloek geworden is, om Zijn Kerk te verlossen van de vloek der wet, heeft Christus de dood tenietgedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Uit kracht van Gods eeuwig welbehagen, en op grond van Christus volmaakte Borgwerk, is het nu, dat de beekjes der rivier zullen verblijden de stad Gods, het heiligdom der woningen des Allerhoogsten (Psalm 46:5).

Zodra Christus wordt opgewekt uit de doden, en in de kracht Zijner opstanding Zich openbaart, werden de wachters als doden, en zijn gevlucht naar de stad. Wat daar plaats heeft gevonden, in Jozefs hof is een voorspel en profetie van hetgeen geschieden zal in de dag der dagen, wanneer Christus zichtbaar verschijnen zal op de wolken des hemels, om te oordelen de levenden en de doden. God zal eenmaal

afrekenen met alle vijanden, Zijn recht er aan volvoeren, en Zijn Kerk er van verlossen.

Van Christus staat geschreven, dat Hij in Zijn omwandeling op aarde betuigde: De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waar Hij het hoofd op nederleggen kan. Nergens kon Hij rust vinden, vanwege Gods eisend recht, totdat Hij op die kruisheuvel uitriep: 'Het is volbracht'. Straks kreeg Hij rust. Zijn lichaam in het graf, en Zijn ziel in de hemel.

Veertig dagen na Zijn opstanding werd Hij opgenomen in de derde hemel, en kreeg de plaats der ere aan de rechterhand des Vaders, ook om te rusten van Zijn volbracht Middelaarswerk. Rust en vrede heeft Christus verworven door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid, en Hij is het, die Zijn vermoeid en afgetobd volk toeroept: 'Ik zal U rust geven', maar Hij maakt hen ook die vrede deelachtig als vrucht van Zijn bitter lijden en sterven: 'Vrede laat ik U, Mijn vrede geef Ik U'. O, wat zou elk mens, dag en nacht wel verlegen moeten zijn, om die Persoon te leren kennen, Wiens werk en arbeid alleen maar geldt voor het aangezicht des Vaders, en Wiens verdiensten alleen maar tot zaligheid zijn voor ons hart en leven. Die Christus is het afschijnsel van Gods heerlijkheid, en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid. Hij heeft de pers alléén getreden, en niemand der volkeren was met Hem. Hij heeft ze getreden in Zijn toorn en vertrapt in Zijn grimmigheid, omdat de dag der wrake in Zijn hart was, en het jaar Zijner verlost was gekomen. Helaas, van nature is er voor ons aan Hem geen gedaante noch heerlijkheid; geen gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben.

Ons oog en hart is voor die dierbare Persoon geheel en al gesloten, zolang wij nog leven gelijk wij geboren zijn. Maar er is voor Hem ook geen plaats in ons hart zolang wij nog rust hebben in onze bekering, bevinding en gestalten. Dan kan een mens wel over Jezus praten, maar het is niet anders dan een verstandelijke beschouwing van Hem, die ons hart niet raakt. Christus is alléén maar gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. O alleen dán, wanneer het kwijt is, het bij ons een verloren zaak geworden is, dat wij voor God niet meer bestaan kunnen, en wij een schuldig mens voor God zijn geworden, dan openbaart Christus Zich in ons hart. Die openbaring gaat gepaard met liefde van ons hart, maar geeft ook blijdschap in onze ziel.

Hoe zou het anders kunnen? Toen de discipelen Hem leerden kennen, dan staat er van geschreven, dat zij gezegd hebben: 'Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd'. En uitgezonderd Judas, maar bij al de anderen was het waar en oprecht. Die dierbare Christus was voor hen alles. O wat hebben zij van Hem genoten, Zijn nabijheid en tegenwoordigheid geproefd en gesmaakt, drie jaren achtereen. Toch was hun oog gesloten voor de noodzakelijkheid van Zijn lijden en sterven; voor de voldoening aan het recht. Ze konden 'de zee' met Hem niet in. In Gethsémané lagen zij te slapen, en later lezen wij: 'Zij hebben Hem allen verlaten'. Nimmer hebben zij banger dagen beleefd, dan toen zij met Hem de dood in moesten. En toch zouden zij nooit een opgestane Christus leren kennen, dan moesten zij eerst met Hem sterven.

Hij had gebeden voor hen, dat hun geloof niet zou ophouden, en Zijn hand heeft hen beschermd, en Zijn arm ondersteund, zodat zij in de wanhoop niet zouden omkomen. In al hun benauwdheid is Hij met hen benauwd, en de Engel Zijns aangezichts heeft

hen verlost. O, het is op grond van die arbeid van Christus, dat zij dan ook hier in de tijd des welbehageus mogen beleven wat wij nu daarvan zingen met elkaar uit Psalm 32 vers 3.

TOEPASSING

(3) Zij wordt eenmaal volle wekelijkheid voor Gods gunstgenoten

En nu tenslotte de verdwijning van de zee, wordt eenmaal volle werkelijkheid voor Gods gunstgenoten. Aanvankelijk wordt er hier in de tijd reeds iets van doorleefd. Het gehele leven van een mens wordt bij een zee vergeleken, vanwege al de strijd, teleurstellingen en verwisselingen die het met zich meebrengt. Maar inzonderheid is dat het geval met Gods uitverkorenen. Vele waarheden in Gods Woord wijzen ons daarop, en herinneren ons aan het afwisselende van het leven van Gods kinderen. Toen Jakob voor Farao stond (Genesis 47) en hem gevraagd werd door de koning van Egypte: 'Hoevele zijn de dagen der jaren uws levens was het antwoord van de aartsvader: 'De dagen der jaren mijner vreemdelingschappen zijn honderd en dertig jaren. Weinig en kwaad zijn de dagen der jaren mijns levens geweest'.

En inderdaad, wat is Gods weg met Zijn volk, menigmaal in de zee, en Zijn pad door diepe wateren, en dat Zijn voetstappen niet worden bekend (Psalm 77).

Zeker is er onderscheid waar te nemen in de weg van overtuiging, ontdekking en doorleiding, wat de toeleidende wegen betreft. De zaken die God Zijn volk leert zijn bij allen hetzelfde. Daar is geen verschil in. Door één Geest worden zij bewerkt, door één Geest geleerd, en door dezelfde Geest geleid. De orde des heils, waarvan wij lezen in Romeinen 8 vers 30 volgt God altijd. Lees het zelf maar in die tekst: 'En die Hij tevoren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt'.

Die orde is niet willekeurig, en God keert ze ook nooit om. Wij mogen daar wel met ernst de nadruk op leggen, onszelf er aan toetsen, opdat wij ons voor de eeuwigheid niet bedriegen. Wie wij echter ook zijn, al Gods uitverkorenen worden wedergebracht uit de diepten der zee (Psalm 68:23). Daaruit haalt God hen op, in het uur der minne.

Het behaagde God sommigen van Zijn kinderen zachtkens te leiden aan zeer stille wateren (Psalm 23:2). Daartegenover zijn er anderen die geleid worden als door de afgronden.

Het verschil is soms zeer groot, en daarin zien wij de vrijmacht Gods in het leven van Zijn gunstgenoten. De voorbeelden zijn ons genoegzaam bekend uit Gods getuigenis. Denk maar, om bij dat ene voorbeeld te blijven, het leven van Izak tegenover het leven van Jakob. Maar hoe onderscheiden ook, zij zijn beiden gasten en vreemdelingen geweest op de aarde, die hun leven niet hadden in het vergankelijke, maar hun leven was met Christus verborgen in God. Zij hebben het beiden geleerd, om uit genade zalig te worden, en dat de rust van hun ziel alleen in God, door Christus lag.

De ontstuimigheid van de levenszee, uit- en inwendig, hebben zij gekend, alsook dat God geweldiger was dan het bruisen van grote wateren. Al Gods kinderen kennen hier in dit leven iets van de zee.

Wat het uitwendige betreft, dan zijn de tegenspoeden der rechtvaardigen vele. God zorgt er wel voor, dat zij hier geen ‘rentenier’ worden, en hun pinnen niet te vast insteken in de aarde, maar reikhalzend uitzien naar dat vaste land, naar dat land van Immanuël, waar geen zonde, en waar ook de gevolgen van de zonde niet meer zijn zullen. Hier is het een verwisseling van kruisen, maar daar een verlossing van alle kruis.

Inwendig is het ook een zee voor Gods aanvankelijk levend gemaakte volk. Het is maar steeds op en neer, zodat hun ziel maar geen rust noch vrede kan vinden. Wat gaan zij veroordeeld over de wereld, en wat vervolgt hen de bloedwreker, die hen drijft naar de vrijstad. Wanneer Gods lieve Geest in hun hart twist, dan worden zij telkens maar uitgedreven uit al hun rustplaatsen. Dan dansen en waggelen zij als een dronken man en al hun wijsheid wordt verslonden, opdat zij beleven zullen, dat God de storm doet stilstaan, en de golven stilzwijgen, en zij geleid worden tot de haven hunner begeerte, om alleen rust in God te vinden, en teruggebracht in de volzalige gemeenschap Gods.

Zalig, driewerf zalig degenen die het gebeuren mag, dat God zo met hen doorgaat, opdat zij een onbeweeglijk Koninkrijk mogen ontvangen, en niet haastelijk meer bewogen zullen worden.

Zeker het zal ten allen tijde een vrije soevereine Godsdaad zijn, wanneer wij verzekerd worden van ons aandeel aan God en Christus, maar anderzijds wekt de apostel Petrus toch met ernst op, om onze roeping en verkiezing vast te maken (2 Petrus 1:10). O, wanneer al het onze eens is weggenomen, en God Zijn volk vrijspreekt op grond van Christus’ gerechtigheid. dan wordt het bruisen der zeeën gestild en wordt ervaren: ‘de zee was niet meer’. Toch zal het in de stand van het leven beweeglijk blijven, en de strijd niet ophouden tegen het erfdeel des Heeren.

Wat een golven kunnen zich verheffen in het hart van Gods kinderen. Hoe bang kunnen de aanvechtingen zijn, en hoe hoog de golven zich verheffen van het inwonend verderf. Satan blijft zijn pijlen doorschieten, en al is de schuld der zonde weggenomen, de smet der zonde blijft zolang Gods kind op de wereld dwaalt. Het blijft hier eb en vloed, ook wat aangaat de verbergingen en de ontdekkingen van Gods vriendelijk aangezicht. Het ene maakt hier maar plaats voor het andere; en soms pakt zich alles samen uit- en inwendig. Toch is het geen richterlijk oordeel dat zich over het volk ontlast, maar Vaderlijke kastijdingen die tot hun nut worden gezonden.

En welk een grote weldaad is het, om gesterkt en ondersteund te worden door de Goddelijke beloften. De getrouwe Verbonds-God heeft het hun toegezegd in Jesaja 43 vers 2: ‘Wanneer gij gaan zult door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen’.

Wordt het geloof geoefend in de zwaarste strijd, dan is hun moedig getuigenis: ‘Daarom zullen wij niet vrezen, al veranderde de aarde haar plaats, en al werden de

bergen verzet in het hart van de zeeën, laat haar wateren bruisen, laat ze beroerd worden, laat de bergen daveren door derzelve verheffing. Sela (Psalm 46:3 en 4). Het geloof overwint de wereld, en in de kracht Christi, door de Heilige Geest worden alle golven stil.

Ja het is ook bij ogenblikken de zielservaring van Gods volk, dat God de zee verandert in het droge (Psalm 66:6). Waar dat volk geen weg meer ziet, baant God een pad, in Zijn bijzondere voorzienigheid tot verlossing en bevrijding der Zijnen. Ja, hoe het ook gaat voor Gods Kerk en volk in dit moeitelijke leven, al rijzen soms de vertwijfelingen, en al vrezen zij weg te zinken, Christus is de hope der heerlijkheid. Zij mogen het in de vereniging met die dierbare Heere Jezus, en door de kracht Zijner voorbede ervaren:

*U zullen als op Mozes' beê,
Wanneer uw pad loopt door de zee
Geen golven overstromen.*

En nu blijven al die golven en verheffingen van de zee maar nodig, opdat Gods volk maar meer en meer eigen machteloosheid en krachteloosheid zal gevoelen. Niet rusten op al hetgeen in hun leven heeft plaats gehad, maar er een gedurig benodigen zal zijn van hun God en Koning, die de winden en de zee kan bestraffen dat zij stil worden. Ja, dat zij met de discipelen zich gedurig over Hem zullen verwonderen: 'Hoedanig één is Deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn!' (Matthéüs 8:26 en 27).

En eindelijk, het is Gods eeuwige wijsheid om het alles zó te besturen, dat Gods kinderen zullen verlangen om ontbonden te wezen, en met Christus te zijn, want dat is toch zeer verre het beste. Hier blijft het een tranendal, een Meseeh, een tente Kedars. Maar straks, dan wordt het volle werkelijkheid: 'En de zee was niet meer'.

Daar is een nieuwe, volzalige, bestendige gemeenschap met God. Daar zullen zij altijd bij de Heere zijn, zonder ooit meer te scheiden. Daar is geen oog meer dat schreit, geen hart meer dat breekt, geen voet meer die struikelt.

Daar zal vrede en aangename rust en milde zegen, het hart eeuwig verblijden en vervullen. Daar is geen angst meer, geen benauwdheid, geen verdrukking, geen onrust, geen beroeringen, geen zonde, geen satan meer. Een volle gemeenschap en vereniging met de Goddelijke Personen, met de heilige engelen, maar ook met al de gekochten en verlostten door het bloed des Lams. O wie zal uitdrukken wat het daar eeuwig zijn zal. Geen oog heeft het gezien, en geen oor gehoord, en het is ook in het hart des mensen niet opgeklommen wat God bereid heeft, dien die Hem liefhebben. Het zal zijn een eeuwige rust, een eeuwige vrede, en een eeuwige zaligheid.

Vreselijk zal het zijn, om daar nooit geen kennis of betrekking op te hebben. Voor ik u van deze plaats laat gaan, mijn onbekeerde medereiziger, moet ik mij vrij maken van uw bloed, Wat Johannes op Patmos zag, en wat de verheerlijkte Immanuël hem toonde, was tot grote blijdschap en vertroosting van zijn ziel. Maar wat is het een schrikkelijke zaak, om onder de dierbaarste bedieningen te verkeren, en er dan geen oor of hart voor te hebben. Gods toorn brandt nog als een vuur tegen u, en u wordt er

niet koud noch heet onder. Zal het zo blijven, en zult u straks onbekeerd sterven, voor u zal de zee blijven.

Ontzettend mijne hoorders, eeuwig van God gescheiden, en Zijn toorn te moeten ondervinden zonder einde. Ik ben niet in staat het uit te drukken, want het gaat alle beschrijving oneindig te boven. Hier mist u ook de ware vrede, en straks zult u zijn als een voortgedreven zee die niet rusten kan. En dat geldt nu zowel degene die openbaar in de zonde leeft, ook de uitwendige belijder die genoeg heeft aan zijn godsdienst. Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, gij kunt het Koninkrijk Gods niet zien.

O dat toch Gods stem nog eens in uw oren klonk, en dat de boodschap nog eens tot u kwam, gelijk weleer tot Jona: 'Wat is u gij hardslapende'. Gods Geest mocht u nog wakker schudden, en dat er een roepen kwam uit het diepste der ellende tot God. Het is nog niet afgesneden, het is nog niet te laat arme sterveling. God staat nog met open armen, en wacht nog om genadig te zijn. Hij wil u nog redden van het verderf, en kronen met Zijn goedertierenheden. Verwerpt toch jong en oud, de liefelijke roepstemmen Gods niet.

Roep nog tot God, zucht nog om genade. Er is hulpe besteld, bij een Held, Die machtig is om te verlossen.

*Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloof Zijn heil en troostrijk Woord,
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

Zijn er in ons midden, die met allerlei inbeeldingen hun weg vervolgen, en zichzelf gerust gesteld hebben voor de grote eeuwigheid, doch buiten Gods recht om, wat wij niet bewerken kunnen, daartoe is God de Machtige.

Aan een strohalm grijpt de mens vast, en nimmer zal hij loslaten, tenzij dat God er toe verwaardigd. Tegenover alle waarschuwingen en vermaningen in, houdt de arme mens vast, totdat hij, als God het niet verhoedt, voor eeuwig in de hel zal verzinken, waar zijn ogen dan zullen geopend zijn voor het gruwelijk zelfbedrog. Rust buiten God, en vrede zonder het bloed van Christus, - zal uitlopen op een eeuwige teleurstelling.

God opene uw ogen nog eer het besluit bare, want als kaf gaat de dag voorbij. Gods Geest overtuige en ontdekke nog, opdat in de rechte weg Christus gekend worde, als de ware rustaanbrenger, ook voor uw ziele.

Volk van God, was het meer een opgebonden en aangebonden zaak, om door het geloof tot die ruste in te gaan. O wat zwerft onze ziele veel op de wereld, zoekende rust, waar het niet te vinden is. Het ongenoegzame van alles buiten Christus, mocht toch eens recht beleefd worden, opdat er een haasten en een spoeden zij om ons levens wil. O het blijft alles toch zo hangen, en onze ziel mist de bestendige rust en vrede, doch bovenal: God komt niet aan Zijn eer. En dat zou toch de diepste en grootste smart van ons leven moeten zijn. Dat God ons van Zijn wegen leerde tot Zijns Naams eer en heerlijkheid; maar ook tot rust en blijdschap van onze ziele.

En volk des Heeren, die ingaan mocht tot die rust, waar Christus en Zijn dierbaar werk aan uw ziel werd toegepast, en een gelovige omhelzing en aanneming volgen mocht, u gaat geen onbekende toekomst tegemoet. 'En de zee was niet meer'. Het is nog maar een korte tijd, en God zal uw druk verwisselen in eeuwig geluk.

Hier zijn er nog vaak klachten, veel verdriet, ook waar niemand dan God alleen van af weet, maar dat zal straks voor eeuwig geëindigd zijn. O ik zou u in deze ure willen toeroepen: Verblijdt u in de hoop. Zijt geduldig in de verdrukking. Volhardt in het gebed. Hier zijn veel verbergingen, dat u niet bij God kunt komen, doch dat zal straks niet meer zijn. U zult uw wens verkrijgen om in de dichtste tegenwoordigheid en gemeenschap Gods te mogen delen. Zijn aangezicht in gerechtigheid te aanschouwen en verzadigd te worden met Zijn Goddelijk Beeld. Niets zal dan die gemeenschap verstoren, en die zaligheid verwoesten. Eeuwig zult u straks uitrusten, van alle beroeringen, en eindeloos God prijzen, Die u ophaalde, Die u bewaarde, en u nooit deed omkomen, maar nu boven alle strijd in de vrede doet delen, eeuwiglijk en altoos.

AMEN

Gelezen: Openbaring 21

Gezongen: Psalm 95:2,3; Psalm 89:5,11

Psalm 32:3; Psalm 42:5,7